

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۲۲ آبان ۱۴۰۰
• ۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
• ۱۳ نوامبر ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۹۲۹ • پیاپی ۳۲۴۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

آقای دولت! بازار دستورپذیر نیست ۲

انباشت کالا در گمرک و سیاست‌های تنظیم بازار ۴

یادداشت‌های امروز

تصحیح ساختار بازار زیرساخت می‌خواهد ۷

بازار فولاد در انتظار تصمیمات کارآمد ۱۱

بایدها و نبایدهای تنظیم بازار ۱۴

گفت‌وگو

رانت، نظام توزیع را زمین‌گیر کرده است ۱۴

در بررسی برنامه جدید دولت برای تنظیم بازار تاکید شد:

بخشنامه‌درمانی جواب نمی‌دهد

تنظیم زنجیره فولاد، زیر ذره‌بین مجلس ۳
دولت پاسخگو باشد ۴
مجلس برای تنظیم بازار زغال‌سنگ وارد میدان شد ۵
تنظیم بازار، پشت درهای بسته ۶
تنظیم بازار؛ ویرایش دولت سیزدهم ۷
صادرات انعطاف می‌خواهد ۸
سریال تکراری تکالیف جدید دولت و اعتراض صنعتگران ۱۱
سنگ آهن در کشمکش قیمت‌گذاری ۱۲

طرح: آیدا فریدی

سر مقاله

آقای دولت! بازار دستورپذیر نیست

ناصر بزرگمهر
management@smtnews.ir
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

آقایان دولتی در همین صد روز اخیر بارها از واژه «باید» استفاده کرده و دستور داده‌اند قیمت‌ها کاهش یابد، دلار و طلا ارزان شود، خودرو گران نشود، ماست و شیر و تخم مرغ و مرغ و گوشت و نان و پنیر به فراوانی توزیع شود و همه چیز با قیمت ارزان در دسترس مردم قرار گیرد.

آقای رئیس جمهوری هم با بزرگواری با اقتصاددانان نامشخصی جلسه می‌گذارند و از آنها رهنمود می‌خواهند. دعا می‌کنیم این اقتصاددانان که نام مبارکشان بر ما پوشیده است، همان اقتصاددانان دولت آقای روحانی نباشند که او را با فرمول‌های لیبرالیسم و سوسیالیسم و اتاق‌های ایران و تهران به قعر چاه فرستادند.

حالا اینکه وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر راه و شهرسازی، وزیر جهاد کشاورزی و بقیه آقایان چه فرمایشاتی در این مدت داشته و چه دستوراتی داده‌اند؛ از بورس پرقدرت و ساخت یک میلیون واحد ساختمانی گرفته تا مرغ‌هایی که باید یک میلیون تخم دوزرده تحویل دهند، بگذریم.

به حوزه وزارت صنعت، معدن و تجارت اشاره‌ای می‌کنم؛

به گزارش شاتا، وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشستی با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس و معاونان خود، فرموده‌اند: ساختار بازار از عوامل مرتبط با بروز و تشدید تورم است. برنامه‌ای برای مدیریت بازار داریم که اثرات تورمی مرتبط با ساختار بازار را کاهش خواهد داد. روش‌های قبلی از قبیل بازرسی و نظارت، تاثیرهای مقطعی دارند. ما می‌خواهیم همزمان با این روال و تفویض اختیار تنظیم بازار محصولات کشاورزی دامی و باغی به جهاد کشاورزی، اصلاح ساختارهای جدی در حوزه مدیریت بازار را دنبال کرده و الگوی جدید مدیریت بازار را اجرا کنیم.

وی با بیان اینکه بانک‌ها با اضافه‌برداشت و تسهیلات به رشد نقدینگی دامن می‌زنند، گفت: ما می‌توانیم نقدینگی مازاد و سرگردان را جمع کنیم؛ در این راستا ۱۵۰ پروژه با ۵هزار میلیارد تومان سرمایه تعریف کرده‌ایم تا با هدایت نقدینگی به کاهش تورم کمک کنیم.

باید تلاش کنیم ارتباط دلار با قیمت‌های بازارهای داخلی را قطع و با عوارض پلکانی این ارتباط را اصلاح کنیم و اجازه ندهیم رانت‌های ارزی به داخل منتقل شود.

سیدرضا فاطمی‌امین همچنین اضافه کرد: روی صادرات تمرکز جدی داریم و می‌خواهیم در ۶ ماه دوم سال حدود ۵ میلیارد دلار بیش از مدت مشابه سال قبل صادرات انجام شود.

وی درباره تنظیم بازار بخش خدمات نیز اضافه کرد: حوزه خدمات، پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و همواره ۵۰درصد تورم در این حوزه اتفاق می‌افتد؛ برای تنظیم بازار خدمات نیز برنامه‌ای یکساله داریم که تا شهریور سال آینده نهایی و اجرا خواهد شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی نیز بیان کرد: تامین مالی زنجیره‌های تولیدی را تا دو ماه آینده عملیاتی خواهیم کرد.

او در زمینه بورس و راهکارهای موفقیت در بورس کالا گفت: واحدهای بورسی را باید به صورت صحیح در بورس کالا قرار دهیم و امکان اجرای قاعده‌های بورسی را داشته باشیم تا قاعده‌ها یکپارچه شود و زیرساخت لازم برای اجرای قواعد نیز فراهم آید.

در الگوی جدید مدیریت بازار ۲۵ قاعده وجود دارد که از زیرساخت‌های بورس کالا استفاده می‌کنند.

بدون شک همه آنچه آقای وزیر صنعت، معدن و تجارت یا سایر وزرای محترم می‌فرمایند بخشی از نیت خیر آنها برای خدمت کردن، بخشی آرزوها و ایده‌آل‌های آنها بر محور تفکر افلاطونی و بخشی هم با هدایت مشاوران و کسانی است که به جای نشان دادن یکی دو راه معقول و جدی و کارساز، آقایان وزرا را به وعده وعیدهای ناسازگار با شرایط هدایت می‌کنند.

بدون شک با آماده نبودن زیرساخت‌ها، هیچ یک از این وعده‌ها به تحقق نخواهد انجامید. تا روزی که تحریم‌ها وجود دارد همه تلاش ما در زمینه شعار «ما می‌توانیم» باید متکی به دست‌ها و زانوهای زحمتکش ملتی باشد که در این سال‌ها هم دست به زانو گرفته و سرپا ایستاده است.

آقای وزیر! بازار نه با فرمان شما و نه هیچ کس دیگری ارزان و گران نمی‌شود؛ تعیین‌کننده بازار، عرضه و تقاضا است و هیچ سیاستمداری نمی‌تواند این ساختار را تغییر دهد.

ارتباط دلار با قیمت‌های بازارهای داخلی را نمی‌توانید حتی روی کاغذ هم قطع کنید، چون خودکار و کاغذ شما دلاری وارد می‌شود.

بورس کالا از ابتدا نمایشی و برپایه مفروضات غلط ساخته شد و اگر هم بالا رود تا ثریا کج خواهد رفت.

دستمزدهای حوزه خدمات هر روز گران‌تر خواهد شد تا نیازهای دیگر خدماتی‌ها را پوشش دهد؛ بنابراین مردم باید هزینه‌های این بخش را هم تحمل کنند.

واگذاری بازار کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی کار خوبی است اما برای کنترل قیمت‌ها و بازار سنتی همچنان ناچار هستید از روش‌های قبلی از قبیل بازرسی و نظارت، که به قول شما تاثیرهای مقطعی دارند، بیشتر از گذشته و با جدیت حمایت کنید تا این وضع توسط سودجویان کلان در اتاق‌های ایران و تهران و خرده‌فروشان جزء در بازار بدتر از این نشود.

ای کاش به جای ۱۵۰ پروژه جدید با ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه که تعریف کرده‌اید، به حفظ پروژه‌های قبلی یا اتمام نیمه‌کاره‌ها در ایدرو و ایمیدرو و بخش خصوصی همت می‌کردید و در بخش صادرات هم به تامین نیازهای داخلی بیشتر می‌اندیشیدید.

آقای وزیر صنعت، معدن و تجارت و آقایان دولت! زلف خود را در گرو اقتصاددانانی که بویی از مردم و نیاز آنها نبرده‌اند و کسانی که الفبای کار را نمی‌دانند، گره نزنید.

به یاد یک قصه طنز و بی‌ارتباط با یادداشت افتادم که می‌گفت:

«دیشب کف پامو پشه زده بود،

آخه یکی نیست بگه پشه جان، این جای نیش زدن بود؟

۳ ثانیه کف پا رو می‌خارونم، ۳۰ دقیقه می‌خندم.»

در بررسی برنامه جدید دولت برای تنظیم بازار تاکید شد

بخشنامه‌درمانی جواب نمی‌دهد

یکی از جدی‌ترین چالش‌هایی که همیشه دولت‌ها با آن روبه‌رو بوده و خواهند بود، مدیریت مصرف و ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضای کالاهای موردنیاز یک جامعه است. یکی از شاخص‌های رضایت مردم از دولت‌ها نیز میزان موفقیت آنها در برقراری این تعادل است. در حقیقت ثبات بازارها در گرو این تعادل خواهد بود، اما چگونه می‌توان این تعادل را برقرار کرد؟ این آزمونی است که پیش‌روی همه دولت‌ها بوده و دولت جدید نیز با این شاخص محک خواهد خورد. دولت‌ها سیاست‌هایی برای تنظیم بازار تدوین و ابلاغ می‌کنند اما باز هم بیشتر اوقات شاهد نابسامانی‌هایی در بازار هستیم! پس کجای کار مشکل دارد که این تنظیم اتفاق نمی‌افتد؟

به گزارش صمت، بازار محلی است که فعالان و بازیگران آن به رقابت یا در سمت عرضه یا در سمت تقاضا می‌پردازند که برآیند آن تعیین‌کننده میزان تعادل یا همان تنظیم بازار موردنظر خواهد بود. در حقیقت بازار یک مکانیسم خودتنظیمی دارد که اگر دولت‌ها در آن با نگاه درست دخالت نکنند، هیچ‌گاه تنظیم نخواهد شد. سوال این است که اگر دولت‌ها نباید در تنظیم بازارها دخالت داشته باشند، پس چه باید کنند؟

عرضه و تقاضا به‌مثابه دو کفه یک ترازو عمل می‌کنند. یکی از پارامترهای مهم در کمک به ایجاد تعادل بین این دو کفه، قرار دادن وزنه یکسان در دو کفه آن است. نیروهایی که از قوانین و دستورالعمل‌ها به هر سمت این تعادل وارد می‌شود باید با یکدیگر برابر باشد تا این تعادل پایدار بماند. نکته اینجاست که ما وزن و اندازه نیروهایی که به هر سمت وارد می‌کنیم را نمی‌دانیم، چون اساسا اندازه بازارها را نمی‌دانیم تا بتوانیم بفهمیم چه مقدار نیرو باید به هر سمت وارد شود تا آن تنظیم و تعادل موردنظر اتفاق بیفتد. این مهم سال‌های مدیدی است در تجارت و اقتصاد کشور مغفول مانده است.

با تغییر دولت، وزیر صنعت، معدن و تجارت از اجرای الگوی جدید مدیریت بازار خبر داد و با تاکید بر اینکه ارتباط دلار با کالای داخلی قطع خواهد شد، گفت: تامین مالی زنجیره‌ای عملیاتی می‌شود.

به‌گفته فاطمی امین قرار است در فرآیند جدید مدیریت بازار از تصمیمات روزمره، مقطعی و موردی به حالت سیستمی برسیم. همچنین در الگوی جدید مدیریت بازار ۲۵ قاعده وجود دارد که از زیرساخت‌های بورس کالا استفاده می‌کند.

آقای وزیر درباره اصلاح ساختار تنظیم بازار نیز در حالی که می‌گوید روش‌های قبلی از قبیل بازرسی و نظارت تاثیرهای مقطعی دارند، بیان می‌کند: ما می‌خواهیم همزمان با این روال و تفویض اختیار تنظیم بازار محصولات کشاورزی، دامی و باغی به جهاد کشاورزی، اصلاح ساختارهای جدی در حوزه مدیریت بازار را دنبال و الگوی جدید مدیریت بازار را اجرا کنیم.

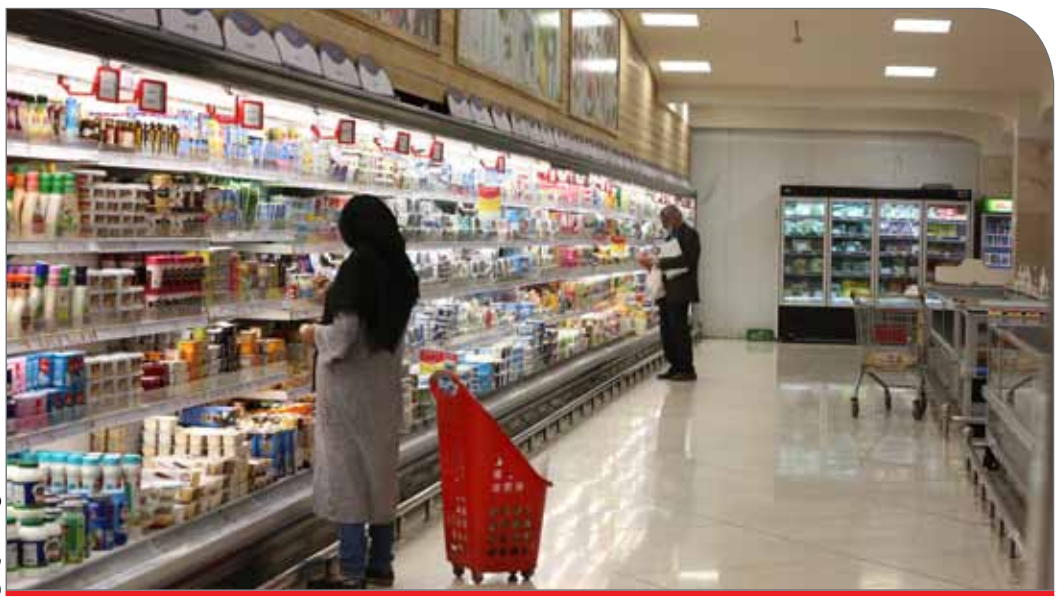
این اظهارات و برنامه‌ها در حالی عنوان می‌شود که چندی پیش نیز معاون اول رئیس‌جمهوری، اعضای ستاد تنظیم بازار را به یک میدان میوه و تره‌بار در تهران فرا خواند و بعد از بازدید جمعی اعضا، جلسه فوق‌العاده این ستاد را در همان جا برگزار کرد.

بازدید میدانی، یکی از مشخصات مدیران دولت سیزدهم است؛ رویه‌ای که به مشخصه رئیس‌جمهوری، وزرا و دیگر مسئولان دولت کنونی تبدیل شده است؛ هرچند که برخی منتقدان، این‌گونه بازدیدها را نمایشی توصیف می‌کنند.

مهم‌ترین مشکل این روزهای مردم، معیشت و تامین ملزومات زندگی است که تورم و گرانی‌ها، عامل اصلی آن است. در این شرایط دولت شناخت فوری این مشکل و رفع آن را در دستور کار قرار داده و صمت هم به بهانه برنامه‌های جدید دولت برای تنظیم بازار در این پرونده به همین موضوع پرداخته است. کارشناسان و فعالان بازار بر این نکته تاکید دارند که بخشنامه‌درمانی جواب نمی‌دهد و باید از سیاست تکراری بخشنامه‌محور اجتناب کرد.

«پیش‌نویس سند نقشه راه تنظیم بازار کشور» تدوین می‌شود

رد پای دولت در تنظیم بازار

عکس: آیدا فریدی

بخش توزیع ایران یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی است که نه‌تنها به لحاظ کارکرد اقتصادی و تاثیر بر سایر بخش‌های اقتصادی، بلکه به‌واسطه سهم بالا از تولید ناخالص داخلی از جایگاهی استراتژیک برخوردار است. اهمیت این بخش در ۱۰ سال اخیر بیشتر شده، چراکه طی این دوره سهم خدمات توزیعی از تولید ناخالص داخلی از ۱۹.۱به ۲۰.۹ درصد افزایش یافته، این درحالی است که در همین بازه زمانی متوسط رشد سالانه ارزش افزوده آن به‌شدت کاهشی بوده است. این به‌معنای افزایش فشار هزینه خدمات توزیعی بر سایر بخش‌هاست. بنا بر اهمیت موضوع و ضرورت ارائه استراتژی سیاستی و راهکار در زمینه مشکلات این بخش، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی گزارشی باعنوان «سند تحول نظام توزیع کالا در ایران» منتشر کرده است.

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت در جریان تدوین «پیش‌نویس سند نقشه راه تنظیم بازار کشور» به مطالعه ۵ کشور ترکیه، چین، امریکا، مالزی و هند با تاکید بر تنظیم بازار محصولات کشاورزی پرداخته است. نکته مهم این پژوهش این است که در تجربه این کشورها جایی برای «تعیین نرخ دستوری یا سقف قیمت» برای بخش خصوصی وجود ندارد، چراکه چنین سیاستی معمولا نتایج معکوس به‌دنبال دارد. در ضمن در همه کشورهای موردبررسی سیاست‌گذاران قبل از هر اقدامی براساس دسترسی به یک بانک اطلاعات به‌روز، آنلاین و روزانه درباره نرخ محصولات، میزان تولید و تقاضا، تصمیم‌گیری می‌کنند.

سیاست‌گذاران در این کشورها شاخص‌های کلان اعم از تورم، قیمت‌های جهانی محصولات و سایر شاخص‌های مرتبط را نیز مورد توجه قرار می‌دهند. آنچه که کمتر در ایران در جریان قیمت‌گذاری محصولات مختلف از جمله محصولات کشاورزی در تمام سال‌های گذشته می‌توان دید و نتیجه این تصمیم‌گیری‌ها همان به‌هم ریختگی بازار ناشی از تضعیف تولیدکنندگان و صنعتگران است.

تنظیم بازار یا مداخله

برمبنای تحلیل موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت، مداخله دولت در اقتصاد موضوعی است که سال‌ها در میان اقتصاددانان موردمناقشه بوده است. در حال‌حاضر نیز بیشترین اختلاف‌نظر مربوط به نوع و میزان مداخله دولت در اقتصاد است. محدودیت منابع و عدم تخصیص کارآمد آن به‌واسطه وقوع شکست‌های بازاری به مداخله دولت در اقتصاد وجاهت می‌دهد.

بازار به‌عنوان نهادی که مبادله کالا و خدمات در آن صورت می‌گیرد و قیمت در آن توسط نیروهای عرضه، تقاضا یا دولت تعیین می‌شود به سیستمی برای تخصیص منابع نیازمند است، به‌نحوی‌که کارآیی نیز داشته باشد. دولت می‌تواند ضمن ایجاد کارآیی در بازار، نواقص ناشی از شکست‌های بازاری را تا حدودی جبران کند. با این حال، در صورتی که مداخله دولت برای اصلاح شکست بازار ایجاد ناکارآمدی کند و منجر به کاهش منابع کمیاب شود، می‌تواند به شکست دولت نیز منجر شود؛ در نتیجه نه دولت به‌تنهایی و نه بازار از کارآیی کامل برخوردار نیستند. شکست دولت زمانی است که رفاه اقتصادی در واقع کاهش می‌یابد یا زمانی که منابع به شیوه‌ای اختصاص داده می‌شوند که به‌طور قابل‌توجهی از معیار کارآیی مناسب برخوردار نیست. در جریان بررسی مداخله دولت در بازار موضوع تنظیم بازار است. تنظیم بازار مجموعه‌ای از مقررات، سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقداماتی است که به‌منظور ایجاد همگرایی زنجیره ارزش کالاها و خدمات در بازار و حمایت از تمامی عاملان آن و در راستای کاهش نوسانات غیرمنطقی نرخ و مقدار با استفاده از ابزارهای سیاستی مناسب در حوزه تامین و مصرف انجام می‌شود. سال‌ها است که شیوه تنظیم بازار در کشور نتوانسته کارکرد اصلی خود را ایفا کند و به لحاظ ساختاری و نهادی دچار نقصان‌های عمده‌ای بوده است، به‌نحوی‌که نه در سیاست‌گذاری و نه در اجرا نتوانسته به موفقیت قابل‌توجهی دست یابد. علاوه بر این، بی‌ثباتی در متغیرهای کلان اقتصادی و جهش‌های ارزی در سال‌های اخیر نیز نتیجه سیاست‌های تنظیم بازاری را دستخوش تغییرات عمده‌ای کرده و مانع از تحقق اهداف تنظیم بازار در کشور شده است.

سیاست‌های تنظیم بازاری همواره در اسناد بالادستی کشور مورد تاکید بوده و رویکردهایی همچون ارتقای رقابت‌پذیری؛ رشد تولید، توسعه صادرات و مدیریت واردات؛ تقویت ساختار رقابتی در بازار؛ بازبینی در نقش دولت؛ حفظ نگاه آمایشی در برنامه‌ریزی بخش و گسترش فضای کسب‌وکار نوین را مورد توجه قرار داده است.

تجربیات ۵ کشور

در این مطالعه تجربیات کشورهای هندوستان، امریکا، ترکیه، مالزی و چین در زمینه تنظیم بازار نشان می‌دهد در کشورهای مورد بررسی دولت‌ها به‌شکل‌های خاص، بازار محصولات اساسی کشاورزی را تحت نظارت و کنترل دارند. منطق این کار حفظ امنیت غذایی آحاد جامعه، در دسترس قرار دادن مواد غذایی اساسی برای اقشار کم‌درآمد و حفظ جریان پیوسته عرضه این محصولات به جامعه است. در ضمن وظیفه تنظیم بازار محصولات کشاورزی با وزارت کشاورزی این کشورها است و در همه این کشورها بخش‌هایی از وزارت کشاورزی مسئول تنظیم بازار این محصولات هستند. در تمامی کشورهای مورد بررسی، قبل از هر اقدامی، دسترسی‌داشتن به یک بانک اطلاعات به‌روز، آنلاین و روزانه به وسعت کشور به‌منظور رصد نرخ محصولات، میزان تولید و تقاضا و تحلیل آنها جزئی ضروری از نظام تنظیم بازار است.

در کنار بررسی قیمت‌ها و تولید داخلی محصولات موردنظر، سایر شاخص‌های کلان اعم از تورم، قیمت‌های جهانی محصولات و سایر شاخص‌های مرتبط نیز در این رصد موردتوجه قرار می‌گیرند. خبره‌ترین کارشناسان امر معمولا در امر تنظیم بازار به این اطلاعات روزانه دسترسی دارند و براساس آنها آینده‌نگری و پیش‌آگهی درباره تحولات بازار و اقدامات لازم برای اجرا را به مقامات تصمیم‌گیر ارائه می‌کنند.

برآیند این مطالعه نشان می‌دهد به‌طور معمول ذخیره‌سازی محصولات راهبردی، خرید تضمینی، عرضه از طریق فروشگاه‌های دولتی یا شهرداری‌ها و ارائه یارانه به واردات و یارانه به تولیدکننده از ابزارهای مهمی است که معمولا در کشورهای موردبررسی استفاده شده است، اما نکته مهم این است که تعیین نرخ دستوری یا سقف نرخ برای بخش خصوصی در تجربه جهانی مشاهده نمی‌شود، چراکه چنین سیاستی معمولا نتایج معکوس به‌دنبال دارد. نکته مهم این است که همه این کشورها شاخص‌های بازرگانی، امریکا، ترکیه، مالزی و چین در زمینه تنظیم بازار نشان می‌دهد در کشورهای مورد بررسی دولت‌ها به‌شکل‌های خاص، بازار محصولات اساسی کشاورزی را تحت نظارت و کنترل دارند. منطق این کار حفظ امنیت غذایی آحاد جامعه، در دسترس قرار دادن مواد غذایی اساسی برای اقشار کم‌درآمد و حفظ جریان پیوسته عرضه این محصولات به جامعه است. در ضمن وظیفه تنظیم بازار محصولات کشاورزی با وزارت کشاورزی این کشورها است و در همه این کشورها بخش‌هایی از وزارت کشاورزی مسئول تنظیم بازار این محصولات هستند. در تمامی کشورهای مورد بررسی، قبل از هر اقدامی، دسترسی‌داشتن به یک بانک اطلاعات به‌روز، آنلاین و روزانه به وسعت کشور به‌منظور رصد نرخ محصولات، میزان تولید و تقاضا و تحلیل آنها جزئی ضروری از نظام تنظیم بازار است.

در کنار بررسی قیمت‌ها و تولید داخلی محصولات موردنظر، سایر شاخص‌های کلان اعم از تورم، قیمت‌های جهانی محصولات و سایر شاخص‌های مرتبط نیز در این رصد موردتوجه قرار می‌گیرند. خبره‌ترین کارشناسان امر معمولا در امر تنظیم بازار به این اطلاعات روزانه دسترسی دارند و براساس آنها آینده‌نگری و پیش‌آگهی درباره تحولات بازار و اقدامات لازم برای اجرا را به مقامات تصمیم‌گیر ارائه می‌کنند.

برآیند این مطالعه نشان می‌دهد به‌طور معمول ذخیره‌سازی محصولات راهبردی، خرید تضمینی، عرضه از طریق فروشگاه‌های دولتی یا شهرداری‌ها و ارائه یارانه به واردات و یارانه به تولیدکننده از ابزارهای مهمی است که معمولا در کشورهای موردبررسی استفاده شده است، اما نکته مهم این است که تعیین نرخ دستوری یا سقف نرخ برای بخش خصوصی در تجربه جهانی مشاهده نمی‌شود، چراکه چنین سیاستی معمولا نتایج معکوس به‌دنبال دارد. نکته مهم این است که در همه این کشورها، تاکید اصلی بر حفظ ثبات و تعادل در زنجیره عرضه محصولات کشاورزی و پر کردن شکاف بین عرضه و تقاضا است. نکته بعدی این است که عمده کالاهای مشمول سیاست‌های تنظیم بازار شامل کالاهای اساسی همچون گندم، برنج، روغن، انواع گوشت و مرغ، غلات و در ارتباط با دو متغیر کلیدی مقدار و نرخ است. بررسی این کشورها نشان می‌دهد مهم‌ترین ابزارها در سیاست‌های تنظیم بازاری استفاده از خرید تضمینی، ذخایر راهبردی، پرداخت‌های جبرانی، تعرفه و عوارض است. در ضمن در برخی از کشورها، تنظیم بازار به‌صورت متمرکز (در قالب یک نهاد واحد فرابخشی) و در برخی از کشورها نیز به‌صورت غیرمتمرکز (به‌صورت هماهنگی میان نهادهای ذی‌ربط) انجام می‌شود. این گزارش نشان می‌دهد در کشورهایی که حتی امور اجرایی تنظیم بازار توسط متولیان دولتی انجام می‌شود، نحوه هماهنگی واحدهای دخیل و بخش خصوصی در زنجیره به‌گونه‌ای است که مدیریت زنجیره را امکان‌پذیر می‌سازد؛ به‌عبارت دیگر حتی اگر دولت نقش مهمی در تنظیم بازار داشته باشد، به‌منظور ایجاد مدیریت بهتر هماهنگی کامل را با بخش‌خصوصی دارد. علاوه‌بر حمایت‌های مستقیم دولت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، دولت‌ها پشتیبانی‌های غیرمستقیم قابل‌توجهی همچون خدمات بیمه‌ای برای پوشش ریسک، تحقیق و توسعه برای تنوع محصولات را نیز به‌عمل می‌آورند. در مجموع جهت‌گیری سیاست‌ها از دخالت‌های مستقیم در تعیین نرخ کالاها اولا به تعداد کمی از کالاها (عمدتا کالاهای اساسی) محدود شده و ثانیا بیشتر دخالت‌های دولت به سمت دخالت‌های غیرمستقیمی مثل وضع تعرفه، تعیین عوارض و پرداخت‌های جبرانی تغییر شکل داده است. همچنین برجسته بودن نقش تشکل‌های بخش خصوصی در تنظیم بازار کالاها قابل‌توجه است.

سخن پایانی

در مجموع با آسیب‌شناسی صورت گرفته از اجزای مختلف بخش توزیع، استراتژی‌های ذیل از منظر بازاندیشی سیاستی، مورد توافق خبرگان قرار گرفته است:

۱- از عمده‌ترین مشکلات بخش توزیع در مسیر اهداف اقتصادی می‌توان به کاهش مداوم توان خلق ارزش‌افزوده در بخش توزیع کشور و افزایش فشار هزینه‌های خدمات توزیعی بر سایر بخش‌های اقتصاد اشاره کرد.

۲- تضییع حقوق مصرف‌کنندگان؛ کاهش سهم بخش توزیع از ایجاد اشتغال رسمی و افزایش هزینه‌های جنبی خدمات توزیع در کشور از عمده‌ترین مشکلات بخش توزیع از منظر اهداف اجتماعی است.

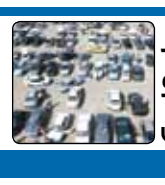
۳- تحمیل هزینه بالای سیاست‌های مدیریت بازار بر بدنه اقتصاد و هزینه بالای اقدامات نظارتی و بازرسی در شبکه توزیع از دیگر مشکلات نظام توزیع در اهداف تنظیمی است. در این راستا به‌تناسب مسائل استراتژیک احصا شده، ۱۸ رکن سیاستی همراه با ۶ بسته سیاستی تدوین شده است.

مداخله دولت در اقتصاد به بهانه‌های مختلف از جمله تنظیم بازار انواع محصولات یکی از مباحث مناقشه‌برانگیز بین دولت و اقتصاددانان و فعالان اقتصادی بخش خصوصی است. البته به‌دلیل تداوم این سیاست در اقتصاد ایران در حال حاضر علاوه بر موضوع مداخله دولت، نوع و میزان این مداخله نیز محل بحث است.

گسترش صنعت
شنبه
۲۲ آبان ۱۴۰۰
۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲
۱۳ نوامبر ۲۰۲۱
شماره ۱۹۲۹
پیاپی ۳۲۴۷

دولت پاسخگو باشد

راهکارها بسیار و بازار خودرو همچنان نابسامان

رانت، نظام توزیع را زمین‌گیر کرده است

www.sanatnewspaper.com

تحلیل روز

مصوبه مجلس می‌تواند تولید فولاد را بهبود بخشد؟

تنظیم زنجیره فولاد، زیر ذره‌بین مجلس

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرم‌وند: زنجیره فولاد با چالش‌های متعددی روبه‌رو است. از جمله چالش‌های ساختاری این زنجیره می‌توان به نبود توازن زنجیره، ابهام در تحقق برنامه‌های توسعه صنعت فولاد، عقب‌ماندگی در زمینه اکتشافات معدنی و چالش تامین مواد اولیه، فراهم نبودن زیرساخت‌ها، سیاست‌های نادرست تنظیم بازار، بهره‌وری پایین، بی‌توجهی به ارتقای فناوری و فقدان سامانه‌های آماری و اطلاعاتی جامع در زنجیره فولاد اشاره کرد. طرحی که در گزارش کمیسیون صنایع عنوان آن به «توسعه، تولید و نظارت بر زنجیره فولاد» تغییر یافته، برمبنای اصلاح روندهای فعلی تنظیم بازار زنجیره فولاد تدوین شده است. از جمله ایرادهای این طرح می‌توان به الزام تمام تولیدکنندگان زنجیره فولاد به عرضه محصولات در بورس کالا اشاره کرد که با توجه به واقعیات موجود، عرضه محصولات زنجیره فولاد از سوی تمام تولیدکنندگان در بورس کالا و ایجاد کمیته جدید برای سیاست‌گذاری صنعت فولاد تجدیدنظر شود.

به گزارش صمت توسعه صنعت فولاد یکی از شاخص‌های مهم صنعتی بودن کشورها است. درحال‌حاضر چین با ۵۳ درصد بزرگ‌ترین تولیدکننده و با ۵۱ درصد بزرگ‌ترین مصرف‌کننده فولاد جهان است و نقش تعیین‌کننده‌ای در بازار جهانی آن دارد. ایران نیز در جایگاه دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان قرار گرفته به طوری که در سال گذشته بیش از ۳۰میلیون تن فولاد تولید کرده و براساس پیش‌بینی‌ها، این میزان در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۳۲ میلیون تن خواهد رسید.

دسترسی به منابع گازی در ایران نیز کشور را به بزرگ‌ترین تولیدکننده آهن اسفنجی برپایه گاز در جهان تبدیل کرده است. از سال ۹۲ تا ۹۹ تولید فولاد خام در ایران به‌طور متوسط سالانه رشدی ۹ درصدی داشته و با فعال شدن ظرفیت‌های حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد علاوه‌بر تامین نیاز داخلی، امکان صادرات محصولات زنجیره فولاد نیز فراهم شده است. در سال گذشته کل صادرات زنجیره فولاد از نظر وزن ۱۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تن و از نظر ارزش ۴.۴ میلیاد دلار بوده، این مقدار در سال ۹۸ از نظر وزنی ۲۴.۵ میلیون تن و از نظر ارزشی ۵.۳ میلیارد دلار بوده است. بنابراین صادرات محصولات زنجیره فولاد در ۹۹ نسبت به سال ۹۸ از زاویه وزنی ۴۶ درصد و از نظر ارزشی کاهش ۱۷ درصدی داشته است. بررسی مصرف فولاد در ایران نشان می‌دهد مصرف فولاد در سال گذشته ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن بوده است. این در حالی است که برآوردهای غیررسمی، میزان مصرف واقعی فولاد کشور را ۱۲ تا ۱۴ میلیون تن نشان می‌دهد.

چالش‌های تولید فولاد

زنجیره فولاد با چالش‌های گوناگونی روبه‌رو است. از جمله چالش‌های ساختاری این زنجیره می‌توان به نبود توازن زنجیره، ابهام در تحقق برنامه‌های توسعه صنعت فولاد، عقب‌ماندگی در زمینه اکتشافات معدنی، فراهم نبودن زیرساخت‌ها، بهره‌وری پایین و فقدان سامانه‌های آماری در زنجیره فولاد اشاره کرد. برای مثال، ظرفیت‌های ایجادشده در کشور و همچنین طرح‌های قابل تحقق در سال ۱۴۰۴، زنجیره فولاد کشور با چالش تامین سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی روبه‌رو خواهد شد که میزان کسری سنگ آهن مورد نیاز زنجیره نسبت به سایر حلقه‌ها نگران‌کننده‌تر است. همچنین برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴، زنجیره فولاد لازم است ۲.۵ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره و ۵.۹ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره و ۵.۹ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز اعم از معادن، انرژی، حمل‌ونقل، بنادر و... انجام شود. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی معتقد است یکی دیگر از چالش‌های زنجیره فولاد، تنظیم بازار فولاد کشور است. با توجه به شرایط تحریمی و نوسانات ارزی، دولت مداخلات گسترده‌ای برای تنظیم بازار طریق ستاد تنظیم بازار و صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مختلف بوده که مجموعه سیاست‌های تنظیم بازار دولت منفعتی به مصرف‌کننده نهایی کالاها نرسانده و موجب ایجاد رانت، فساد و رونق واسطه‌گری شده است. مداخله قیمتی دولت در بازار سبب شده تا شکاف قیمتی قابل توجهی میان قیمت‌های داخلی و جهانی ایجاد شود که این مسئله به همراه کاهش ارزش ریال سبب شده جذابیت صادرات بیشتر شود.

رشد صادرات محصولات مختلف زنجیره فولاد به همراه کاهش عرضه داخلی، دولت را به سمت کنترل صادرات و وضع عوارض صادراتی برای مواد معدنی و فلزی سوق داد. تعدد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادرشده از سوی ستاد تنظیم بازار موجب ایجاد بروکراسی پیچیده و ابهام‌های گوناگون در تنظیم بازار زنجیره فولاد شده و تصمیمات خلق‌الساعه و غیرکارشناسی، آینده این صنعت را با مخاطراتی روبه‌رو کرده است. بررسی آمار و اطلاعات ارائه‌شده نشان می‌دهد بخشنامه‌های و دستورالعمل‌های صادرشده نه‌تنها موجب عرضه کالا در بازار داخلی و تامین پایدار نیاز زنجیره نشده، بلکه در برهه‌هایی قیمت فولاد و محصولات فولادی به بیش از ۱۲۰ درصد قیمت‌های جهانی نیز رسیده است.

نقاط قوت و ضعف یک مصوبه

طرح توسعه و تولید زنجیره فولاد بر مبنای اصلاح روندهای فعلی تنظیم بازار زنجیره فولاد تدوین شده است. در عین حال در برخی مواد آن ایرادهایی وجود دارد که ممکن است موجب رفع مشکلات نشود. از جمله نقاط قوت این طرح می‌توان به گفت به تمام حلقه‌های زنجیره ارزش فولاد توجه شده و برای حمایت و توسعه صادرات محصولات زنجیره فولاد پیشنهادهایی ارائه شده است که اجرای صحیح آنها می‌تواند علاوه‌بر تامین نیاز داخل کشور، موجب صادرات پایدار محصولات زنجیره فولاد شود.

از جمله ایرادهای این طرح می‌توان به الزام تمام تولیدکنندگان زنجیره فولاد به عرضه محصولات خود در بورس کالا اشاره کرد که با توجه به واقعیات موجود عرضه محصولات زنجیره فولاد از سوی تمام تولیدکنندگان به‌ویژه تولیدکنندگان کوچک و متوسط و برخی واحدهایی که دارای قراردادهای بلندمدت تامین مواد اولیه هستند، امکان‌پذیر نیست و بازار زنجیره فولاد با چالش روبه‌رو می‌شود. در گزارش جدید کمیسیون صنایع و معادن مجلس، ایده کلی موضوع ماده ۳ این طرح مبنی‌بر منوط کردن صادرات به عرضه در بورس کالا دستخوش تغییراتی شده که ضمن توسعه صادرات محصولات زنجیره فولاد، امکان تامین پایدار نیاز داخل کشور را نیز فراهم می‌کند و نیازی به الزام تمام تولیدکنندگان به عرضه در بورس کالا وجود ندارد.

همچنین کمیسیون با قبول ایرادهای جدی که به سامانه بهین‌یاب وزارت صنعت، معدن و تجارت وارد است، تلاش کرده با یکپارچه‌سازی همه سامانه‌های الکترونیکی این وزارتخانه در قالب «سامانه جامع تجارت»، اطلاعات تولیدکنندگان، صادرکنندگان، واردکنندگان و مصرف‌کنندگان مواد اولیه را در این سامانه تجمیع کند و مورد بررسی و پایش مستمر قرار دهد. برخی تبصره‌های ذیل مواد این طرح، به موضوعاتی چون کاهش معافیت مالیاتی صادرات مواد خام یا وضع عوارض صادراتی برای محصولات زنجیره فولاد پرداخته شده، در حالی که در سایر قوانین اعم از ماده ۱۴۱ قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ و ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیری و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۹۴ اختیارات لازم به نهادهای ذی‌ربط داده شده و با توجه به شرایط بازار، دولت می‌تواند با هدف تنظیم بازار برای تعیین مصادیق ماده خام و به دنبال کاهش معافیت مالیات و نیز وضع عوارض صادراتی اقدام کند.

سخن پایانی

صنایعی همچون فولاد از منابع و تسهیلات زیادی بهره‌مند می‌شوند. درواقع دولت شرایطی را برای تولیدکنندگان فراهم آورده تا با کمترین هزینه ممکن تولید را انجام دهند. در این گذر، حتی از افزایش مزد به اندازه تورم هم جلوگیری و شرایطی را ایجاد کرد که دستمزد کارگر ایران جزو کمترین دستمزدهای منطقه باشد. پس این یک انتظار واقعی و بحق است که تولیدکنندگانی که از منابع و نیروی انسانی کشور، ارزان‌ترین استفاده ممکن را می‌کنند، در زمان قیمت‌گذاری هم از سیاست‌های عمومی و به نفع عموم مردم تبعیت کنند. با این حال، به نظر می‌رسد چنین رویکردی دیگر جایگاهی در بازوی نظارتی مجلس ندارد. از زمانی که علیرضا زاکانی به ریاست این نهاد رسید، اغلب گزارش‌های این مرکز در راستای تعدیل ساختاری بوده و حتی پس از اینکه وی شهردار تهران شد هم این رویه تغییری نکرده است.

یادداشت

انباشت کالا در گمرک و سیاست‌های تنظیم بازار لوازم یدکی

امیرحسین صیرفی، عضو کمیسیون اقتصادی اتحادیه صنفی قطعات خودرو تهران

سیاست‌های دولت در تنظیم بازار کالاهای مصرفی همیشه با چالش‌های جدی روبه‌رو و موفقیت این سیاست‌ها همیشه در گرو عملکرد خود دولت‌ها بوده است و خواهد بود. تنظیم بازار یا تعادل عرضه و تقاضا در زنجیره تجاری قطعات یدکی خودرو به مدیریت تمام اجزای این زنجیره وابسته است؛ برای اینکه بتوانیم این بحث را ملموس‌تر کنیم، ساده‌ترین مدل این زنجیره که شامل تامین‌کنندگان، توزیع‌کنندگان و مصرف‌کنندگان است را در نظر بگیرید. در این زنجیره کالا از بخش تامین‌کنندگان وارد می‌شود و بعد از رسیدن به‌دست مصرف‌کننده، توسط توزیع‌کنندگان از آن خارج می‌شود؛ یعنی یک جریان کالایی در این زنجیره به وجود می‌آید که مدیریت درست این جریان منجر به ایجاد تعادل یا همان تنظیم بازار می‌شود.

در یکی، دو سال اخیر سیاست‌های متغیر و غیرمتمرکزی که در زمینه مواد اولیه موردنیاز تولید یا واردات قطعات یدکی گرفته‌شده باعث شده هر از چندگاهی حجم زیادی از قطعات وارد گمرک شده و در پیچ‌وخم‌های اخذ مجوز و ترخیص در انبارهای گمرکات کشور رسوب کنند و تا زمانی که گزارش‌های نهادهای امنیتی و نظارتی از کمبود کالا در بازار یا پیش‌بینی ایجاد نارضایتی‌هایی که منجر به اعتصاب و اعتراض می‌شود به‌دست مقامات مسئول نرسد، تصمیمات جدی و سریعی برای آن نمی‌گیرند. در این یادداشت قصد ندارم آمار و ارقام این انباشت‌ها را ارائه کنم، بلکه می‌خواهم از اثرات مخرب آن بر ایجاد تعادل یا همان تنظیم بازار نکاتی را مطرح کنم.

نخستین اثر آن در حقیقت یک کمک ناآگاهانه و ناخواسته به قاچاق قطعات یدکی است. قاچاقی که یک سیستم منظم و سریع تحویل کالا بر آن حاکم بوده و مترصد یک نیاز پاسخ نداده شده است تا به سرعت آن را اجابت کرده و منفعت آن را ببرد. ما از یک سو به‌دنبال ایجاد یک سیستم رصد کالا در طول زنجیره هستیم تا کالای قاچاق و قاچاقچی را شناسایی کنیم و با آن مبارزه کنیم اما از سویی دیگر، با سیاست‌ها و قوانین خلق‌الساعه به بزرگ شدن جیب آنها کمک‌های بزرگی می‌کنیم. وقتی خودرویی نیاز به قطعه یدکی داشته باشد، نمی‌تواند منتظر ترخیص آن از گمرک بماند. این قطعه برای خودرو لازم است چراکه در مسیر جابه‌جایی کالا یا مسافری دچار مشکل شده و نیاز به تعمیر و تعویض قطعه دارد. دقیقا یک تقاضای کششی پرقدرت و سریعی ایجاد می‌کند که منتظر قوانین نمی‌ماند و باید به سرعت اجابت شود. حال چه سیستمی آن را اجابت می‌کند؟

دومین اثر مخرب قاچاق بر قیمت قطعات یدکی اعمال می‌شود. تصور کنید قطعه‌ای در گمرک انباشت شده و نیاز آن هم در بازار وجود دارد. در حقیقت تقاضایی ایجادشده که عرضه‌ای برای آن فعلا میسر نیست. طبق نخستین قانون اقتصاد این عدم‌عرضه مستمر و پایدار باعث بالا رفتن قیمت شده و دوباره تعادل و تنظیم موردنظر را بر هم می‌زند. از سویی دیگر، تجربه نشان داده وقتی قیمت‌ها بالا می‌روند، دچار اثر چسبندگی شده و به‌ندرت بعد از شروع عرضه قیمت آن پایین می‌آید، چراکه همین انباشت‌ها و مشکلات قوانین و سیاست‌ها، هم انتظاراتی در تامین‌کنندگان به وجود می‌آورد و هم هزینه‌های مازادی را خلق می‌کند. یعنی از ترس اینکه سیکل تامین آنها طولانی و گردش سرمایه آنها مختل می‌شود و تمام هزینه‌های خواب سرمایه و هزینه‌هایی که گمرکات بابت زمان طولانی انبارش طلب می‌کنند را می‌خواهند با چسبیدن به قیمت‌های بالا و دستیابی به درآمد و سود خود جبران کنند.

اگر این اثرات مخرب را با آمار و ارقامی که از میزان انباشت کالا در گمرکات کشور وجود دارد، ترکیب کنیم، می‌توانیم به‌راحتی تصور کنیم تا چه حد به قاچاق کالا کمک می‌کنیم، چه مقدار در افزایش قیمت‌ها تاثیر گذاریم و چه مقدار به مصرف‌کننده صدمه و ضرر وارد می‌کنیم.

مصرف‌کننده‌ای که در حقیقت مدعی هستیم تمام این قوانین و سیاست‌ها برای رضایت و آسایش او وضع می‌شوند.

اما غافل از اینکه این تناقض نه‌تنها کمکی به آنها نمی‌کند، بلکه اطمینان و اعتماد او از سیاست‌های درستی که ممکن است هر از گاهی اعمال شوند را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

کارشناسان حوزه صنعت خودرو درباره تنظیم بازار عنوان کردند:

دولت پاسخگو باشد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

تنظیم بازار با تعادل در عرضه و تقاضا محقق می‌شود و به‌تبع هرگاه این دوکفه ترازو به‌هم می‌ریزد، بازار دچار آشفتگی می‌شود. در شرایط اقتصادی کشور و به‌دلیل مشکلات مربوط به تحریم‌ها، بازارهای مختلف داخلی دچار نوسان بسیاری شده و هر بار شاهد آشفتگی یک بازار و بعد انتقال این وضعیت نابسامان به بازار دیگری هستیم؛ گاهی بازار خودرو، گاهی هم بازار ارز و... اما شکی نیست آشفتگی یک بازار بر سایر بازارها هم تاثیر گذاشته و آنها را دچار مشکلاتی می‌کند.

به‌گزارش صمت در ادامه کارشناسان حوزه صنعت درباره چرایی این آشفتگی در بازار خودرو و قطعات آن به بیان نظرات خود پرداخته و پیشنهادهایی برای تنظیم این دو بازار ارائه داده‌اند.

عکس: صمت

حدود ۳ سال پیش مرکز پژوهش‌های بازرگانی یک پژوهش عمیق مبتنی بر مطالعه دقیق قوانین رسمی و آیین‌نامه‌های دولتی در تنظیم‌گری صنعت و بازار خودرو انجام داد و براساس آن مشخص شد نهادهای بسیاری به‌طور مستقیم در صنعت خودرو مسئولیت دارند

تنظیم بازار خودرو نیازمند یک تحول اساسی است

امیرحسن کاکایی- عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت: حدود ۳ سال پیش مرکز پژوهش‌های بازرگانی یک پژوهش عمیق مبتنی بر مطالعه دقیق قوانین رسمی و آیین‌نامه‌های دولتی در تنظیم‌گری صنعت و بازار خودرو انجام داد و مشخص شد دست‌کم ۲۳ نهاد مختلف به‌طور مستقیم در صنعت خودرو مسئولیت دارند. جالب‌تر این بود که در آن مطالعه برای سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، رد پایی در این مطالعه پیدا نشد. ایدرو در دهه ۷۰ مالک اصلی دو خودروساز بود و به‌نوعی مدیریت مالکیت رنوپارس را داشت. اما به‌تدریج با واگذاری سهام طی زمان، امروز در گروه صنعتی ایران‌خودرو و گروه خودروسازی سایپا، مجموع سهام دولت در دو خودروساز به کمتر از ۲۰ درصد رسیده که حتی در حد یک صندلی مدیریتی در هیات‌مدیره ۵ نفری این شرکت‌ها هم نیست.

به عبارت دیگر، ایدرو از طریق سهامداری، حق دخالت در این دو خودروساز را ندارد اما مجموعه قوانین و رویه‌های دست‌وپاگیر و غیرشفاف به‌گونه‌ای است که دولت به‌راحتی می‌تواند در مسیر خودروسازی مانع ایجاد کند و عملا حتی مدیرعامل این دو شرکت از سوی دولت و از طریق ایدرو تعیین می‌شود. البته اگر اشتباه نکنم در یک سال گذشته، وزرای صنعت، معدن و تجارت، تفویض اختیاری انجام داده‌اند و امور مدیریتی دو خودروساز، از سوی ایدرو پیگیری می‌شود.

به‌عبارتی با ۲۳ نهاد روبه‌رو هستیم که انواع دستورات را صادر می‌کنند، بدون آنکه مسئولیتی را بپذیرند. این دخالت‌ها، به‌غیر از دخالت‌های غیرمستقیم وکلای مجلس است که با فشار روی وزرا و قانون‌گذاری‌های مانع‌زا، روی این دو خودروساز و حتی خودروسازان کاملا خصوصی کشور نفوذ دارند. نتیجه آن هم شده ایجاد انواع کارخانه‌های زیانده، استخدام‌های بی‌حساب‌وکتاب، تورم نیرو و در نهایت هزینه‌های بالا در کل صنعت خودرو.

این‌ها در ۳۰ سال گذشته بوده اما در ۹ سال گذشته به‌طور خاص یک موضوع دیگر هم به این فشارها اضافه شده و آن هم دخالت شورای رقابت به بهانه تضمین رقابت در بازار از طریق قیمت‌گذاری است. من اقتصاددان نیستم. اما هر قدر در این چند سال تحقیق و تعمق کرده‌ام، نتوانستم بفهمم شورای رقابت چه اقدام موثری برای رقابتی‌شدن بازار خودرو یا رقابت‌پذیر شدن خودروسازان انجام داده است.

واقعیت این است که در همین ۳، ۴ سال گذشته، این شورای پرقدرت، به‌نام ایجاد رقابت و به بهانه تنظیم بازار، قیمت‌های غیراقتصادی برای خودروساز تعیین کرده اما نه بازار تنظیم شده است و نه خودروساز رقابت‌پذیر. تقریبا اکثر ۲۸ خودروساز خصوصی، تعطیل هستند و ۲، ۳ تایی هم که فعالیت می‌کنند، تاثیر خاصی در بازار ندارند.

با این روش، دو خودروساز اصلی که برای بقا تحت تحریم‌های ظالمانه تلاش می‌کنند، به‌شدت زیانده شده و به مرز ورشکستگی رسیده‌اند.

حال پرسش این است که چه کسی مسئول است؟ چرا اصولا کسی جواب مردم را نمی‌دهد؟ علت، درهم‌ریختگی نظام تنظیم‌گری است. همین قانون جدید مدنظر مجلس را که یک سال و نیم است در دستور کار قرار دارد، بررسی کنید. به‌نام ساماندهی صنعت خودرو، طرح می‌نویسند اما به‌دنبال تنظیم بازار هستند. در کل پیشنهاد، یک گام مثبت واقعی برای رشد و توسعه رقابت‌پذیری تولید برداشته نشده است. نه‌تنها یک گام مثبت برداشته نشده، بلکه موادی در آن دیده شده که عملا حاکمیت خودروساز را بر عملیات خریدوفروش و حتی تولید زیرسوال می‌برند. البته این پیشنهاد چند بار تغییر کرده و متاسفانه ویرایش کامل آن را ندیده‌ام و امکان دارد برخی مفاد حذف شده باشد اما همین‌قدر بدانید که روح این پیشنهاد، نظام تنظیم‌گری موجود را پیچیده‌تر می‌کند و مسئولیت‌ها به‌شدت از آن چیزی که هست کم‌رنگ‌تر می‌شود.

اصولا تحت چنین شرایطی عملا مدیرعامل و هیات‌مدیره که باید بتوانند حداقل مسئولیت تولید را برعهده بگیرند، بدون اختیار واقعی هستند. مدیرعاملی که نتواند مدیران‌عامل یا حتی یک مدیر رده پایین در زیرمجموعه‌های خود را تغییر دهد، قدرت ندارد. وقتی هم قدرت نباشد، مسئولیت نخواهد داشت.

از آن سو، کجای دنیا مسئولیت تنظیم بازار با خودروساز است که برای خودروساز انواع شرط برای کنترل قیمت‌ها در بازار می‌گذارند تا یک مجوز تصحیح نرخ صادر کنند؟ واقعا سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان کجای این مسیر است؟ چرا این سازمان هیچ‌گاه پاسخگو نیست؟ واقعیت این است که نظام تنظیم‌گری فعلی به‌گونه‌ای چیده‌شده که اختیارات و مسئولیت‌ها به‌شدت مخدوش هستند و البته محملی برای فساد از همه نوع آن. از استخدام‌های نامناسب بگیرید تا راه‌اندازی کارخانه و سهمیه دادن‌های رانتی، نتیجه این ابهامات است.

خودروساز در این محمل، با نفوذ و اعمال فشار، کارخانه‌ای در جایی پرت احداث می‌کند، به امید رشد و تعالی. بعد از چند سال مشخص می‌شود با تمام تلاش‌ها، آن کارخانه جز ضرر، سودی به همراه ندارد.

واضح است که یک مدیرعامل مسئول چه می‌کند، یا باید یک تیم مدیریتی مناسب برای آن کارخانه بگمارد و تحول ایجاد کند یا اگر این کار را قبلا انجام داده و نتوانسته آن کارخانه را سودآور کند، باید فکری اساسی برای آن کارخانه بکند؛ حتی بستن آن. این‌ها که می‌گویم فقط قسمت خوب و قانونی مسیر تولید است.

در بخش فروش خیلی اوضاع بدتر است. در مدت ۳ سال، منتهی به پایان سال ۱۳۹۹، دو خودروساز رسما بیش از ۸۰ هزار میلیارد تومان زیان دیده‌اند. به‌راحتی می‌توان نشان داد حداقل دوبرابر این مقدار، یعنی ۱۶۰ هزار میلیارد تومان فرصت از دست رفته خودروسازان از اختلاف نرخ کارخانه و بازار بوده که عمده آن به‌دست مصرف‌کننده نرسیده و عملا دلالان از آن بهره برده‌اند، بدون اینکه مالیات آن را بپردازند.

به عبارتی با این سیاست‌گذاری نادرست در تنظیم بازار، بخش قابل‌توجهی از نقدینگی کشور از قسمت شفاف اقتصاد به قسمت خاکستری وارد شده و شبکه‌های دلالی بیش‌ازپیش شکل‌گرفته و از کنترل دولت خارج‌شده است؛ یعنی یک منشأ دیگر فساد.

امیدوارم در این روزهای تاریک که زبان خودروسازان به بالای ۱۰۰ هزار میلیارد تومان نزدیک می‌شود و چرخ صنعت در حال خوابیدن است، سیاست‌گذاران بیدار شوند و فکری اساسی برای این صنعت و بازار کنند و یک نهاد مسئولیت این موضوع را بپذیرد و دست از قیمت‌گذاری دستوری که ضرر همگانی را به‌دنبال دارد، بردارند.

> امیرحسن کاکایی: خودروسازان با ۲۳ نهاد مختلف روبه‌رو هستند که انواع دستورات را صادر می‌کنند بدون آنکه مسئولیتی بپذیرند

> حسن ساده: اگر تولیدکنندگان آزاد باشند مدیریت بازار را می‌دانند

دولت دخالت نکند

حسن ساده - کارشناس حوزه بازار قطعات یدکی: درحال‌حاضر نابسامانی بازار محدود به خودرو و قطعات یدکی نمی‌شود و شاهد نوعی آشفتگی در بازارهای دیگر نیز هستیم. معمولا هر زمان دولت‌ها زمام بازار را در اختیار بگیرند، خودبه‌خود مشکلات فعلی به وجود می‌آید. همیشه وقتی کار در دست بخش خصوصی بوده و به‌نوعی محدودیت‌های غیرمنطقی هم از سوی دولت‌ها برای آنها ایجاد نشده، آنها توانسته به‌راحتی عرضه و تقاضا را در بازار مدیریت کنند. هنگامی که دولت‌ها ورود می‌کنند و می‌خواهند مداخله داشته باشند، نظم بازار به هم می‌ریزد؛ در این راستا یا علم لازم را در اختیار ندارند یا به اشتباه تصور می‌کنند به بهبود وضعیت کمک می‌کنند. اما در عمل تجربه شده که این‌گونه مداخلات بیشتر اوقات جواب عکس داده است.

در بازار قطعات یدکی خودرو آمار دقیقی وجود ندارد که چند درصد این بازار به‌وسیله تولیدات داخل پوشش داده می‌شود و چند درصد با واردات. بازار قطعات یدکی خودرو بازار بسیار بزرگ و گسترده‌ای است، زیرا خودرو محدود به ماشین‌های سواری و سنگین نمی‌شود و انواع خودروها از آتش‌نشانی تا خودروهای مخصوص فرودگاه را در برمی‌گیرد.

بخش عمده‌ای از محصولات بسیاری از تولیدکنندگان بزرگ قطعات داخلی در اختیار شرکت‌های خودروساز برای خط تولید (OE) قرار می‌گیرد. در این بخش، بسیاری از قطعات تولید داخل کیفیت مناسب داشته و بازار جهانی دارند. موفقیت در این بخش نتیجه خصوصی بودن این صنعت (قطعه‌سازی) است. سرمایه‌گذار بخش خصوصی تولید را از پایین‌ترین تیراژ آغاز کرده و به‌دلیل مدیریت درست امروز تبدیل به یک تولیدکننده بزرگ شده است. اگر دولت در تولید دخالت نداشته باشد می‌توان شاهد رشد و پیشرفت بود به‌شرطی که با قوانین حمایتی از کارآفرین بخش خصوصی حمایت کند و چوب لای چرخ تولید او نگذارد.

شرکت‌هایی که در اختیار دولت و بخش دولتی بوده، نتوانسته‌اند این موفقیت را کسب کنند. این می‌شود که تعادل در بازار محصولات بهم می‌ریزد. برای داشتن بازاری بسامان نخست باید در بخش تولید، مدیریت درست داشت تا تولید ساماندهی شود. چند تجربه در حوزه صنعت نشان می‌دهد هنگامی که یک شرکت بزرگ تولید مربوط به بخش خصوصی به دولت واگذار شده، به مرز ورشکستگی رسیده و به‌نوعی تعطیل شده است. نتیجه دخالت دولت‌ها در حوزه تولید وضعیت کارخانجات خودروسازی داخلی است. این خودروسازان اگر حمایت‌های دولتی را نداشته باشند به‌طور قطع تعطیل خواهند شد اما در صنعت قطعه این توانمندی وجود دارد که با افزایش تیراژ قطعات، بازار یدکی کشور تنظیم شود. دراین‌باره باید فضای کسب‌وکار را تسهیل کرد. دولت و مجلس در این حوزه مسئولیت دارند و باید بستر را برای افزایش تولید فراهم کنند. سوءاستفاده در شرکت‌های خصوصی بسیار کمتر است و این رانت‌ها را بیشتر در شرکت‌های دولتی شاهد هستیم. سرمایه‌گذار خصوصی با مدیریت سرمایه خود را حفظ می‌کند اما اگر دولت در صنعتی دخالت داشته باشد، مدیران می‌دانند در هر شرایط مشکلاتشان رفع خواهد شد.

تولیدکنندگان اگر آزاد باشند مدیریت بازار را می‌دانند. صنعتگر حتی حمایت نمی‌خواهد فقط انتظار دارد چوب لای چرخ تولید او گذاشته نشود. برای توسعه تسهیلات نیاز است که باید از سوی بانک‌ها تامین شود.

برای تولید کالا و عرضه به بازار، صنعتگر نیاز به مواد اولیه دارد و مدیران دولتی نباید مانع واردات این مواد اولیه شوند. درحال‌حاضر چقدر از مواد اولیه موردنیاز تولید در گمرکات کشور باقیمانده و اجازه ترخیص به آنها داده نمی‌شود؟ کجای دنیا دولت این‌گونه از صنعتگر حمایت می‌کند. وقتی مواد اولیه نباشد چگونه قرار است تیراژ تولید، بازار را تنظیم کند. بهم خوردن عرضه و تقاضا منجر به مشکلات فعلی بازار در حوزه خودرو و قطعه شده است. ازاین‌رو معتقدم دولت باید فقط ناظر باشد و در تولید وظیفه مدیریتی نداشته باشد.

سخن پایانی

بنابر این گزارش کارشناسان صنعتی معتقدند آشفتگی بازارها نتیجه مشکلات تولید بوده و بخشی از معضلات تولید هم به دخالت دولت در مدیریت شرکت‌های تولیدی از جمله خودروسازان برمی‌گردد. در بخش صنعت قطعه کارشناسان هم عنوان می‌کنند اگر دولت حمایت و فضای کسب‌وکار را تسهیل کند، قطعه‌سازان خصوصی بوده و می‌توانند در تنظیم بازار محصولات خود مدیریت درستی داشته باشند. آنها درباره مشکلات فعلی تولید به دپو مواد اولیه موردنیاز در گمرکات کشور اشاره می‌کنند که هیچ دولتی به این‌گونه رفتار نکرده و صنعتگر را دچار چالش نمی‌کند. آنها تاکید دارند اگر دولت قوانین حمایتی داشته باشد قطعه‌سازان می‌توانند افزایش تیراژ داشته و بازار لوازم یدکی خودرو از آشفتگی فعلی خارج می‌شود. بیشتر کارشناسان حوزه اقتصاد و صنعت بر این باور هستند که هر جا دولت در تولید دخالت داشته، از اهداف دور افتاده‌ایم. ازاین‌رو صنعتگر می‌گوید حمایت نمی‌خواهیم فقط چوب لای چرخ ما نگذارید.

صنایع فولاد شهریار تبریز نشان لیاقت کیفیت و بهره‌وری سازمانی گرفت

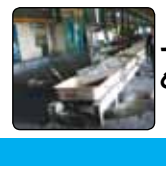

همزمان با ۱۸ آبان‌ماه روز ملی کیفیت، شرکت صنایع فولاد شهریار تبریز وابسته به گروه صنعتی پارس ساختار، موفق به دریافت نشان لیاقت کیفیت و بهره‌وری سازمانی، در «اجلاس سراسری تقدیر از واحدهای پیشرو در کیفیت و نوآوری» شد.

در این مراسم که با حضور واحدهای تولیدی منتخب در مرکز همایش های بین المللی دانشگاه الزهرا برگزار شد، شرکت صنایع فولاد شهریار علاوه بر نشان لیاقت، گواهینامه ۱۰۰۰۴ (سیستم پایش و اندازه‌گیری رضایت مشتری) و گواهی حضور از کمپانی RUSSAVI را دریافت نمود.

گفتنی است دریافت نشان ملی سومین جشنواره حمایت از تولید ملی (حاتم) در بخش انجام موفق پروژه‌های مرتبط با سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی (با قابلیت ارجاع به هریک از ۲۴ بند) نیز از افتخارات این مجموعه می‌باشد.

شرکت صنایع فولاد شهریار تبریز تنها تولیدکننده ورق گالوانیزه در شمالغرب کشور و تنها تولیدکننده ضخیم‌ترین ورق گالوانیزه در غرب آسیا به صورت رول به عرض ۱۲۵۰ و ضخامت ۳/۵ میلیمتر است.

تنظیم بازار
پشت درهای بسته

سریال تکراری
تکالیف جدید دولت و
اعتراض صنعتگران

سنگ‌آهن
در کشمکش
قیمت‌گذاری

مجلس برای تنظیم بازار زغال‌سنگ وارد میدان شد

بحث تنظیم بازار و رسیدگی به چالش‌های امروزه بخش معدن از مسائلی است که همکاری‌های جمعی نهادهای مختلف دولتی و فعالان بخش خصوصی را می‌طلبد، چراکه با بروز هر چالش در حلقه‌های بالادستی به‌عنوان صنایع مادر، ثبات تمامی زنجیره ارزش افزوده و صنایع پایین‌دستی به‌هم خواهد ریخت. صنایع فولادی امروزه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین حلقه‌های میانی ارزش افزوده معادن (معادن سنگ‌آهن و زغال‌سنگ) نیازمند ثبات در تامین مواد اولیه خود هستند. در این میان نهادهای دولتی به‌عنوان ارکان نظم‌بخشی به بازارهای اقتصادی می‌توانند با تصمیم‌گیری‌های تخصصی و فنی، این ثبات را برای تمامی بخش‌های وابسته به معادن و صنایع تامین کنند.

عکس: آیدا فریدی

تلاش برای صادرات زغال‌سنگ

در جهت اجرایی کردن دستور ریاست‌جمهوری برای خودکفایی در تولید زغال‌سنگ، فراکسیون حمایت از معادن زغال‌سنگ در مجلس تشکیل شد. به گزارش معدن‌نیوز، در جلسه اخیر فعالان حوزه زغال‌سنگ با اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در زمینه جایگاه حساس معادن زغال‌سنگ و لزوم اجرایی کردن دستور ریاست‌جمهوری به‌منظور خودکفایی در تولید زغال‌سنگ مباحثی مطرح شد. در این جلسه تاکید شد باتوجه به شرایط سخت این معادن باید نگاه ویژه دولت به این حوزه باشد، چراکه باتوجه ذخایر عظیم زغال‌سنگ در شأن کشور ما نیست که واردکننده زغال‌سنگ باشد. در این جلسه نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کردند باید با یک برنامه‌ریزی برای اقتصادی کردن تولید زغال‌سنگ، کشور را از یک واردکننده زغال‌سنگ به صادرکننده تبدیل کنیم. در ادامه این جلسه ضمن ارائه پیشنهاداتی برای حل مشکلات معادن زغال‌سنگ در جهت هم‌اندیشی و هماهنگی سیاست‌های کل کشور فراکسیون نمایندگان مناطق زغال‌خیز کشور با محوریت کمیسیون اقتصادی در مجلس شورای اسلامی تشکیل شد.

▣ اصلاح قوانین و نرخ‌های رایج

مصوبات این جلسه به شرح زیر است:

۱- باتوجه به نرخ تمام‌شده تولید زغال‌سنگ در ایران و همچنین قیمت‌های جهانی زغال‌سنگ مشابه زغال پایه ایران برای استمرار حیات معادن فعلی و تشویق سرمایه‌گذاری در معادن زغال‌سنگ برای کاهش واردات غیرقابل توجیه مقرر شد در فرمول نرخ برابری ۲۶.۵ درصد زغال‌سنگ نسبت به فولاد تجدیدنظر بنیادی شود.

۲- باتوجه به اینکه برای تعیین نرخ برابری ماهانه نرخ زغال‌سنگ نسبت به فولاد در حال حاضر فقط نرخ فروش داخلی مبنا است مقرر شد پیگیری لازم ازسوی رئیس کمیسیون اقتصادی برای اصلاح این روش به روش جدید برمبنای نرخ شمش معدل نرخ فروش داخلی و خارجی برمبنای کدال فولاد خوزستان قرار گیرد.

۳- باتوجه به مشکلات پرداخت فوق‌العاده مشاغل سخت و زیان‌آور کارگران زحمتکش زغال‌سنگ مقرر شد از سازمان تامین اجتماعی پیگیری شود که مانند منطقه طبس معادن زغال‌سنگ کل کشور بتوانند این فوق‌العاده را به‌صورت ماهانه در قالب لیست بیمه پرداخت کنند.

۴- در جهت کمک به احیای معادن زغال‌سنگ و تشویق سرمایه‌گذاری در این حوزه به‌منظور خودکفایی مقرر شد پیگیری لازم ازسوی رئیس کمیسیون اقتصادی برای معافیت ۱۰ ساله حقوق دولتی معادن کشور ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در دستور کار قرار گیرد.

۵- پیشنهاد شد در جهت هم‌اندیشی و هماهنگی سیاست‌های کل کشور فراکسیون نمایندگان مناطق زغال‌خیز کشور با محوریت کمیسیون اقتصادی در مجلس شورای اسلامی تشکیل شود.

ضرورت تعیین اولویت‌ها

رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران گفت: گاهی اوقات شاهد تضاد منافع و نظرات درباره معدنی‌ها و صنایع معدنی هستیم و در این دوره، رفع اختلافات و توزیع منافع و منابع یکی از اقدامات کمیسیون خواهد بود. به گزارش معدن ۲۴ ابراهیم جمیلی در نشستی با اعضای کمیسیون معادن اتاق ایران گفت: امروز باید با فراموش کردن دوره انتخابات به رفاقت بیندیشیم و انتظار می‌رود در این راستا همه به کمیسیون معادن کمک کنند. وی بیان کرد: امروز مهم‌ترین کار این است که به تعیین اولویت بپردازیم و اعلام می‌کنیم در کمیسیون به روی همه کارشناسان، معدنکاران و صنایع معدنی باز است و خرد جمعی را در امور در نظر داریم. جمیلی با اشاره به مطرح بودن قانون معادن در کمیسیون صنایع و معادن مجلس بیان کرد: قرار است فرمتی تهیه شود تا گزارشات مربوط به این جلسه به همه اعلام شود و در نظر داریم جلساتی با کمیسیون معادن استان‌ها داشته باشیم. وی تاکید کرد: یکی از اقدامات ما باید ادامه ارتباط با مرکز پژوهش‌های مجلس باشد و همچنین مقرر شده با چند سازمان ازجمله ایمیدرو، معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان توسعه تجارت و صندوق بیمه معادن جلساتی داشته باشیم. رئیس کمیسیون معادن اتاق ایران همچنین خواستار ارتباط با همه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های معدنی شد تا از توانمندی‌های آنها و همچنین توانمندی‌های معادن و صنایع معدنی به‌صورت دوطرفه استفاده شود که قطعا در آینده صنایع معدنی تاثیرگذار خواهد بود. وی ادامه داد: در این راستا همچنین نیازمند همکاری و تعامل با همه معاونت‌های معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها هستیم و درخواست دادیم یک جلسه مجازی و وبیناری با همه استان‌ها داشته باشیم.

▣ همکاری با سازمان‌های دولتی

جمیلی تصریح کرد: در تلاشیم به رفع مشکلات همه فعالان معدنی استان‌ها کمک کنیم. در این دوره سیاست ما این است که از توانمندی‌های دولت استفاده و بتوانیم در خدمت دولت، از کار کارشناسی دفاع کنیم. وی اضافه کرد: همچنین تعامل و روابط حسنه با محیط زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی و سایر دستگاه‌ها را در نظر داریم و باید بتوانیم با آنها به‌صورت روزمره در تماس باشیم و راه‌حلی برای محدودیت‌های آنها در فعالیت‌های معادن پیدا کنیم. رئیس کمیسیون معادن اتاق ایران اضافه کرد: گاهی اوقات شاهد تضاد منافع و نظرات در زمینه معدن و صنایع معدنی هستیم و در این دوره، رفع اختلافات و توزیع منافع و منابع یکی از اقدامات کمیسیون خواهد بود. وی همچنین از برگزاری جلسه‌ای با معاون مالیاتی سازمان امور مالیاتی مخصوص بخش معدن و صنایع معدنی در آینده نزدیک خبر داد. جمیلی خاطرنشان کرد: در این دوره از کمیسیون یک جامع‌نگری در برنامه‌ها دیده و اعلام شده است. در تلاشیم در مدتی که در خدمت اعضای کمیسیون هستیم، چند کار خوب و اثرگذار داشته باشیم و مشکلات را حل و فصل کنیم.

حال معادن خوب نیست

رئیس خانه معدن ایران با بیان اینکه حال بخش معدن خوب نیست، گفت: سیگنال‌های خوبی از مجلس شورای اسلامی برای بخش معدن دریافت نمی‌کنیم.

محمدرضا بهرامن نیز در جلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران افزود: کشتی بخش معدن سوراخ شده و هر آن امکان دارد این مسئله به یک بحران تبدیل شود. وی بیان کرد: متاسفانه امروز معدنکار را به‌عنوان غارتگر و رانتخوار می‌شناسند و این موضوع در فضای بخش معدن و صنایع معدنی ترویج پیدا کرده است. بهرامن تصریح کرد: باید با همصدایی و همدلی به یک نقطه مشترک برسیم تا هم‌افزایی ایجاد کنیم. وی از برگزاری جلسات متعدد با نمایندگان خانه ملت به‌منظور ایجاد فضای مناسب در این راستا خبر داد.

رئیس خانه معدن ایران همچنین از تغییرات گسترده در سطح معدن و صنایع معدنی در سطوح کلان وزارتخانه خبر داد که در حال اتفاق افتادن است.

سخن پایانی

بنا بر عقیده فعالان و کارشناسان بخش معدن و صنایع معدنی، قسمت عمده‌ای از مشکلات موجود در این حوزه‌ها به تصمیم‌گیری‌های دولتی و مدیریت نهادهای وابسته به آن مربوط است؛ بنابراین لازم به تاکید نیست که برای حل معضلات امروزه معادن، ابتدا باید گره‌های اصلی شناسایی و راهکاری برای باز شدن آنها اندیشیده شود.

شرکت فولاد خوزستان
صهامی عام

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۳۲۰۳۸

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: خرید، نصب و راه اندازی سیستم پایش آنلاین
نوع مناقصه: عمومی دومرحله‌ای
مدت زمان: ۱۲ ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۳ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۹
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۳۰
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۶۴۱۸-۳۲۱۳-۰۶۱ **ایمیل:** E.HEIBATI@KSC.IR
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۱۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

نوبت دوم

«آگهی فراخوان»
شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشایی پاکات
۱	مناقصه	۱۴۰۰۰۳۹۵۱	خرید کاست طبق نقشه	۱۴۰۰/۰۹/۱۳	۱۴۰۰/۰۹/۱۴
۲	مناقصه	۱۴۰۰۰۲۸۶۷	خرید ۷ ردیف سیلندر فولادسازی	۱۴۰۰/۰۹/۰۲	۱۴۰۰/۰۹/۰۳
۳	مناقصه	۱۴۰۰۰۵۰۴۱	خرید دستکش کف چرمی پشت برزنتی	۱۴۰۰/۰۸/۲۷	۱۴۰۰/۰۸/۳۰
۴	تجدید مناقصه	۴۷۵۰۹	خرید ظروف یکبار مصرف، لوازم آشپزخانه و مواد شوینده مورد نیاز رستوران‌ها	۱۴۰۰/۰۸/۲۲	۱۴۰۰/۰۸/۲۳
۵	استعلام	۶۰۶۱۹	اجرای عملیات گندزدایی و ضدعفونی سطوح داخلی اتوبوس‌های ایاب و ذهاب پرسنل (شیفت، روزکار، اتوبوس واحدهای سرویس داخلی و گیت ورودی)	۱۴۰۰/۰۸/۲۶	۱۴۰۰/۰۸/۲۹
۶	مناقصه	۵۹۶۱۰	ساخت و تامین سازهٔ فلزی (بالکهای) ریخته‌گری بخش فولادسازی	۱۴۰۰/۰۹/۱۰	۱۴۰۰/۰۹/۱۰

ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

▣ سایر موارد:
۱- زمان دریافت اسناد: از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲
روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

"مزایده ۱۴۰۰۱۸د"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد ۲،۰۰۰ تن شمش ۵sp طول کوتاه و درجه دو را به صورت یکجا از طریق مزایده به بالاترین قیمت پیشنهادی به فروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده از طریق ارسال درخواست به ایمیل این شرکت به نشانی sjsco.sales.info@gmail.com اقدام نمایند.
آخرین مهلت دریافت اسناد مزایده: ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۳۰
دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران- میدان ونک- بزرگراه حقانی بعد از چهارراه جهان‌کودک خیابان شهیدی کوچه ژوبین پ۲ طبقه ٤ واحد ۷ واحد فروش
تلفن تماس: ۸۶۰۸۴۶۴۲-۰۲۱
واحد فروش شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

"مزایده ۱۴۰۰۱۷د"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد ۳،۰۰۰ تن شمش ۳sp طول کوتاه و درجه دو را به صورت یکجا از طریق مزایده به بالاترین قیمت پیشنهادی به فروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده از طریق ارسال درخواست به ایمیل این شرکت به نشانی sjsco.sales.info@gmail.com اقدام نمایند.
آخرین مهلت دریافت اسناد مزایده: ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۳۰
دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران- میدان ونک- بزرگراه حقانی بعد از چهارراه جهان‌کودک خیابان شهیدی کوچه ژوبین پ۲ طبقه ٤ واحد ۷ واحد فروش
تلفن تماس: ۸۶۰۸۴۶۴۲-۰۲۱
واحد فروش شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

خبر

ارزیابی عملکرد فولاد متیل

جلسه ارزیابی عملکرد ۶ماه شرکت فولاد متیل با حضور مدیرعامل، معاونان، مدیران این شرکت، همچنین گروه ارزیابان فولاد مبارکه اصفهان ۱۲ آبان ۱۴۰۰ برگزار شد. به گزارش ایراسین، براساس برنامه ارزیابی اعلام‌شده از طرف مدیریت امور مجامع و ارزیابی شرکت‌های فولاد مبارکه در ۶ماه نخست ۱۴۰۰، ارزیابی عملکرد شرکت فولاد متیل در معیارهای تحقق اهداف و استراتژیک، میزان اجرای سیاست‌های ابلاغی فولاد مبارکه در حوزه‌های سرمایه‌گذاری و امور شرکت‌ها، سیستم‌ها و فناوری اطلاعات، تضمین کیفیت، نیروی انسانی، نحوه تعاملات با شرکت مادر و حوزه حراست توسط ارزیابان مربوطه مورد بررسی قرار گرفت.

سیروس حامدی، مدیرعامل شرکت فولاد متیل ضمن خیر مقدم به حاضران جلسه و تشکر از حضور متخصصان و ارزیابان شرکت فولادمبارکه، از تمام کارکنان شرکت متیل در همراهی و انجام این ارزیابی قدردانی کرد. وی خاطرنشان کرد: نظارت، کنترل و اجرای سیاست‌های ابلاغی یکی از ارکان اصلی مدیریت در شرکت فولاد متیل است که در این فرآیند، ضمن شناسایی نقاط قوت و ضعف خود سعی در تدوین برنامه‌ها و سیاست‌گذاری صحیح و اثربخش را دارد و امید می‌رود به تمام برنامه‌های استراتژیک تدوین‌شده برای شرکت دست یابیم و همچنین انتظارات ذی‌نفعان اصلی شرکت را در این مسیر محقق سازیم. در پایان جلسه ارزیابان نسبت به میزان پیاده‌سازی سیاست‌های ابلاغی و تحقق اهداف استراتژیک فولاد متیل و همکاری واحدهای مختلف این شرکت برای انجام فرآیند ارزیابی ابراز رضایت کردند.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

تنظیم بازار، پشت درهای بسته

عکس: صمت

طی هفته‌های اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت راهکارهای متعددی را با هدف تنظیم بازار محصولات مختلف تدوین کرده است. عرضه ۱۰۰ درصدی برخی محصولات فلزی در بورس کالا و همچنین حذف سهمیه برخی از مواد اولیه عرضه‌شده در بورس کالا همچون کاتد مس، شمش آلومینیوم، سیمان و... در رده همین تصمیمات است. سیاست‌گذاران اعتقاد دارند با عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات در بورس کالا امکانی برای شفافیت، رصد معاملات و برنامه‌ریزی برای تولید، فروش داخلی و صادرات فراهم می‌شود. حذف سهمیه‌های یادشده نیز، حذف رانت را در زنجیره فروش کالاهای مختلف را به دنبال دارد. هرچند باید خاطرنشان کرد حذف سهمیه‌ها به معنی رها کردن قیمت‌ها نیست و همچنان روند خرید و فروش در بازارها رصد خواهد شد.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

علی‌محمد زمانی، مدیرعامل شرکت صبافولاد زاگرس در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی طرح عرضه ۱۰۰ درصدی فولاد و محصولات فولادی در رینگ معاملاتی بورس کالا گفت: چنانچه استراتژی عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا به‌درستی اجرایی شود، شاهد اتفاقات مثبتی در این حوزه خواهیم بود.

در طول سال‌های گذشته شاهد سایه افکندن سیاست قیمت‌گذاری دستوری بر محصولات حلقه‌های ابتدایی زنجیره فولاد و فروش ارزان آنها به تولیدکنندگان محصولات میانی بوده‌ایم. در چنین شرایطی، فعالیت در حلقه‌های نخست زنجیره فولاد با سوددهی همراه نبود و درنتیجه اکتشاف و استخراج آن‌طور که انتظار می‌رفت، توسعه نیافت.

این در حالی است که توسعه فعالیت‌های معدنی لازمه تداوم فعالیت در سایر حلقه‌های زنجیره فولاد است. اکنون انتظار می‌رود با تغییر شرایط و استراتژی‌های جدید شاهد تغییر و اصلاح روند مورد بحث باشیم به گونه‌ای که سرمایه‌گذاری برای توسعه فعالیت‌های معدنی با سوددهی و جذابیت همراه باشد. زمانی با اشاره به اهداف توسعه‌ای صنعت فولاد گفت: در افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده است. با وجود این، نسبت به اکتشاف و استخراج سنگ آهن بی‌توجهی شده است؛ اقدامی که در نهایت به ضرر صنایع فولاد کشور است و اهداف توسعه‌ای این صنعت را در افق مورد بحث و از منظر تامین نشدن مواد اولیه تحت تاثیر قرار خواهد داد. مدیرعامل شرکت صبافولاد زاگرس تاکید کرد: با توجه به شرایط پیش رو و همچنین ظرفیت‌سازی‌ها در حلقه اکتشاف و استخراج سنگ آهن و همچنین فرآوری این محصول معدنی، حداکثر تولید فولاد کشور در سال ۱۴۰۴، به ۴۰ میلیون تن خواهد رسید؛ یعنی بخش قابل توجهی از ظرفیت احداث شده، بی‌استفاده خواهد ماند. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر طرح عرضه ۱۰۰ درصدی فولاد در بورس کالا بر روند صادرات این محصولات، گفت: تولید محصولات صنایع پایین‌دستی و مقاطع طویل فولادی مازاد بر نیاز داخلی است؛ بنابراین مشکلی در مسیر فروش خارجی این محصولات پیش نمی‌آید. درواقع محصولات یادشده پس از عرضه در بورس کالا و پس از آنکه مشتری نداشتند، مجوز صادرات دریافت می‌کنند.

> با عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات در بورس کالا امکانی برای شفافیت، رصد معاملات و برنامه‌ریزی برای تولید، فروش داخلی و صادرات فراهم می‌شود

صادرات منوط به تامین نیاز داخل باشد

آریا صادق‌نیت حقیقی، دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی طرح حذف سهمیه بهین‌یاب برخی مواد اولیه عرضه‌شده در بورس کالا که شمش آلومینیوم هم جزو آنها است، گفت: با راهکار یادشده دست دلالان و واسطه‌ها به بازار خرید و فروش شمش آلومینیوم در بورس کالا باز می‌شود. خریداران، شمش آلومینیوم عرضه‌شده در رینگ معاملاتی بورس را بیش از نیاز مصرفی خود خریداری و بازار دومی را برای عرضه این محصول ایجاد کنند. در چنین شرایطی سود حاصل از خرید و فروش شمش آلومینیوم از تولیدکننده صنایع بالادستی و پایین‌دستی خارج و در اختیار واسطه و دلال قرار می‌گیرد. اما این اقدام نقاط قوتی هم به دنبال دارد از جمله آنکه بازار را از حالت سهمیه‌بندی و دستوری خارج می‌کند. بنابراین، این اقدام وزارت صنعت، معدن و تجارت را می‌توان راهکاری اصلاحی برای بازار آلومینیوم دانست؛ هرچند باید عواقب و مضرات آن خنثی شود از جمله آنکه کف عرضه‌ها دوباره بازبینی شود. حقیقی افزود: کف عرضه تعیین‌شده برای شمش آلومینیوم در رینگ معاملاتی بورس کالا ۲ سال پیش و زمانی که تولید شرکت المهدی و ایرالکو محدود بود و حتی سالکو هنوز شروع به کار جدی نکرده بود مشخص شد و از آن زمان تاکنون تغییر نکرده است؛ بنابراین بازبینی در میزان عرضه‌ها ضروری به نظر می‌رسد. در ادامه انتظار می‌رود صادرات شمش آلومینیوم مشروط به تامین نیاز بازار داخلی باشد. بدین ترتیب می‌توانیم مطمئن باشیم سیاست‌گذار بنا دارد بازار را به سمت و سوی آزاد و رقابتی شدن پیش ببرد. در غیر این صورت تنها نتیجه این دست سیاست‌ها، باز شدن دست دلالان به بازار شمش آلومینیوم و رقابت کاذب و به دنبال آن رشد قابل توجه قیمتی و وارد شده فشار مضاعف به صنایع پایین‌دستی خواهد بود.

دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم درباره تفاوت قیمت میان ارز آزاد و نیمایی و الزام عرضه شمش آلومینیوم در بورس کالا با قیمت ارز نیما و تاثیر آن بر متضرر شدن صنایع بالادستی گفت: تولیدکنندگان شمش آلومینیوم این محصول را با احتساب پرمیومی ۵ درصدی در بازار داخلی به فروش می‌رسانند که فاصله میان ارز آزاد و نیمایی را کاملا پوشش می‌دهد. علاوه‌بر این، با توجه به رقابتی که در برخی هفته‌ها برای خرید شمش آلومینیوم شاهد هستیم می‌توانیم این‌طور اقرار کنیم که قیمت فروش شمش در بازار داخلی به مراتب بالاتر از قیمت صادراتی این محصول است.

علاوه‌بر این، صادرکنندگان موظف هستند ارز حاصل از فروش خارجی خود را در سامانه نیما عرضه کنند. بنابراین با فروش در بورس کالا تفاوت قیمتی نخواهد داشت. حقیقی گفت: فروشندگان شمش آلومینیوم اذعان دارند که بهای فروش شمش در بازار داخلی به مراتب بالاتر از نرخ فروش این محصول در بازار صادراتی برآورد می‌شود؛ بنابراین تمایل به فروش محصول خود در بازار داخلی دارند. با وجود این، ترجیح می‌دهند با کنترل و مهندسی عرضه شمش در بازار داخلی، رقابت را برای خرید این محصول تقویت و سود بیشتری را از آن کنند.

سخن پایانی

متاسفانه همچنان تصمیمات و سیاست‌های حاکم بر بخش صنایع معدنی پشت درهای بسته اخذ می‌شود. در همین حال از نظرات تخصصی و کارشناسی تشکل‌ها بهره گرفته نمی‌شود. در چنین شرایطی پس از آنکه تصمیمی اخذ می‌شود باید با پیگیری در مسیر رفع اثرات منفی و مخرب آن گام برداشت که فرآیندی زمان‌بر است. حتی اگر این روند اشتباه اصلاح هم شود در فاصله اخذ تا اصلاح، تولیدکنندگان متحمل آسیب‌های قابل توجهی خواهند شد. این در حالی است که چالش‌های یادشده به‌راحتی در سایه همکاری با صاحبان کسب‌وکار برطرف می‌شوند.

نقش فولاد مبارکه در توسعه متوازن صنعتی

در سال‌های گذشته، کلیدواژه‌های متاثر از «توسعه» در ادبیات اقتصادی کشور، پرتکرارتر از پیش شده است. امروز عمران، آبادانی و سازندگی جای خود را به واژگانی دقیق‌تر و مفاهیمی جامع‌تر داده‌اند: توسعه پایدار، توسعه صنعتی، زنجیره تولید، زنجیره فروش و مدیریت توسعه‌محور. اینها بخشی از کلیدواژگان نوین ادبیات اقتصادی کشور هستند که با بازتعریف مفاهیم پیشین، متناسب با شرایط روز شده‌اند.

هادی نباتی‌نژاد، مدیر روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه با تاکید بر نقش فولاد مبارکه در روند توسعه متوازن صنعتی گفت: در نگاه نخست، شاید منتقدان یا مشاهده‌کنندگان روبنا، بر این گمان باشند که کلیدواژه‌ها تنها تکرار حرف‌های بی‌پشتوانه یا پوششی تازه برای نقص‌ها، بی‌عملی‌ها و عملکردهای سنتی است که برای سال‌ها اقتصاد ایران را شکل داده‌اند؛ اما نگاهی دقیق‌تر نشان می‌دهد ادبیات توسعه، ناظر بر شکل‌گیری ساحت‌های نوین صنعتی، تجاری و اقتصادی در کشور هستند که از دل دگرگون‌سازی‌های چند دهه اخیر بیرون آمده‌اند.

وی افزود: در تعریفی ساده‌تر، می‌توان گفت ادبیات توسعه و کلیدواژگان منتسب به آن برآمده از تغییراتی است که به دنبال دگرگونی پارادایم‌های حاکم بر اقتصاد و صنعت در جهان رخ داده و به‌اصطلاح ناشی از پارادایم شیفت در حوزه‌های مختلف صنعتی و اقتصادی است.

اما یکی از مهم‌ترین تغییرات پارادایمیک که در ساحت صنعتی‌سازی کشور طی سال‌های گذشته رخ داده نهادینه شدن تفکری است که خواستار توسعه متوازن، فارغ از بخشی‌نگری و سانترالیسم تجاری-صنعتی است.

نباتی‌نژاد گفت: اگرچه سخن گفتن از توسعه متوازن صنعتی در قرن بیست‌ویکم به نظر تازه نرسد اما متاسفانه ایران کشوری است که سال‌ها در دور باطل توسعه نامتوازن گرفتار بوده و با وجود تلاش‌های گوناگونی که صورت گرفته، نتوانسته در برخی از بخش‌های تولید کالا و خدمات، بین هزینه‌ها و فایده‌ها، تولید و فروش یا آزادسازی و حمایت، توازن ایجاد کند.

با وجود این، می‌توان فولاد مبارکه اصفهان را یکی از نقاط عطف صنعتی‌سازی دانست که امروز به الگویی در ساحت توسعه کشور تبدیل شده است؛ تمدنی صنعتی در قلب کشور که توانسته با استفاده از آخرین متد مدیریتی روز جهان، تغییرات پارادایمیک حاکم بر ساحت اقتصاد جهانی را شناسایی کند و حرکت خود را در مسیر توسعه متوازن صنعت فولاد کشور سرعت بخشد.

مدیر روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه گفت: آنچه توسعه متوازن صنعت فولاد کشور خوانده می‌شود، فارغ از جنبه‌های تئوریک، در واقعیت‌های میدان صنعتی کشور در دو ساحت هم‌پوشان، برهم‌نهی دارند: ساحت اول بازار داخلی فولاد کشور و نیازهای امروز و فردای اقتصاد کشور است و دیگری ساحت بازارهای بین‌المللی فولاد جهانی که در حال حاضر با رشد فناوری‌های پیشرفته و روند رو به تزاید نیازهای جدید به محصولات فولادی، تمامی تولیدکنندگان فولاد جهانی را به تکاپو برای سهم‌گیری از خود واداشته است.

این دو ساحت چگونه توانسته‌اند در نقطه کانونی فولاد مبارکه به اشتراک برسند؟ امروز فولاد مبارکه در مسیری قرار گرفته که علاوه‌بر رعایت و پاسخگویی به نیازها و دغدغه‌های روزافزون زیست‌محیطی، کاهش مصرف آب تازه، استفاده از پساب و امثال آن، تلاش‌های چندجانبه‌ای را در بکارگیری فناوری‌های سطح بالا برای تولید محصولات با ارزش افزوده بیشتر صورت داده است. همچنین فولاد مبارکه با تکمیل زنجیره بومی تولید توانسته این شرکت را به جایگاه اول صنعت فولاد کشور ارتقا دهد. تولید ورق‌های رنگی، ورق خودرو و همچنین انواع ورق‌های موردنیاز در تولید لوازم‌خانگی ازجمله اقداماتی به شمار می‌رود که این شرکت را در میان حلقه‌های اصلی زنجیره فولاد کشور و به تعبیری دیگر، حلقه وصل صنعت فولاد نشانده است.

وی گفت: از سوی دیگر، فولاد مبارکه در حوزه فناوری‌های پیشرفته و حوزه تحقیقات، سرمایه‌گذاری‌های بسیاری انجام داده که نشان می‌دهد جریان اصلی حاکم بر اقتصاد جهانی را که همان «اقتصاد ایده» نام دارد به‌خوبی شناسایی کرده است.

حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و طرح‌های خلاقانه آنها در حوزه تحقیقات، تولید، بازاریابی و بازارسازی که طی چند سال گذشته از سوی فولاد مبارکه انجام شده، بخش دیگری از حکایت آینده‌نگرانه به دو ساحت بازار داخلی و بازارهای بین‌المللی فولاد دارد و همین نگاه است که توازن را در این دو بازار و ساحت برقرار می‌کند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: با این حال، اگرچه فولاد مبارکه در مقام تمدنی صنعتی و کمپانی صدرنشین در بازار فولاد کشور، سهم زیادی در زنجیره متوازن تولید این محصول دارد اما نباید از یاد برد که این شرکت نیز نمی‌تواند به‌طور پیوسته، تعدیل‌کننده فضای صنعتی کشور باشد و این نیاز دیده می‌شود که دیگر نهادهای تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر در صنعت و اقتصاد کشور نیز به این روند بپیوندند.

آغاز همایش صنعت دیرگداز با حمایت «فملی»

ششمین همایش و نمایشگاه صنعت دیرگداز ایران با حمایت شرکت مس و با حضور پیشکسوتان و فعالان عرصه صنعت و معدن در هتل المپیک تهران آغاز به کار کرد.

به گزارش مس‌پرس، به دلیل اهمیت صنعت دیرگداز در صنایع فلزات غیرآهنی، فولادی، غیرفلزی و حوزه انرژی انجمن صنفی کارفرمایی صنعت مواد نسوز کشور با حمایت شرکت ملی صنایع مس ایران به برگزاری این همایش و نمایشگاه اقدام کرده است.

برمبنای این گزارش، با توجه به اینکه شرکت ملی صنایع مس ایران در حال حاضر دارای ۴۰۰ هزار تن ظرفیت ذوب مس است، ارتباط زیادی با صنعت مواد نسوز کشور دارد. شرکت مس طی سال‌های اخیر و با اعتماد به تولیدکنندگان داخلی در حال حاضر ۹۵ درصد نیاز دیرگداز خود را از داخل تامین می‌کند.

نوبت دوم
شناسه آگهی ۱۲۱۹۸۱۱

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای – تجدید

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی (پالایشگاه نهم(فاز ۱۲)) در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی دومرحله ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

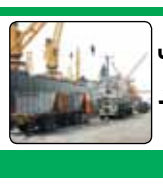
شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۰۰۹۳۴۹۸۰۰۰۵۰۰
شماره مناقصه و تقاضا	شماره مناقصه: R۹/۹۹/۰۲۹ شماره تقاضا: ۹۹۴۰۰۱۹
موضوع و شرح مختصر اقلام درخواستی	P/F:PROG.LOGIC CONTROL SYSTEM «SHINKAWA»
مبلغ برآوردی مناقصه	۵۵،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۲،۷۷۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می باشد.
تاریخ‌های مهم در فرآیند برگزاری مناقصه از طریق سامانه ستادایران	زمان اولین انتشار آگهی/ارسال به صفحه اعلان عمومی: ۱۴۰۰/۰۸/۲۹ مهلت بارگیری و دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سامانه ستادایران: ۱۴۰۰/۰۹/۱۰ مهلت بارگذاری و ارسال پاسخ استعلام و مدارک ارزیابی کیفی در سامانه ستادایران: ۱۴۰۰/۰۹/۲۵
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات فنی و مالی در سامانه ستاد ایران	پس از ارزیابی کیفی مناقصه گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی به همراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر – کنگان – کیلومتر ۱۵ جاده عسلویه – مجتمع گاز پارس جنوبی – پالایشگاه نهم(فاز۱۲) – کد پستی: ۷۵۳۹۱۷۱۰۵۷ تلفن: ۰۷۷۳۱۴۶۳۹۱۳ – ۰۷۷۳۱۴۶۳۷۲۸ فکس: ۰۷۷۳۱۴۶۳۳۵۱ –۰۷۷۳۱۴۶۳۳۲۷

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند.
مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۰۷۷۳۱۴۶۳۷۲۸ – ۰۷۷۳۱۴۶۳۹۱۳ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲
روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

گسترش تجارت
صمت
شنبه
۲۲ آبان ۱۴۰۰
۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲
۱۳ نوامبر ۲۰۲۱
شماره ۱۹۲۹
پیاپی ۳۲۴۷

صادرات انعطاف می‌خواهد

در صنعت نمایشگاهی به‌روز نشده‌ایم

راهکارهای بهبود کیفیت فضاهای صنعتی

www.Tejaratdaily.com

صمت موضوع اصلاح سیستم تنظیم بازار را بررسی کرد

تنظیم بازار؛ ویرایش دولت سیزدهم

نحوه تنظیم بازار به‌ویژه در زمینه کالاهای اساسی و ضروری موضوعی است که در دولت‌های مختلف و به شکل‌های گوناگون به آن پرداخته شده است. اگرچه طرح این موضوع به سال‌ها قبل بازمی‌گردد اما هنوز نتوانسته در اجرا آن‌طور که باید و شاید کاری از پیش ببرد و همچنان بازارهای داخلی کالاهای اساسی مشکلات فراوانی در این زمینه دارند. با بحرانی شدن وضعیت بازارها و کاهش شدید توان مردم در تامین کالاهای اساسی به نظر می‌رسد دست‌اندرکاران دولت سیزدهم عزم خود را جزم کرده‌اند تا این مشکل دیرسال را سرانجام به نحوی حل کنند. وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز که یکی از وعده‌های وی در ابتدای کار تنظیم بازار و اصلاح وضعیت معیشت مردم بوده، در اظهارنظرهای مختلف، از پیگیری‌های دولت و وزارتخانه متبوع خود در این باره صحبت می‌کند. اما آیا این تغییرات که برپایه تکمیل سامانه جامع تجارت و نظارت بر زنجیره تولید تا مصرف کالاهای اساسی در حال شکل‌گیری است، اثرگذار خواهد بود؟ صمت به همین بهانه با دست‌اندرکاران حوزه اصناف درباره عملی شدن وعده‌های تنظیم بازار توسط دولت، گفت‌وگو کرده که در ادامه مشروح آن را می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

بر اساس مصوبات یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه کارگروه تنظیم بازار درباره بررسی نحوه بازرسی و نظارت بر بازار کالاهای اساسی و ضروری، بر پایه اطلاعات سامانه جامع تجارت، مقرر شد معاونت بازرگانی داخلی دستورالعمل تنظیم بازار توسط دولت تهیه کند

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

الگوی جدید مدیریت بازار اجرا می‌شود

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره اصلاح ساختار تنظیم بازار گفت: روش‌های قبلی از قبیل بازرسی و نظارت، تاثیرهای مقطعی دارند، ما می‌خواهیم همزمان با این روال و تفویض اختیار تنظیم بازار محصولات کشاورزی دامی و باغی به جهاد کشاورزی، اصلاح ساختارهای جدی در حوزه مدیریت بازار را در پیش بگیریم و الگوی جدید مدیریت بازار را اجرا کنیم.

وی این مدیریت را در دو حوزه کالاهای پایه و مصرفی دانست و افزود: ساز کارهای جدیدی طراحی کردیم و از تصمیمات روزمره، مقطعی و موردی به حالت سیستمی می‌رسیم و این الگو تا آخر امسال بیشتر محصولات را دربر خواهد گرفت.

وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره تنظیم بازار بخش خدمات نیز اضافه کرد: حوزه خدمات، پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و همواره ۵۰ درصد تورم در این حوزه اتفاق می‌افتد؛ برای تنظیم بازار خدمات نیز برنامه‌ای یک‌ساله داریم که تا شهریور سال آینده نهایی و اجرا خواهد شد.

فاطمی‌امین همچنین افزود: سیاست‌ها و ساز کارهای جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه تنظیم بازار با جدیت در حال طراحی و تدوین است. وی با اشاره به میزان قابل‌قبول پیشرفت فرآیند تکمیل سامانه جامع تجارت، تصریح کرد: رصدپذیری جریان کالا، اصلاح ساز کارهای نظارتی، برنامه‌ریزی منسجم برای تامین مواد اولیه، بهبود کارآیی سیاست‌های قیمت‌گذاری کالا و ارزیابی و رتبه‌بندی و اعتبارسنجی فعالان زنجیره تامین و توزیع از جمله اهدافی است که با اجرای ساز کارهای جدید تنظیم بازار این وزارتخانه حاصل خواهد شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت مهم‌ترین اولویت ساز کارهای جدید را اجرای فرآیندهای پایش، برنامه‌ریزی، تامین، توزیع و تنظیم بازار بر اساس امکانات سامانه جامع تجارت دانست و از هماهنگی‌های بین‌بخشی و فرابخشی در راستای اجرای ساز کارهای جدید این وزارتخانه خبر داد.

آخرین مصوبات تنظیمی چیست؟

براساس مصوبات یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه کارگروه تنظیم بازار درباره بررسی نحوه بازرسی و نظارت بر بازار کالاهای اساسی و ضروری بر پایه اطلاعات سامانه جامع تجارت، مقرر شد معاونت بازرگانی داخلی دستورالعمل تنظیم بازار با محوریت سامانه جامع تجارت (شامل جزئیاتی چون نحوه اقدام، کالاهای مشمول، نقش سازمان‌های نظارتی و...) را برای بررسی تهیه کند. همچنین با توجه به آمادگی زیرساخت‌های فنی و تکمیل بخش بسیاری از اطلاعات این سامانه، علاوه‌بر اقدام فوری در راستای تکمیل اطلاعات سامانه، از آن برای کمک به تنظیم بازار کالاهای اساسی و همچنین شناسایی و پیگیری تخلفات احتمالی استفاده می‌شود. به گزارش شاتا، صدیف بیک‌زاده، سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در این باره گفت: ابزارها و سیاست‌های تنظیم بازار از بخش پولی و مالی تا کالاهای نهایی و مصرفی شکل هوشمند به خود گرفته است. سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در یکی دو ماه اخیر علاوه‌بر تغییرات مدیریتی، تغییرات ساختاری را هم شامل می‌شود. وی افزود: کارگروه‌هایی در ساختار تشکیل شده و سیاست‌ها و تنظیم بازار از تولید تا توزیع شکل جدیدی به خود گرفته و برنامه‌ریزی تولید، تنظیم تا نظارت درواقع زنجیره کامل در برنامه جدید زیر پوشش است.

بیک‌زاده گفت: اصلاح نظام قیمت‌گذاری -کنترل‌های پیشینی و پسینی- در برنامه جدید دنبال می‌شود و سعی می‌کنیم قیمت‌ها با توجه به اهمیت کالاها براساس کمترین دخالت تعیین شود.

بیک‌زاده گفت: دستورالعمل جدید با مطالعات میدانی تنظیم شده و سعی می‌شود به صورت سیستمی کنترل و نظارت شود. در این سیستم تمام تولیدکنندگان و اصناف با سیستم هوشمند در دسترس هستند و هرگونه افزایش قیمت رصد می‌شود. وی در این زمینه خاطرنشان کرد: حلقه اول یعنی تولید تا حلقه آخر یعنی توزیع به صورت هوشمند تحت نظارت بازرس‌ها هستند و علاوه‌بر آن بحث خود تنظیمی و نظارت مردمی هم در این سامانه دیده شده است.

نظارت‌ها چابک‌تر می‌شود

بهنام نیک‌منش، معاون بازرسی و نظارت اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در این طرح مدیر پروژه و برنامه‌ریزان، بیشتر دست‌اندرکاران وزارت صنعت، معدن و تجارت هستند. در این زمینه تصمیم بر این است که اطلاعات کالاها و به‌ویژه کالاهای اساسی و ضروری در سامانه جامع تجارت ثبت شوند. نیک‌منش در ادامه توضیح داد: هدف این طرح، رصد و نظارت بر کالاها از این طریق از مبدأ تولید و واردات تا حلقه توزیع است. از این رو، اگر این طرح به صورت هماهنگ در همه نهادها و ذی‌نفعان به‌درستی اجرای شود و همکاری‌های لازم شکل بگیرد، نتایج مثبتی را به همراه خواهد داشت. وی با بیان اینکه کمبودهای بازار در حال حاضر در بسیاری از موارد قابل پیش‌بینی نیست، افزود: در صورت اجرای این طرح، کمبود کالا در مقاطع مختلف به دلیل شفاف‌سازی آمارها از ۴ تا ۶ ماه گذشته قابل پیش‌بینی است. بنابراین می‌توان برای تامین و توزیع آنها هرچه زودتر برنامه‌ریزی کرد. معاون بازرسی و نظارت اتاق اصناف ایران تاکید کرد: اجرای این طرح و رصد کالاهای اساسی و ضروری در طول زنجیره، می‌تواند کمک فراوانی به نظارت بر بازرسی اصناف کرده و علاوه‌بر شفاف‌سازی، بخش نظارت اصناف را نیز چابک‌تر می‌کند و بار بزرگی را از دوش همکاران ما در این حوزه برمی‌دارد. نیک‌منش افزود: کالاهایی که در حال حاضر مشمول این طرح سامانه جامع تجارت هستند، شامل برنج، روغن خام، روغن نباتی، کره نباتی، شکر خام، شکر سفید، انواع حبوبات، گوشت قرمز و گوشت مرغ، لاستیک سبک و سنگین، چای خشک، تخم‌مرغ خوراکی، شیرخشک، سیمان، فولاد خام و انواع شمش و مقاطع فولادی، روغن موتور تصفیه اول، پودر شوینده، پوشک بچه، ماسک و الکل است. در این باره هم واردکنندگان و هم تولیدکنندگان مکلف شده‌اند بعد از ترخیص یا تولید کالا، مشخصات کامل آن را در سامانه جامع تجارت اظهار و ثبت کنند. در این طرح حتی مقرر شده محل ذخیره‌سازی و انبار کالا نیز مشخص باشد. وی در این باره تصریح کرد: اگر حلقه‌های لازم از تولید تا توزیع در این سامانه به‌طور کامل تشکیل شود، کالاهای تولیدی و وارداتی قابل رصد و رهگیری خواهند بود و به شفاف‌سازی در این زمینه کمک فراوانی می‌شود. این قابلیت در حوزه نظارت بر تخلفاتی مثل توزیع خارج از شبکه، قاچاق کالا، اخفا و احتکار آن جلوگیری می‌شود. معاون بازرسی و نظارت اتاق اصناف ایران همچنین تاکید کرد: باید توجه داشت زیرساخت‌های لازم برای این شکل جدید از نظارت هنوز کامل نیست اما با پیگیری‌ها و جلسات مداوم در این راستا امیدواریم به‌زودی با همکاری دولت، دست‌اندرکاران و همین‌طور ذی‌نفعان بخش خصوصی، واردکنندگان و بخش‌هایی مثل فروشگاه‌های زنجیره‌ای و عمده‌فروشان به این مهم دست پیدا کنیم. نیک‌منش در پایان گفت: در حال حاضر عمده‌فروشان کالا نیز مکلف شده‌اند در سامانه جامع تجارت اقدام به ثبت مشخصات کرده و کد نقش تجاری دریافت کنند تا اسناد میزان و نحوه خرید و فروش آنها به صورت شفاف در سامانه ثبت شود.

صورت خود را با سیلی سرخ نگه می‌داریم

وحید مهرپویان طارانی، رئیس اتاق اصناف اسلامشهر نیز درباره طرح‌های جدید دولت در حوزه تنظیم بازار در گفت‌وگو با صمت تصریح کرد: موضوع تغییرات لازم در سیستم تنظیم بازار و زنجیره تولید تا عرضه به‌ویژه درباره کالاهای اساسی بحث امروز و دیروز نیست و کارشناسان مدت‌هاست در این باره تاکید دارند زیرا اگر روش‌های قبلی و فعلی در این زمینه تاثیرگذار بود، قطعا در این سال‌ها نباید شاهد چنین نابسامانی‌هایی در حوزه کالاهای اساسی می‌بودیم.

مهرپویان طارانی افزود: در سال‌های اخیر گسترش فناوری‌های کاربردی در این بخش، قابلیتی ایجاد کرده تا نظارت‌ها بر بسترهای بهتری انجام شود و نتیجه کار مطلوب‌تر از گذشته باشد. در همین راستا وقت آن رسیده که ما نیز در کشور از این قابلیت‌ها در زنجیره تولید و توزیع کالاهای اساسی استفاده کنیم؛ البته در این موضوع نحوه صحیح اجرا و عملیاتی شدن این سیستم بسیار حائز اهمیت است.

وی درباره اقدامات نظارتی فعلی در حوزه تنظیم بازار خاطرنشان کرد: در شرایط فعلی استفاده از سیستم‌های فعلی نظارت اصناف با توجه به بودجه‌های محدود و حجم بالای کار، بسیار طاقت‌فرسا و حتی غیرممکن است. در این سیستم آنچه در بازرسی و نظارت اصناف صورت می‌گیرد حکایت سرخ نگه داشتن صورت با سیلی است و حتی باید در این زمینه پیش‌تر از اینها اقدام می‌شد.

رئیس اتاق اصناف اسلامشهر در ادامه یادآور شد: ورود به بسترهای نوین نظارت در طول رنجیره تولید تا مصرف در صورتی که منابع مالی و ابزارهای آن مهیا باشد، می‌تواند نقش مهمی در ساماندهی بازار کالاهای اساسی داشته باشد. این ظرفیت در واحدهای بازرسی و نظارت وجود دارد و قطعا اگر دولت در این زمینه همراهی کند، می‌توان در مدت‌زمان کوتاهی، بسیاری از مشکلات مربوط به تامین کالاهای اساسی و ضروری را در کشور حل کرد.

این نماینده اتاق اصناف ایران همچنین تاکید کرد: در ماده ۷۲ قانون نظام صنفی از سال ۱۳۹۲ چنین اقداماتی پیش‌بینی شده و اگر زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری در این باره مهیا شود، می‌توان به این تغییرات امید داشت.

مهرپویان طارانی در پایان گفت: درباره تفویض اختیار تنظیم بازار محصولات کشاورزی دامی و باغی به جهاد کشاورزی، نیز باید گفت چنین کاری چندان صحیح به نظر نمی‌آید زیرا وزارت جهاد کشاورزی عوامل و نیروهای لازم برای بحث نظارت را در اختیار ندارند. به نظر می‌رسد متخصص در این کار همان وزارت صنعت، معدن و تجارت است و در صورت رفع مشکلات می‌تواند در حوزه به شکل مطلوب عمل کند.

سیستم باید کامل شود

قاسم نوده فراهانی، رئیس اتاق اصناف تهران در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: باتوجه به رسالت بخش‌های مختلف و تقسیمات کاری صورت گرفته، اصناف در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در زمینه تنظیم بازار دخالتی ندارند اما در بحث اجرا، پس از ابلاغ در این زمینه می‌توانند نقش‌آفرینی کنند.

وی تصریح کرد: نظارت اصناف بر بازار کالاهای اساسی در سطح عرضه است و بازرسان این نهاد براساس قیمت‌های تعیین‌شده می‌توانند نظارت‌های خود را بر بازار کالاهای اساسی لحاظ کنند تا کالاهای اساسی با قیمت مصوب در اختیار مردم قرار گیرد. رئیس اتاق اصناف تهران افزود: سیستم هوشمند رصد و نظارت می‌تواند روش مطلوبی برای نظارت و تنظیم بازار باشد اما هنوز کامل نشده و لازمه اجرایی شدن آن به‌شکل مورد قبول، مدنظر قرار گرفتن موضوع آموزش است. نوده فراهانی در پایان در این زمینه گفت: درحال‌حاضر این سیستم در زمینه برخی کالاها اجرا و به کار گرفته شده اما هنوز در برخی کالاها استفاده نمی‌شود. برای اینکه از مزایای چنین سیستمی بهره‌مند شویم باید آن را به صورت یک سامانه یکپارچه در تمام استان‌ها درآوریم؛ این موضوع نیازمند همکاری نهادهای سیاست‌گذار در بالادست است.

سخن پایانی

با توجه به آنچه گفته شد، به نظر می‌رسد همه دست‌اندرکاران اصناف و فعالان در این حوزه با اصلاح سیستم‌های نظارتی در بخش تنظیم بازار موافق هستند و این روند را گامی بلند در جهت شفاف‌سازی می‌دانند. این فعالان اقتصاد معتقدند اگر این طرح‌های اصلاحی به‌طور کامل و صحیح عملیاتی شوند، علاوه‌بر نظارت صحیح‌تر، فشارهای موجود روی شانه‌های بازرسان اصناف نیز کاهش می‌یابد و می‌توان امید داشت بازار به جای رویارویی با تغییرات و نوسانات آنی و غیرقابل پیش‌بینی، بستری را برای برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت مهیا کند. البته با وجود تمام این موافقت‌ها، بسیاری از فعالان اقتصاد تاکید دارند چنین فرآیند اصلاحی نیاز مبرمی به فراهم آمدن زیرساخت‌ها و اقدامات عملیاتی در این زمینه است و گرنه مثل بسیاری از طرح‌های خوش‌آب و رنگ دوره‌های مختلف تنها روی کاغذ خواهد ماند. بنابراین باید منتظر ماند و دید وزیر جدید و تیم اقتصادی او، در اجرا چگونه با غول نابسامانی‌های بازار کالاهای اساسی روبه‌رو خواهند شد.

یادداشت

تصحیح ساختار بازارها زیرساخت می‌خواهد

خسرو ابراهیمی‌نیا
نایب‌رئیس اتاق اصناف

یکی از مهم‌ترین مسائلی که دولت سیزدهم با آن مواجه است، بازار و تنظیم بازار است؛ موضوعی که در دولت دوازدهم با حضور چند وزیر و سرپرست، در نهایت به نتیجه روشنی نرسید و همچنان با چالش‌های فراوانی روبه‌رو است.

اما برنامه‌های پرسش بسیاری از مردم این است که طرح‌های تنظیم بازار در دولت جدید تا چه حد می‌تواند در بهبود وضعیت بازار کالاهای اساسی موثر باشد؟

به نظر می‌رسد دولت سیزدهم عزم جدی برای تنظیم و ساماندهی بازار کالاهای اساسی دارد و در همین راستا نیز در صدد است بازار کالاهای نهایی و مصرفی را به شکل هوشمند نظارت کند.

آنچه امروز در بازار کالاهای اساسی کشور شاهد هستیم، نابسامانی قیمت‌ها است اما باید توجه داشت این مشکلات مربوط به کسبه و اصناف نیست و لازم است در این زمینه تمام طول زنجیره از تولید تا مصرف مورد رصد قرار گیرد؛ پس در این زمینه تصمیم دولت برای ایجاد تغییرات در سیستم کنونی بازار، اقدام صحیحی است.

نظارت و مانیتورینگ کالا از مبدأ تولید یا واردات تا مقصد به‌عنوان یک تئوری و روی کاغذ خوب است اما باید دید در عمل به چه صورت اجرایی خواهد شد و درواقع مشکل اساسی درباره طرح‌های مختلف در حوزه اصناف نیز همین موضوع اجراست.

آنچه در طرح‌های جدید دولت درباره رصد پیشینی و پسینی مطرح می‌شود، دارای سابقه طولانی در نظام توزیع کشور است.

این طرح قدمتی به اندازه موضوع مالیات بر ارزش افزوده دارد و باید زودتر از این نیز به اجرا درمی‌آمد اما موانع موجود و فراهم نبودن زیرساخت‌ها از اجرایی شدن آن تا امروز جلوگیری کرده است.

یکی از ضرورت‌های اجرای چنین سیستمی در زمینه کالاهای اساسی فراهم بودن زیرساخت‌ها است و مهم‌ترین زیرساخت لازم برای اجرایی شدن این طرح، ایجاد ثبات در قیمت ارز و تورم کشور است؛ بنابراین لازم است نهادهایی مثل بانک مرکزی و خود دولت در این باره اقدام کنند.

اجرای طرح نظارت یکپارچه در طول زنجیره نیازمند مواردی مانند حذف ارز ترجیحی از مبدأ وارداتی که موجب ایجاد رانت و فساد در این حوزه شده و در نهایت نیز سود آن کمتر مصرف‌کننده را منتفع کرده است.

ما و بسیاری از کارشناسان اقتصاد معتقدیم یارانه‌ای که در حال حاضر به صورت ارزی در ابتدای زنجیره تامین کالاها قرار دارد، باید از این بخش حذف شود تا شرایط یکسانی برای فعالان اقتصاد ایجاد کند.

این یارانه به جای آن باید در انتهای زنجیره و به‌طور مستقیم با شیوه‌هایی مثل کارت الکترونیکی یا بن خرید به مصرف‌کننده داده شود تا از ایجاد مشکلات و پیامدهای منفی آن جلوگیری کند.

این جابه‌جایی می‌تواند علاوه‌بر رقابت‌پذیر کردن فعالیت‌های اقتصادی در ابتدای زنجیره تامین، اثر یارانه‌ها را نیز در انتهای زنجیره برای اقشار در معرض آسیب به حداکثر برساند و توان خرید آنها را افزایش دهد.

به نظر می‌رسد طرح هوشمندسازی ارائه‌شده توسط دولت برای کالاهای اساسی، طرحی مطلوب باشد اما باید زیرساخت‌های مربوط به آن مانند ثبات نرخ تورم و ثبات قیمت ارز نیز محقق شود.

این طرح اگر درست اجرا شود، شاید بتواند برخی از مشکلات بازار داخلی به‌ویژه در بخش کالاهای ضروری را برطرف کند اما اگر به شکل مقطعی یا ناقص اجرایی شود، نه‌تنها باعث بهبود اوضاع نخواهد شد، بلکه به نوسانات و مشکلات جاری بازار نیز دامن خواهد زد.

تصمیم بر این است که کالاها به‌ویژه کالاهای اساسی و ضروری در سامانه جامع تجارت ثبت شوند

نظر کارشناسان درباره تعیین نرخ کالای صادراتی

صادرات انعطاف می‌خواهد

پیمان صفردوست: تجارت در سال‌های اخیر به‌ویژه پس از کاهش ارزش پول ملی در کشور شرایط ویژه‌ای پیدا کرد. کمبود ارز برای واردات و قوانینی مثل واردات در ازای صادرات باعث شد برخی واردکنندگان کالا، خلاف تخصص خود اقدام به صادرات کنند تا بتوانند با ارز دریافتی آن از مقصد صادراتی، به واردات بپردازند. البته این تمام ماجرا نیست؛ نکته زیان‌بار این ماجرا در حوزه صادرات این است که این افراد برای تبدیل سریع کالای صادراتی خود به ارز، آن را زیر نرخ جهانی و عرف بازار می‌فروشند و به‌اصطلاح نرخ بازار را خراب می‌کنند. این صادرکنندگان زیان خود از ارزان‌فروشی را با افزایش نرخ کالای وارداتی خود جبران می‌کنند اما بازار صادرات کشور همچنان خراب باقی می‌ماند، به همین دلیل صادرکنندگان تخصصی به‌ویژه در برخی حوزه‌ها مانند خشکبار و زعفران، وجود ساختارهایی مانند گمرک تخصصی یا عرضه کالاها در نهادی مثل بورس کالا را برای تعیین نرخ صادراتی مفید می‌دانند. اما آیا این راهکار می‌تواند تضمینی برای حفظ بازارهای خارجی و به نرخ مطلوب عرضه شدن کالاهای ایرانی در بازارهای جهانی باشد.

عکس: صمت

به‌جای راهکارهایی مثل وارد کردن کالاهای صادراتی به بورس کالا می‌توانیم دستورالعملی مصوب کنیم که براساس آن افرادی که قصد صادرات دارند عضو اتحادیه صادراتی همان کالا شده و صرفا با تاییدیه همان اتحادیه اجازه فعالیت در این حوزه را داشته باشند

اتحادیه تخصصی بهتر از بورس کالاست

مسعود دانشمند، فعال و کارشناس اقتصاد درباره ورود کالاهای صادراتی به بورس کالا برای تعیین نرخ صادراتی در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: فرآیند صادرات پیچیده است و صادرکننده نیاز به در نظر گرفتن مولفه‌های فراوانی برای موفقیت در بازارهای جهانی دارد؛ بنابراین نمی‌تواند با حضور در ساختارهایی مثل بورس کالا یا هر نهاد قیمت‌گذاری به این شکل، به موفقیت برسد. دانشمند در این زمینه با اشاره به عواملی مانند نوسان قیمت‌ها در بازارهای جهانی خاطرنشان کرد: صادرکننده مجبور است در بازارهای جهانی برای بقا و یافتن مشتری با سایر همتایان خود به رقابت بپردازد و این رقابت نیاز به انعطاف صادرکننده در ارائه شرایط و قیمت‌ها دارد. حال اگر قیمت‌ها در نهادی مثل بورس کالا به‌صورت قطعی تعیین شده باشد و فروش به بالاترین نرخ پیشنهادی انجام شود، این قابلیت انعطاف کم می‌شود و صادرکننده ما در بازارهای رقابتی بدون خریدار می‌ماند. این کارشناس اقتصاد در این باره با اشاره به کارکردهای بورس کالا در تجارت داخلی تاکید کرد: بورس کالا ممکن است در بازارهای داخلی کاربردهای مطلوبی داشته باشد اما نباید آن را در همه امور دخالت دهیم. در هر حال بورس کالا نیز از نظر سابقه، کارنامه چندان درخشان‌تری از همتای خود یعنی بورس سهام ندارد و به‌نظر نمی‌رسد بتواند نتیجه مثبتی در تثبیت قیمت‌های پایه در تجارت خارجی داشته باشد. وی با تاکید بر لزوم نگاه ریشه‌ای‌تر برای حل مشکلات تخصصی حوزه تجارت خاطرنشان کرد: به‌جای وارد کردن کالاهای صادراتی به بورس کالا شاید برخورد بنیادی‌تر با این موضوع این باشد که دستورالعملی را در این باره مصوب کنیم و در آن قید شود افرادی که قصد صادرات دارند، باید عضو اتحادیه صادراتی همان کالا باشند و صرفا با تاییدیه همان اتحادیه اجازه فعالیت در این حوزه را داشته باشند؛ البته این اتاق بازرگانی است که می‌تواند در این باره اقدام کند. دانشمند گفت: این نوع تشکل‌ها سال‌هاست که در کشورهای پیشرو در حوزه تجارت وجود دارند که از نمونه‌های آن می‌توان به اتحادیه‌های تولیدکنندگان گندم و ذرت در امریکا اشاره کرد. این کارشناس اقتصاد درباره نقش اتاق بازرگانی در چنین رویه‌ای نیز یادآور شد: اتاق بازرگانی باید به تشکل‌های صادراتی بها بدهد و این موضوع را به‌صورت الزام برای صادرکنندگان درآورد و صادرکنندگان باید برای فعالیت خود از اتحادیه یا تشکل تخصصی مربوطه تاییدیه دریافت کنند. دانشمند چنین رویه‌ای را برای واردات نیز ضروری دانست و یادآور شد: در زمینه واردات هم همین‌طور است و چنین ساختاری در سطح اتحادیه‌ها می‌تواند از ورود کالاهای نامرغوب به کشور و پیامدهای منفی آن جلوگیری کند. وی گفت: در حال حاضر این تشکل‌ها وجود دارند اما مسئولیتی در این باره به آنها داده نشده و در واقع آنها در این مسیر اصلا به بازی گرفته نشده‌اند، در حالی که فقط باید در این زمینه به آنها اختیار عمل داده شود که این کار باید از طریق نهادهای تصمیم‌گیرنده‌ای مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق بازرگانی انجام شود. این کارشناس اقتصاد در ادامه تصریح کرد: در هر حال برای رسیدن به چنین ساختاری باید تشکل‌ها را فعال کرد و این مسئولیتی نیست که بتوان آن را بر عهده گمرک گذاشت. دانشمند در پایان گفت: وقتی تشکل‌های تخصصی وارد حوزه صادرات شوند و بر نرخ خرید، نوع کالا، نرخ فروش و مسائلی از این دست نظارت داشته باشند، دیگر مشکلاتی مثل تخریب بازارهای صادراتی که امروز مطرح است، به‌وجود نخواهد آمد. به این ترتیب نظارت تشکل‌ها و ارائه تاییدیه به فعالان اقتصادی در حوزه تجارت، می‌تواند جزو ضوابط گمرک برای ارائه مجوز واردات یا صادرات کالاهای خاص باشد.

محدودیت بیشتر، چیزی را درست نمی‌کند

مجیدرضا حریری، فعال و کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت درباره تعیین نرخ پایه برای کالاهای صادراتی اظهار کرد: دیدگاه‌های محدودکننده در تجارت امروز جایی ندارند و نمی‌توانند خواسته‌های دولت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی را تامین کنند؛ بنابراین تعیین نرخ در ساختارهایی مانند بورس کالا نمی‌تواند حرکت مثبتی در فعالیت‌های تجاری محسوب شود و حتی مغایر با مبانی و اصول تجارت امروز است. حریری با تاکید بر ضرورت آزادی عمل فعالان حوزه تجارت، یادآور شد: نگاه‌های یادشده باعث می‌شوند محدودیت‌هایی در حوزه تجارت ایجاد شود که مغایر با اهداف توسعه تجاری است. وقتی تجارت کالایی محدود شود و تنها از درگاه‌های خاصی صورت گیرد، مشکلات در این زمینه بیشتر نیز می‌شود. وی در این باره تصریح کرد: ما برای اتخاذ هرگونه تصمیمی در حوزه تجارت باید این نکته را در نظر داشته باشیم که آن تصمیم منجر به تسهیل در تجارت شود. در واقع مشکل اصلی در حوزه تجارت ما نشأت گرفته از جای دیگری است. اینکه عده‌ای از تجار کالاهای صادراتی خود را با نرخی پایین‌تر از نرخ مرسوم در بازارهای خارجی عرضه می‌کنند از آنجا ناشی می‌شود که قانون‌گذار به واردکننده اجبار می‌کند واردات خود را حتما از طریق ارز حاصل از صادرات انجام دهد. حریری در این باره تصریح کرد: کسی که تخصص او واردات است، برای اینکه بتواند کار خود را سریع‌تر پیش ببرد و به واردات کالای موردنظر خود بپردازد، کالایی مثل پسته را با نرخ بالاتر از تولیدکننده خریداری و به قیمتی پایین‌تر در بازارهای خارجی عرضه می‌کند و این زیان را در تعیین نرخ و فروش کالای وارداتی خود جبران می‌کند. وی گفت: اگر سیاست‌های تجارت ما به‌ویژه در بخش فرامرزی به سمت کم شدن مقررات، کاهش امتیازات، به حداقل رسیدن دستورالعمل‌ها و تسهیل‌گری پیش برود، نیازی نیست که برای توسعه تجاری و داشتن یک تجارت موفق مسیرهای غیرمعمول برای تجارت ایجاد کنیم. حریری در پایان گفت: ما به‌جای این کار باید بسترهایی را برای رقابتی، آزاد و شفاف شدن تجارت آماده کنیم که اگر این شرایط بر اقتصاد ما حکمفرما شود، بخش زیادی از مشکلات ما در این حوزه رفع خواهد شد.

سخن پایانی

تجارت امروز ما درگیر مسائل حاشیه‌ای فراوانی است که این مسیر را با چالش‌های مضاعفی مواجه می‌کند. گرچه نظارت بر این مسیر لازم است تا عنان کار اقتصاد از دست نرود، اما به‌نظر می‌رسد این نظارت بیش از قانون‌گذاری جدید، نیاز به حذف موارد دست‌وپاگیر قبلی دارد. صادرات کشور در حال حاضر بیش از آنکه از بی‌قانونی آسیب ببیند، از قوانین وضع شده وارداتی زیان دیده است؛ بنابراین اگر می‌خواهیم در این حوزه به نقاط روشنی برسیم باید مشکلات را با دید کلی‌تر، از سرچشمه آن برطرف کنیم.

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

نوبت دوم

شماره ۱۴۰۰/۸۸

وزارت نیرو
شرکت آب و فاضلاب استان ایلام

شرکت آب و فاضلاب استان ایلام در نظر دارد مقدار ۴۶۸۰ متر لوله گالوانیزه به قطر ۱۰۰ میلیمتر به ضخامت ٤ میلیمتر از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ **۱۴۰۰/۸/۱۹** لغایت **۱۴۰۰/۸/۲۶** به سامانه تدارکات الکترونیک دولت به آدرس **www.setadiran.ir** مراجعه نمایند.

ضمناً کلیه مراحل مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهادات و بازگشایی پاکت‌ها و عقد قرارداد از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی نسبت به انجام مراحل ثبت‌نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضا الکترونیکی جهت شرکت در مناقصه اقدام نمایند.

مبلغ سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار ۸۱٤/٤۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد که می‌بایست براساس یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳٤۰٤/ت/ ۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹٤/۹/۲۲ تهیه گردد و اصل آن قبل از آخرین مهلت ارایه پیشنهاد قیمت در پاکت در بسته تحویل دفتر حراست و امور محرمانه شرکت گردد.

آخرین مهلت تحویل پیشنهادات: ۱۴۰۰/۰۹/۰۶

تاریخ بازگشایی پاکات: ساعت ۱۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۷

هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب استان ایلام

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی (یک‌مرحله‌ای)

نوبت دوم
شناسه ۱۲۱۸۹۹۹

شرکت ملی گاز ایران
شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد (S.G.P.C)

۱- شماره و موضوع مناقصه: مناقصه شماره ٤۰۰۳۷۶ (خدمات سرویس‌های تعمیراتی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد) با شماره فراخوان ۲۰۰۰۰۹۲۱۳٤۰۰۱۳۸ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد).

۲- نام و نشانی مناقصه‌گزار: استان خراسان رضوی- کیلومتر ۱۶۵ جاده مشهد/سرخس-شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد.

۳- شرایط مناقصه‌گر: کلیه شرکت‌های دارای پایه ۵ (پنج) رشته نفت و گاز از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا دارا بودن رتبه ۷ (هفت) گواهینامه تایید صلاحیت اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی در کد فعالیت ۲- تعمیر و نگهداری و کد فعالیت، ۷- امور تاسیساتی (دارا بودن هردو کد فعالیت الزامی می‌باشد) که در ارزیابی کیفی مرتبط، امتیاز لازم را وفق معیارهای اعلام شده کسب نمایند.

٤- مهلت و آدرس دریافت اسناد: حداکثر تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۳۰. متقاضیان می‌توانند از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(سامانه ستاد) به آدرس **https://www.setadiran.ir** اسناد استعلام ارزیابی کیفی را دریافت و در مناقصه شرکت نمایند. لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از جمله ارزیابی کیفی (از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه) و سایر مراحل مناقصه، از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) انجام خواهد شد. بدیهی است اسناد مناقصه پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی به مناقصه‌گران تایید شده از طریق سامانه ستاد ارسال خواهد شد.

متقاضیان بعد از دریافت استعلام ارزیابی می‌بایست حداکثر تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۵ استعلام ارزیابی تکمیل شده را به همراه مدارک مورد نیاز در سامانه مذکور بارگزاری و ارسال نمایند.

۵- برآورد مناقصه: مبلغ ۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (یکصد و سی میلیارد ریال) در مدت پیمان.

۶- زمان گشایش پاکت‌ها: پاکت‌های مناقصه راس ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۸ در حضور پیشنهاددهندگان و با حداقل ۲ پیشنهاد قیمت گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ اعلام شده درخصوص گشایش پیشنهادهای قیمت قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی کیفی امکان تغییر تاریخ وجود خواهد داشت.

روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد

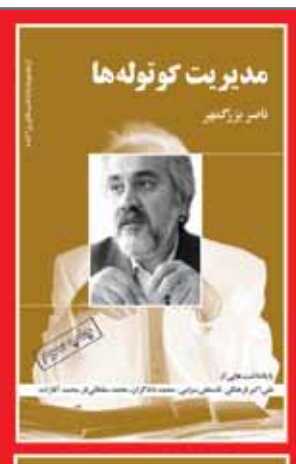
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲

کتاب بهترین هدیه است

توزیع، موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت

۱- برای خرید با تلفن ۸۸۷۲۴۶۱۱ تماس بگیرید، ارسال در شهر تهران رایگان است

۲- نماینده در سطح شهرستان‌ها پذیرفته می‌شود

من ایرانی‌ام...
چکامه یزدگشپر

کتابفروشی‌های معتبر

- **بارسان کتاب** آلی ساز مجتمع تجاری واحد۸ تلفن: ۲۲۳۴۱۴۱۳
- **کتاب لارستان** مطهری ابتدای لارستان شماره ۱۰۰ تلفن: ۸۸۸۹۹۳۶۵
- **کتاب اکباتان** شهرک اکباتان فاز ۲ بین بلوک ۱۵ و ۱۳ تلفن: ۴۴۶۶۸۲۶۹
- **کتاب و تحریر دانش** تهرانپارس خ ۱۱۵ تقاطع رشید و بهار تلفن: ۷۷۷۲۷۳۴۶
- **کتاب دارینوش** فلیک جنب سینما فرهنگ شماره ۱۵۹۰ تلفن: ۲۲۰۰۰۴۰۰
- **کتابسرای میعاد** فاطمی رو به روی برج بیمه ایران شماره ۱۴۴ تلفن: ۸۸۹۸۱۹۲۷
- **کتاب گویا** خیابان کریمخان‌زند روبه روی ایرانشهر شماره ۹۱ تلفن: ۸۸۸۳۸۴۵۳
- **کتابفروشی فردوسی** بزرگراه رسالت خیابان منصوری شماره ۷۵ تلفن: ۲۲۵۰۱۸۵۰
- **نشر کتاب مس** شهرک اکباتان فاز یک بلوک C۲ بین ورودی ۲ و ۳ تلفن: ۴۴۶۵۹۰۳۵
- **نشر چشمه** خیابان کریمخان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره ۱۶۱ تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶
- **نشر ثالث** خیابان کریمخان‌زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره ۱۵۰ تلفن: ۸۸۳۲۵۳۷۷
- **کتاب شهر ایران** فلکه دوم صادقیه آیت الله کاشانی ابتدای رامین تلفن: ۴۴۰۴۳۰۹۰
- **کتابفروشی شفق** شهرک غرب بلوار دادمان خ شفق نبش کوچه آفتاب تلفن: ۸۸۵۶۶۲۲۰
- **پژوهش مجیدیه** مجیدیه شمالی ضلع شمالی میدان ملت شماره ۸۶۰ تلفن: ۲۲۵۳۹۱۸۲
- **نشر باغ** ونیعصر نرسیده به تجریش رو به روی پمپ بنزین شماره ۱۳۱۲ تلفن: ۲۲۷۱۸۵۵۵
- **کتاب ریشه** ستارخان خیابان یکم دریان نو مجتمع مفید طبقه شماره ۴۲ تلفن: ۶۶۵۱۸۱۴۷
- **نشر فرهنگستان** رسالت متروعلم و صنعت خیابان حیدرخانی شماره ۴۷ تلفن: ۷۷۸۰۳۸۲۳
- **کتابفروشی گلستان** نارمک میدان هلال‌احمر خیابان گلستان شماره ۱۷۵ تلفن: ۷۷۹۹۸۷۱۷
- **کتاب ملک** ولنجک-بلوار دانشجو-گلستان شرقی- مجتمع تجاری ولنجک تلفن: ۲۲۴۳۹۵۴۹
- **شهر کتاب داروگ** خیابان کریمخان زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره۱۳۲۰ تلفن: ۸۸۳۱۹۷۴۰
- **انتشارات هاشمی** پاسداران مقابل خیابان گل نبی دلستان چهارم شماره ۱۳۳ تلفن: ۲۲۸۹۰۶۲۷
- **کتابفروشی محسن** پیروزی بین پل دوم و سوم خیابان بوستان نبش بوستان ۱۰ تلفن: ۳۳۱۹۶۴۵۸
- **بانک کتاب شرق** تهرانپارس خیابان ۲۱۴ شرقی بعد از چهارراه ۱۳۴ شماره ۴۹۰ تلفن: ۷۷۳۹۵۱۳۳
- **کتاب شهر تهران** شریعتی بین ملک و بهار شیراز رو به روی بانک ملی شماره ۴۲۰ تلفن: ۷۷۶۲۶۳۶۱
- **کتاب و نوشت‌افزار بوستان** شهرک قدس بلوار فرحزادی ۱۸متری مطهری شماره ۷۱ تلفن: ۲۲۰۸۸۸۱۰
- **انتشارات زند** خیابان کریمخان زند، بین خیابان خردمند و میدان هفت تیر، شماره ۵۸ تلفن: ۸۸۳۰۰۶۹۶
- **شهر کتاب مجیدیه** بزرگراه رسالت، بعد از چهارراه مجیدیه جنوبی، خیابان شهید همایی تلفن: ۸۸۴۳۸۳۶۹
- **شهر کتاب فیا** پاسداران خیابان گل نبی خیابان شهید ناطق نوری شماره ۵۶ بوستان کتاب تلفن: ۲۲۸۵۵۱۷۰
- **کتاب مولانا** انتهای خیابان ستارخان بعد از بازار سنتی فاز ۲ مجتمع گلوا ط۲ واحد ۲۱/۳۱۲ تلفن: ۴۴۲۸۰۱۴۱

نایب‌رئیس انجمن برگزارکنندگان نمایشگاهی در گفت‌وگو با صمت:

در صنعت نمایشگاهی به‌روز نشده‌ایم

صنعت نمایشگاهی کشور در سالیان اخیر نسبت به دیگر کشورهای پیشرفته و حتی در حال توسعه، پیشرفت چشمگیری نداشته و باوجود تمام تلاش‌ها و جدیت فعالان و متولیان این حوزه، این صنعت نتوانسته به جایگاه واقعی خود نزدیک شود.
به‌عنوان مثال در سال ۱۲۸۵ که کشورمان به‌عنوان نخستین کشور خاورمیانه، در نمایشگاه بین‌المللی بریتانیا شرکت کرد، کشورهای همسایه در آن سال‌ها حتی با واژه صنعت نمایشگاهی آشنا هم نبودند. اما امروز همسایگان ما اکسپوهای جهانی برگزار می‌کنند و ما حتی نامزد برگزاری این رویداد جهانی هم نشده‌ایم. به‌راستی دلیل این موضوع چیست؟ علیرضا عاجزی، نایب رئیس انجمن برگزارکنندگان نمایشگاهی درباره شرایط روز صنعت نمایشگاهی ایران و اینکه چرا صنعت نمایشگاهی کشورمان در سال‌های اخیر پیشرفت نکرده به صمت گفت؛ متاسفانه تا به امروز حوزه نمایشگاه‌های کشور در قالب یک صنعت به رسمیت شناخته نشده و این موضوع یک معضل بسیار بزرگ برای فعالیت‌های نمایشگاهی است.

عکس: آیدا فریدی

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

براساس بررسی‌های انجام‌شده، برگزاری نمایشگاه‌ها در سال دست‌کم ۳۰۰ میلیارد دلار عاید اقتصاد جهان می‌کند. نمایشگاه، مرکزی برای تبادل اطلاعات و دست یافتن به پدیده‌های نوین علم، صنعت و انتقال فناوری است.
برگزاری نمایشگاه باعث ایجاد رقابت‌های سالم داخلی و بین‌المللی می‌شود و همچنین توسعه‌دهنده گردشگری و اشتغال ملی است. برپایی نمایشگاه‌ها به‌ویژه در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی از جنبه‌های مختلف موجب پویایی اقتصاد بومی‌شده که از جمله آنها کمک به توسعه و رونق صنعت گردشگری و نیز حفظ و ارتقای سطح اشتغال ملی است. برگزاری نمایشگاه‌ها یکی از ابزارهای مهم در شناسایی نیاز مشتریان و معرفی توانمندی‌های واحدهای تولیدی و خدماتی به بازارهای مختلف است. گسترش روزافزون اهمیت نمایشگاه‌ها در توسعه و رونق اقتصادی، لزوم توجه بیش‌ازپیش به بخش نمایشگاهی و رونق بخشیدن به صنعت نمایشگاهی در هر کشوری را به‌خوبی آشکار می‌کند.
صنعت نمایشگاهی کشور به‌عنوان ویترین و ابزار معرفی توانمندی‌های تولیدی و صادراتی کشور از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و باید همچون گذشته از این ظرفیت به نفع توسعه صادرات و تبادل تکنولوژی و دانش فنی روز بهره برد.

به‌عنوان نایب رئیس انجمن برگزارکنندگان، شرایط کنونی صنعت نمایشگاهی کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

متاسفانه تا به امروز حوزه نمایشگاه در قالب یک صنعت در کشور به رسمیت شناخته نشده و این موضوع یک معضل بسیار بزرگ برای فعالیت‌های نمایشگاهی است. امیدواریم متولیان و دست‌اندرکاران دست به‌دست یکدیگر دهند تا یک صنعت نمایشگاهی پویا داشته باشیم.
در صنعت نمایشگاهی با چند چالش اساسی روبه‌رو هستیم. در حال‌حاضر مهم‌ترین دغدغه و مشکل فعالان صنعت نمایشگاهی آثار شیوع ویروس کروناست. یکی از اصلی‌ترین بخش‌هایی که پس از شیوع این ویروس تا کنون دچار آسیب جدی شده، حوزه نمایشگاه‌ها و صنعت نمایشگاهی کشور است. قوانین و مقرراتی از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا وضع شد که برخی از آنها می‌توانست کارشناسی‌شده‌تر باشد و با نظر متخصصان این حوزه اعمال شود. اگر در کمیته اقتصادی این ستاد نگاه جدی‌تری به حوزه نمایشگاه وجود داشت، این آسیب‌ها و ضربه‌ها به صنعت نمایشگاهی وارد نمی‌شد. متاسفانه بسیاری از تصمیمات این ستاد پشت درهای بسته گرفته شد. در همین زمینه امیدواریم در دولت سیزدهم که نگاه ویژه‌ای به حوزه تولید و اشتغال در کشور دارد، توجه بیشتری به صنعت نمایشگاهی شود.

رابطه وضعیت اقتصادی با صنعت نمایشگاهی را چگونه می‌دانید؟

نباید فراموش کرد که نمایشگاه‌ها ویترین صنایع تولیدی کشور هستند. اگر صنعت کشاورزی قوی و مقتدری داریم باید در کنار آن یک نمایشگاه قوی و کارآمد نیز داشته باشیم تا بتوانیم ظرفیت تولیدات کشور را به نمایش بگذاریم. در کشورهای اروپایی یک شرکت تولیدکننده، محصول جدید خود را که بازار تشنه آن است به زمان برگزاری نمایشگاه مرتبط موکول می‌کند. ما نیز باید همین نگاه را در صنعت نمایشگاهی کشور داشته باشیم.
چند سال است فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان کشور درگیر مشکلات اقتصادی هستند. متاسفانه نوسانات بسیار بالایی در حوزه‌های صنعتی، تجاری و اقتصادی کشور داشتیم که این موضوع تأثیر مخرب و مستقیمی بر صنعت نمایشگاهی داشته است. امروزه اولویت تولیدکنندگان پایداری خطوط تولید و حفظ نیروهای انسانی متخصص است و باید گفت حضور در نمایشگاه‌ها برای شرکت‌های تولیدی از درجه اعتبار ساقط شده است. تحریم‌های سخت و یک‌طرفه نیز تأثیر سوء بسیار گسترده‌ای در بخش‌های گوناگون تولید و صنعت گذاشته است. باید با همدلی تلاش کنیم از این وضعیت نابسامان اقتصادی که به‌وجود آمده، گذر کنیم. امیدواریم با برنامه‌های خوبی که دولت سیزدهم در دستور کار دارد، بخش اعظمی از مشکلات و چالش‌های امروزی برطرف شود.

قطع ارتباط ما با دنیا چه تاثیری بر صنعت نمایشگاهی کشور داشته است؟

این موضوع یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در صنعت نمایشگاهی است. قطع همکاری با فعالان صنعت نمایشگاهی دنیا موجب شده نتوانیم این صنعت کشورمان را به‌روز کنیم. پیش از این که ارتباط سازنده‌ای بین صنعت نمایشگاهی کشور ما با فعالان نمایشگاهی سایر کشورهای جهان برقرار بود، تمام تلاش خود را می‌کردیم همپای آن کشورها خود را در سطح بین‌المللی بالا بکشیم اما از چند سال گذشته که این رشته ارتباط از هم گسسته، نتوانسته‌ایم هیچ‌گونه نوآوری و پیشرفتی در صنعت نمایشگاهی کشور ایجاد کنیم.
همیشه نقد نباید به سمت متولی و دولت باشد. شاید ما به‌عنوان فعال بخش خصوصی هم در موضوعاتی مقصر باشیم اما نباید فراموش کرد که این قصور دلایلی دارد و شاید همین موضوع قطع روابط با خارج از مرزها موجب شده که در به روز کردن صنعت نمایشگاهی کشور به توفیق خاصی دست پیدا نکنیم.
امروزه در دنیا جدیدترین سازه‌های نمایشگاهی و... معرفی می‌شوند اما ما از این فضا فاصله زیادی داریم. به‌تازگی برخی از شرکت‌های طراحی معماری داخلی سازه‌های جدید و نوینی را معرفی می‌کنند. این اقدام بسیار ثمربخش خواهد بود. اما این شرکت‌ها نیز برای بقا با سختی‌ها و مشکلات فراوانی روبه‌رو هستند.

آیا بخش خصوصی در این میان قصوری نداشته است؟

یک فرآیند اجرایی جامع برای صنعت نمایشگاهی‌مان پیاده نکرده‌ایم تا بتوانیم در شرایط کنونی از آن استفاده کنیم. در کشورهای اروپایی و آسیای شرقی این فرآیندها وجود دارد و تمام اقدامات مربوط به برگزاری رویداد را پوشش می‌دهد اما متاسفانه همچنان در حال استفاده از روش‌های سنتی و قدیمی در صنعت نمایشگاهی کشور هستیم. این ایرادی است که به‌طور مستقیم به بخش خصوصی وارد است اما نباید فراموش کرد اگر حمایت‌های کافی در حوزه نمایشگاهی به عمل می‌آمد شاید در حال حاضر این امکانات را در صنعت نمایشگاهی کشور داشتیم.
در ایام شیوع ویروس کرونا متوجه شدیم در سال‌های اخیر اهمیت صنعت نمایشگاهی کشور به هیچ عنوان موردتوجه متولیان و دولتمردان قرار نگرفته و نگاه ویژه‌ای به این حوزه وجود نداشته است. امیدواریم نگاه‌ها تغییر کند و شاهد شکوفایی و رونق دوباره صنعت نمایشگاهی کشور باشیم.

علیرضا عاجزی

قطع همکاری با فعالان صنعت نمایشگاهی جهان موجب شده نتوانیم این صنعت را در کشورمان به‌روز کنیم

معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید کرد

توجه به ظرفیت نمایشگاه‌های کتاب منطقه

معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بر استفاده از فرصت‌های منطقه‌ای برای ترویج کتاب‌های ایرانی و ضرورت توجه به نمایشگاه‌های کتاب در منطقه تاکید کرد و گفت: نباید از ظرفیت‌های نمایشگاه‌های منطقه غافل باشیم.

به گزارش روابط‌عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، یاسر احمدوند با تاکید بر استفاده از فرصت‌های منطقه‌ای و استفاده از این ظرفیت برای ترویج کتاب‌های ایرانی گفت: یکی از رویکردهای معاونت امور فرهنگی در سال‌های اخیر حضور در نمایشگاه‌های کتاب در اقصی نقاط جهان بوده، در حالی‌که از ظرفیت‌های نمایشگاه‌های منطقه غافل بوده‌ایم.
وی ادامه داد: با حضور تشکل‌های نشر می‌توانیم شورایی برای بررسی توانمندی‌ها و ارتقای نشر ایران در منطقه داشته باشیم و برای آن راهبردی تدوین کنیم. همچنین می‌توانیم با برگزاری دوره‌های خاص به آموزش ناشران داخلی برای حضور در این رویدادها بپردازیم. از سوی دیگر در سال‌های اخیر برخی از ناشران توانسته‌اند به موفقیت‌هایی در نمایشگاه‌های خارجی دست یابند که می‌توانیم تجربیات آنها را به دیگر ناشران منتقل کنیم.
معاون امور فرهنگی با استقبال از برگزاری نمایشگاه کتاب تخصصی کودک و دعوت از ناشران منطقه‌ای برای حضور در آن گفت: این ایده بسیار خوبی است اما نیاز به کارشناسی بیشتر دارد. باید رویدادی تعریف کنیم که موفق باشد و به شخص یا نهادی متکی نباشد.
معتقد به حمایت از چنین برنامه‌هایی هستم اما باید عاقلانه عمل کرد. وی ادامه داد: برای نمایشگاه کتاب و تصویرگری باید مدلی طراحی شود و ابعاد این نمایشگاه را در نظر بگیریم. همچنین باید به رشد ناشران عرب و ترکیه در سال‌های اخیر توجه کنیم.
در این دیدار علیرضا سبحانی‌نسب، رضا کریمی، سیدعلیرضا طباطبایی و صفا امیری حضور داشتند و درباره ظرفیت‌های ادبیات کودک و نوجوان در ایران، استفاده از بازارهای منطقه‌ای، برگزاری نمایشگاه کتاب کودک دین، مشکلات توزیع کاغذ و ضرورت حمایت از کتاب‌های دینی و نویسندگان بومی سخن گفتند.

عکس: آیدا فریدی

با حضور تشکل‌های نشر می‌توانیم شورایی برای بررسی توانمندی‌ها و ارتقای نشر ایران در منطقه داشته باشیم و برای آن راهبردی تدوین کنیم

در این جلسه همچنین به مشکلات صادرات کتاب و استفاده از ظرفیت‌های مختلف کشور برای رشد صادرات کتاب پرداخته شد.

بازگشت نمایشگاه کتاب شارجه به مدار حضوری

چهلمین «نمایشگاه بین‌المللی کتاب شارجه» در امارات عربی متحده، با وجود تداوم شیوع کرونا، با مشارکت حداکثری ناشران بین‌المللی آغاز به کار کرد.
به گزارش ایرنا از روزنامه نشنال تایمز، جشنواره بین‌المللی کتاب شارجه سال گذشته برای تطبیق با شرایط کرونایی به صورت نیمی حضوری و نیمی مجازی برگزار شد. با توجه به محدودیت‌های مسافرتی، بیشتر نویسندگان خارجی امکان سفر به امارات و شرکت در این نمایشگاه را نداشتند و بیشتر جلسات گفت‌وگو و میزگردها به‌طور انحصاری در فضای مجازی برگزار شدند. تعداد غرفه‌ها همچون گذشته زیاد بود اما مجموعه کتاب‌های آنها به طرز قابل‌توجهی نسبت به سال‌های گذشته ضعیف و بی‌جان شده و در فضای سالن‌های خالی، گویی چیزی کم بود.
اما امسال ظاهرا این‌طور نیست. نمایشگاه ۱۱ روزه کتاب شارجه امسال به صورت حضوری و با شعار همیشه یک کتاب مناسب وجود دارد (There›s always a right book) برگزارشده و تا ۱۳ نوامبر (شنبه، ۲۲ آبان) ادامه دارد.
این نمایشگاه علاوه بر غرفه‌های کتابفروشی شامل مجموعه‌ای از کارگاه‌ها، تئاترها، اجراهای موسیقی و نشست‌های گفت‌وگو با ۸۵ نفر از چهره‌های برجسته ادبی جهان از جمله عبدالرزاق گورنا، برنده نوبل ادبیات در سال ۲۰۲۱ و آمیتاو گوش نویسنده معروف هندی خواهد بود. نویسندگان مهمان و استعدادهای حوزه ادبیات نیز به صورت حضوری در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد و جلسات امضای کتاب برگزار می‌کنند. در مجموع بیش از ۴۴۰ رویداد فرهنگی برای این نمایشگاه برنامه‌ریزی‌شده است. مردم هم از بازگشت نمایشگاه بین‌المللی کتاب شارجه به مدار رویدادهای حضوری استقبال کردند. اگرچه زدن ماسک همچنان برای ورود به نمایشگاه ضروری است، امسال از الزام ثبت‌نام، انجام تست کرونا یا ارائه گواهی واکسیناسیون خبری نیست.
بیش از هزار و ۵۰۰ ناشر از ۸۱ کشور جهان در این دوره از نمایشگاه کتاب شارجه شرکت کرده‌اند که بیشترین میزان مشارکت از زمان تاسیس این نمایشگاه از سال ۱۹۸۲ تاکنون است.
سالن‌های نمایشگاه امسال به ماراپیچی صمیمی از کتابفروشان و ناشران تبدیل‌شده است. هر غرفه بین‌المللی نگاهی اجمالی است به چشم‌انداز ادبی کشور مبدأ. امسال کشورهایی مانند کامرون، کلمبیا، کنیا، مالاوی، رواندا، سودان جنوبی، تانزانیا، اوگاندا و زیمبابوه برای نخستین‌بار در این نمایشگاه حضور پیدا کردند. اسپانیا مهمان افتخاری این دوره از نمایشگاه بین‌المللی شارجه است و در غرفه آن کارگاهی به سرپرستی خاویر گومز سانتاندر و دیگو آوالوس نویسندگان سریال پرطرفدار خانه کاغذی (La casa de papel) یا سرقت پول (Money Heist) برپا شده است.
به گزارش ایرنا، ویروس کرونا اواسط ۲۴ آذر در شهر ووهان در استان هوبی چین گزارش شد. ابتدا از این بیماری به‌عنوان ذات‌الریه نام برده می‌شد اما کمیسیون ملی بهداشت چین در ۳۰ دسامبر سال ۲۰۱۹ (۹ دی ۹۸) به صورت رسمی شیوع این ویروس را در چین اعلام کرد.
این بیماری که به‌تدریج به کشورهای گوناگون سرایت و سازمان جهانی بهداشت از آن با واژه همه‌گیری یاد کرد، تا لحظه تنظیم خبر ۲۴۹ میلیون و ۸۹۶ هزار نفر را در جهان مبتلا کرده که از این میان بیش از ۵ میلیون نفر جان باخته‌اند.
شیوع این ویروس موجب تعطیلی بسیاری از فعالیت و رویدادهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی از جمله جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و بسته شدن سینماها، سالن‌های تئاتر و کنسرت و کتابفروشی‌ها شد و تأثیرات منفی زیادی بر بازارهای جهانی و اقتصاد کشورها در بخش‌های گوناگون از جمله فرهنگ گذاشت.

نظرگاه

نمایشگاه پرچمدار توسعه صنعتی

محمدرضا مودودی، کارشناس بازرگانی: عمدتا رویکرد توسعه در جهان ناشی از دو برداشت گوناگون است. در حالی که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، واژه توسعه را مترادف با رشد اقتصادی می‌دانند و بر شاخص‌هایی مانند سرانه تولید داخلی، نرخ رشد تجارت، آزادی محیط کسب‌وکار و... تاکید دارند، برداشت دیگری از توسعه وجود دارد که به فرهنگ و ارزش‌های انسانی در کنار رشد اقتصادی توجه دارد. در این رویکرد انسان‌گرایانه، مرزهای توسعه را کیفیت زندگی جامعه تعیین می‌کند و شاخص‌هایی مانند حفظ محیط زیست، عدالت اجتماعی، مسئولیت‌پذیری و اخلاق در کنار سایر شاخص‌های کمی توسعه مدنظر قرار می‌گیرد.
با این همه در دنیای امروز باید مراقب بود مبتلا به کمیت برگزاری نمایشگاه‌ها در داخل و خارج از کشور نشویم و به کیفیت برگزاری رویدادها به همان اندازه باید دقت کنیم. منظور از کیفیت برگزاری یک رویداد، یعنی کارگاه‌ها و آموزش جانبی، اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری مرتبط، برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی و نیز برگزاری مراسم اعطای جوایز به فعالان حوزه ترویج، برگزارکنندگان رویدادها و سایر فعالیت‌های فرهنگی و اجرایی مرتبط با موضوع نمایشگاه که در حاشیه هر نمایشگاهی برگزار می‌شود. در شرایط تحریم، نقش نمایشگاه‌ها بیش از هر زمان دیگری حائز اهمیت می‌شود و این طلایه‌داران و پرچمداران توسعه صنعتی و صادراتی کشور باید بتوانند از تمام ابزارهای مؤثر در راستای معرفی بهینه صنایع و محصولات ایرانی به جهان به نحو مطلوب بهره بگیرند.

نمایشگاه‌ها حرف اول را در تبلیغات می‌زنند

حسین اسفهبدی، مدیر اسبق سازمان نمایشگاه‌های کشور: باوجود پیشرفت فناوری‌های نوین و رشد فزاینده فضای مجازی در سال‌های اخیر، هنوز نمایشگاه‌ها حرف اول را در تبلیغات و خریدوفروش کالا می‌زنند. هنوز هم بیشتر مردم جهان بازدید و خرید حضوری را در اولویت انتخاب خود قرار می‌دهند. در جهان سالانه ۸۰۰ میلیارد دلار، ترنول کارهای نمایشگاهی است و نمایشگاه‌ها اثرگذارترین آیتم در حوزه خریدوفروش کالا و خدمات به‌شمار می‌آیند. براساس آمارهای موجود در بیشتر نمایشگاه‌های خارجی که فعالان ایرانی حضور داشتند، بیش از ۹۰ درصد مذاکرات منجر به عقد قرارداد شده است. از سوی دیگر، نمایشگاه‌ها یکی از ابزارهای بزرگ برای توسعه صادرات کشور هستند. هرچند در مقایسه با برخی از کشورهای پیشرفته در صنعت نمایشگاهی عقب‌تر هستیم اما توانسته‌ایم در سال‌های گذشته در برخی نمایشگاه‌ها همچون نفت، ساختمان و کشاورزی از جهت وسعت در خاورمیانه و افریقا مقام اول را کسب کنیم و با نمایشگاه جهانی دوبی رقابت تنگاتنگی داشته باشیم. در این بین نمی‌توان از اهمیت نمایشگاه‌های اکسپو در سطح جهانی چشم‌پوشی کرد. وقتی نمایشگاه اکسپو در کشوری برگزار می‌شود، اقتصاد آن کشور را متحول می‌کند. پیش‌بینی می‌شود در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی حدود ۲۵ میلیون نفر شرکت کنند.

نگاه حاکمیتی در صنعت نمایشگاهی

مجید تکبیری، کارشناس صنعت نمایشگاهی: صنعت نمایشگاهی در جهان به‌عنوان یک مادرصنعت شناخته می‌شود به این معنا که این صنعت، صنعتی است که بسیاری از صنایع دیگر به آن وابسته هستند. از سوی دیگر، نمایشگاه به‌عنوان هاب توسعه در دنیا شناخته می‌شود به این معنا که یکی از بهترین ابزارها برای توسعه بازار و تکمیل زنجیره سرمایه‌گذاری و تکمیل زنجیره‌های فناوری، صنعت نمایشگاهی است. هرچند با صنعت نمایشگاهی دنیا فاصله داریم اما بدون شک در مسیر توسعه صنعت نمایشگاهی جهانی قرار داریم. با این همه یکی از جنبه‌های مهمی که می‌توان صنعت نمایشگاهی را در ایران توسعه داد، توجه به توسعه صنایع نمایشگاهی صادراتی در کشور است. توسعه صنعت نمایشگاه‌های صادراتی می‌تواند موجب ارائه توانمندی‌ها و تولیدات کشور به سمت صادرات باشد. برخی نیز معتقدند هنوز در صنعت نمایشگاهی ایران، نگاه حاکمیتی وجود دارد. این در حالی است که در تمام دنیا، صنعت نمایشگاهی به‌دست بخش خصوصی اداره می‌شود، مگر در بخش نمایشگاه‌های خاص که باید حاکمیت دخالت داشته باشد. در شرایط فعلی کشور، با توجه به بسترهایی داخلی مانند گران شدن ارز، شرایط مناسبی برای رشد صادرات محصولات داخلی به وجود آمده است. در صورتی که بسترهای مناسب برای صادرات فراهم شود، به‌طور حتم در آینده نزدیک شاهد رشد صادراتی شگرفی در کشور خواهیم بود.

خبر

ایجاد بازارچه صنایع‌دستی در ورودی شهرها

استاندار سمنان وعده داد با توجه به ظرفیت بالای این استان در حوزه صنایع دستی و عبور سالانه بیش از ۱۵ میلیون زائر حرم رضوی از شهرهای مختلف استان در ورودی همه شهرهای استان بازارچه دائمی صنایع‌دستی راه‌اندازی کند.

به گزارش ایسنا، سیدمحمدرضا هاشمی اظهار کرد: استان سمنان در حوزه گردشگری از استعداد بسیار قابل‌توجهی برخوردار است و مسئولان باید برای بهره‌برداری از این ظرفیت برنامه‌ریزی کنند.

وی با اشاره به عبور میلیونی زوار و گردشگران از محورهای این استان، خاطرنشان کرد: فلسفه ایجاد کمربندی‌ها، ساختن بستر و گذری برای عبور خودروهای سنگین بود که در داخل شهرها مشکلاتی ایجاد می‌کردند، نه اینکه همه مسافران و خودروها بدون ورود به شهرها از کمربندی‌ها عبور کنند. رئیس شورای برنامه‌ریزی استان تصریح کرد: باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که زوار و مسافران عبوری از استان وارد شهرهای استان شوند. باید برای ماندگاری مسافران در استان نیز برنامه‌ریزی درستی شود. وی با بیان اینکه عبور سالانه بیش از ۱۵ میلیون زائر زمینه مساعدی برای درآمدزایی در بخش گردشگری است، افزود: استان سمنان در بخش‌های سه‌گانه میراث فرهنگی و به‌ویژه صنایع‌دستی از ظرفیت بالایی برخوردار است. از این رو، باید بستری برای عرضه این محصولات ایجاد شود و راه‌اندازی نمایشگاه‌های دائمی در ورودی همه شهرهای در مسیر زوار می‌تواند به رونق این صنعت پردرآمد در استان کمک کند.

برگزاری مانور خودحفاظتی در آبفای اصفهان

به همت پایگاه مقاومت بسیج و دفاتر حراست، حفاظت فیزیکی و پدافند غیرعامل آبفای استان اصفهان مانور خودحفاظتی ادارات و کارخانجات با شعار «پدافند مردم‌محور، ایران قوی و آماده» برگزار شد. به گزارش صمت این مانور با دستور مدیرعامل و فرمانده پایگاه مقاومت بسیج با رمز «یا ابوالفضل العباس»، ۱۶ آبان به‌طور همزمان در محل ستاد مرکزی و ادارات خودگردان آبفای اصفهان برگزار شد. جانشین فرمانده پایگاه بسیج شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان درباره نحوه اجرای این رزمایش گفت: در ابتدا همه نقاط هدف توسط واحد حراست شناسایی شد و با تشکیل تیم‌ها و سازماندهی نیروها، رزمایش در همه شهرستان‌ها، با هماهنگی سپاه به اجرا درآمد. احمد نظری افزود: این رزمایش با سناریو و زمانبندی متفاوت در ۳ محور مقابله با نفوذ به اماکن، مقابله با سرقت از تاسیسات و مقابله با خرابکاری در داخل تاسیسات اجرا شد.

هپکو، نماد ناکارآمدی توسعه صنعتی

استاندار استان مرکزی گفت: هپکو نماد ناکارآمدی توسعه صنعتی در استان مرکزی است و امیدواریم این شرکت از وضعیت موجود خارج شود و به دوران شکوفایی خود در دهه‌های قبل بازگردد. به گزارش مهر، فرزاد مخلص‌الائمه پس از معارفه به‌عنوان استاندار استان مرکزی در بازدید از شرکت هپکو اظهار کرد: هپکو نماد ناکارآمدی توسعه صنعتی در استان مرکزی است و تعمدا قبل از اینکه وارد دفتر استانداری شویم از این شرکت بازدید کردیم. وقتی سالن تولید شرکت را می‌بینیم متاثر می‌شویم که چنین ظرفیتی از کشور به خاک سیاه نشسته است. وی ادامه داد: حمایت از تولید نه تنها اولویت بلکه ماموریت ما است. این نکته از سوی رهبر معظم انقلاب امر شده و رئیس جمهوری نیز بر این موضوع تاکید دارند.

به منظور تحقق این ماموریت تمام تلاش خود را انجام خواهیم داد. استاندار استان مرکزی تصریح کرد: از وقتی رئیس جمهوری تصدی قوه قضائیه را داشت جلسات متعددی برای هپکو برگزار شده و برخی گره‌ها باز شده است. امیدواریم این شرکت از وضعیت موجود خارج شود و به دوران شکوفایی خود در دهه‌های قبل بازگردد.

سایر صنایع نیز شرایط خاص و مسائل خود را دارند بنابراین به اقتضای شرایط برای آنها تصمیم‌گیری خواهد می‌شود.

در رویداد انتقال تکنولوژی هیات‌علمی فناور بررسی شد

راهکارهای بهبود کیفیت فضاهای صنعتی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

رویداد انتقال تکنولوژی هیات‌علمی فناور با موضوع ارتقای کیفیت فضای صنعتی به منظور افزایش راندمان و بهره‌وری تولید به همت سرای نوآوری اتاق بازرگانی اصفهان و دانشگاه با همکاری واحد خدمات به اعضا، امور تشکل‌ها و دفاتر منطقه‌ای برگزار شد.

به گزارش روابط‌عمومی اتاق بازرگانی اصفهان، حمید منتظرالقائم، سرپرست سرای نوآوری اتاق بازرگانی اصفهان و دانشگاه در ابتدای این رویداد به معرفی سرای نوآوری پرداخت. وی همچنین به ۱۸ دپارتمان تخصصی ایجادشده در این مرکز اشاره کرد و معرفی دپارتمان تخصصی طراحی فضای اداری، تجاری و صنعتی را از موضوعات این نشست خواند.

در ادامه، الهام ناظمی، رئیس دپارتمان تخصصی فضای اداری، تجاری و صنعتی توضیحاتی درباره اهمیت معماری صنعتی داد.

وی کارخانجات نساجی اصفهان را در حالی جزو میراث معماری کشور عنوان کرد که امروزه به واسطه ناپایداری شرایط اقتصادی، بالابودن ریسک سرمایه‌گذاری و سرعت تحولات اقتصادی-تکنولوژیکی معماری صنعتی ما به سوله‌سازی محدود شده است.

رئیس دپارتمان تخصصی فضای اداری، تجاری و صنعتی تفاوت نگاه به حوزه صنعت در ایران و کشورهای اروپایی را موجب تنزل کیفیت فضاهای صنعتی کشور دانست و تاکید کرد: برای افزایش بهره‌وری در واحدهای صنعتی باید کیفیت این فضاها بهبود یابد.

ناظمی در ادامه به ارائه توضیحاتی درباره راه‌های صرفه‌جویی در هزینه‌های اقتصادی با تاکید بر صرفه‌جویی در مصرف انرژی، ارتقای سطح بازدهی کارکنان فضاهای صنعتی، رفع مشکلات توسعه آتی این فضاها و... پرداخت. قسمت پایانی این رویداد نیز به پرسش و پاسخ و ارائه مشاوره تخصصی به فعالان اقتصاد اختصاص داده شد.

استقرار مدیریت توسعه سرزمینی

در همین حال علیرضا قاری‌قرآن، مدیرکل راه و شهرسازی اصفهان اظهار کرد: براساس اسناد برنامه‌های چهارم، پنجم و ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور استقرار نظام یکپارچه برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه سرزمینی و تنظیم روابط ارکان آن در دستور کار دولت قرار گرفت.

وی افزود: در این راستا تهیه طرح جامع منطقه اصفهان به‌عنوان نخستین طرح فراشهری کشور در مقیاس منطقه‌ای در دهه ۶۰ تهیه شد و در سال ۱۳۶۵ به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری رسید.

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان با بیان اینکه این طرح با پیشنهاد محورهای فعالیتی و زیست‌محیطی و سیاست‌های آمایشی از جمله سیاست ایجاد شهرهای جدید مجلسی و بهارستان نقطه عطفی در ساماندهی منطقه کلاشهری اصفهان به شمار می‌روند، اذعان کرد: از نکات جالب توجه طرح جامع منطقه‌ای اصفهان می‌توان به آمایش جمعیت و فعالیت برمبنای ظرفیت‌های محیطی، توجه ویژه به موضوع کمبود آب، حفظ اراضی کشاورزی و حساسیت‌های زیست‌محیطی جلگه زاینده‌رود اشاره کرد.

وی ادامه داد: پس از تجربه موفقیت‌آمیز طرح جامع منطقه‌ای اصفهان و براساس رویکردهای وزارت مسکن و شهرسازی وقت در دهه ۷۰ تهیه طرح‌های فراشهری در مقیاس ناحیه‌ای نیز مد نظر قرار گرفت.

قاری‌قرآن اضافه کرد: این طرح‌ها براساس مطالعات سطح ملی ۴ طرح ناحیه‌ای و با پوشش ۱۰۰ درصدی شهرستان‌های استان شامل طرح ناحیه مرکزی (مصوب ۱۳۸۲)، طرح ناحیه غرب (مصوب ۱۳۸۵)، طرح ناحیه شمال شرق (مصوب ۱۳۸۷) و طرح ناحیه جنوب (مصوب ۱۳۸۸) تهیه و به تصویب شورای عالی معماری و شهرسازی ایران رسید.

وی بیان کرد: طرح جامع مجموعه شهری اصفهان نیز از جمله طرح‌های فراشهری است که در سال ۱۳۹۲ به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران رسیده است.

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان خاطرنشان کرد: هرچند بنا به سابقه تاریخی پیش‌گفته استان اصفهان در تهیه طرح‌های فراشهری به شکل امروزین آن پیشگام بوده و طرح‌های تهیه‌شده از پوشش سرزمینی کاملی برخوردار بوده‌اند اما امروزه به دلیل بروز مسائل و مشکلات جدید و پیش‌بینی‌نشده‌ای همچون کاهش شدید میزان رشد جمعیت، خشکی زاینده‌رود، محدودیت‌های منابع آب و خاک، فرونشست اراضی، شکل‌گیری جزایر حرارتی، بروز آلودگی‌های زیست‌محیطی شاهد نبود انطباق نتایج و خروجی طرح‌های یادشده با شرایط و نیازهای فضایی و کالبدی امروز و همین‌طور نبود انطباق با روندها و برنامه‌های توسعه‌ای ازجمله سند آمایش استان هستیم.

وی تصریح کرد: طرح‌های یادشده نیازمند بازنگری برمبنای شرایط و دیدگاه‌های جدید هستند.

قاری‌قرآن یکی دیگر از چالش‌های اساسی اصفهان در غیاب طرح‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای بهنگام و مبتنی‌بر واقعیت، را اخذ تصمیمات فضایی-کالبدی مربوط به اراضی داخل و خارج از حریم شهرهای استان به صورت موردی و اقتضایی دانست.

وی ادامه داد: بهنگام‌سازی طرح‌های فراشهری و کاربست بیش از پیش آنها موجب پیشگیری از تصمیمات متفرق و افزایش اعتقاد و باور به نظام برنامه‌ریزی یکپارچه استانی می‌شود.

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان در پایان گفت: بر این اساس، بازنگری طرح‌های یادشده مبتنی‌بر واقعیت و با مدنظر قرار دادن دیدگاه‌های نوین و آمایش جمعیتی و فعالیتی متناسب با نیازهای توسعه‌ای باعث انسجام تصمیم‌گیری و توانمند شدن نظام برنامه‌ریزی و توسعه استان می‌شود.

عکس: صمت

> براساس اسناد برنامه‌های چهارم، پنجم و ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور استقرار نظام یکپارچه برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه سرزمینی و تنظیم روابط ارکان آن در دستور کار دولت قرار گرفت

> بهنگام‌سازی طرح‌های فراشهری موجب افزایش اعتقاد و باور به نظام برنامه‌ریزی یکپارچه استانی می‌شود

استراتژی مدیریت توزیع گاز در اصفهان

جلسه بررسی روند جاری‌سازی استراتژی‌های مدیریت توزیع گاز در استان در فصل سرد به میزبانی استانداری اصفهان برگزار شد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت گاز اصفهان، در این نشست ضمن مرور استراتژی‌ها و برنامه‌های مدیریت توزیع گاز در سطح استان روند جاری‌سازی مصوبات گذشته استانداری در این حوزه نیز بررسی شد و سید مصطفی علوی، مدیرعامل شرکت گاز، با اشاره به ضرورت و فوریت جاری‌سازی طرح‌های مدیریت مصرف گاز در استان افزود: با توجه به کاهش دما و کسری تراز گاز در استان، ضروری است مصرف‌کنندگان عزیز مصرف بهینه گاز را در اولویت قرار دهند.

علوی با اشاره به مصارف بیش از حد انرژی در کشور نسبت به متوسط جهانی، بر اطلاع‌رسانی و ارتقای سطح آمادگی مصرف‌کنندگان گاز برای مواجهه با محدودیت گاز تاکید و از همکاری مدیریت بحران استانداری در این راستا تشکر کرد.

وی همچنین با تاکید بر اجرای تکالیف مندرج بر قانون اصلاح الگوی مصرف و مصوبات شورای انرژی کشور اقدامات انجام‌شده در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی شرکت گاز استان طی یک سال گذشته را در محورهای پنج‌گانه اجتماعی، فرهنگی، رسانه‌ای، محیط‌زیستی و تاثیر بر کسب‌وکار مطلوب ارزیابی کرد و گفت: نهادهای ذی‌ربط در زمینه تامین سوخت زمستان اقدامات لازم را انجام دهند تا در این فصل سرد مردم استان با مشکل کمبود سوخت روبه‌رو نشوند.

در ادامه، منصور شیشه‌فروش، مدیرکل مدیریت بحران استان اصفهان نیز ضمن تشکر از حضور فعالانه شرکت گاز استان اصفهان در زمینه‌های مدیریت بحران و بهینه‌سازی مصرف گاز، توسعه اقدامات اطلاع‌رسانی و هماهنگ‌سازی صنایع عمده و فوق عمده را در کاهش مصرف گاز خواستار شد.

وی با اشاره به حساسیت‌های استانی در کمبود منابع آب، برق و گاز و لزوم مدیریت در بخش توزیع و مصرف، تمام نهادهای اجرایی استان را در این زمینه مسئول دانست و هماهنگی بین بخش‌های مختلف را لازمه دستیابی به نتیجه از فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده دانست.

رد پای دلالان در گرانی دوباره زعفران

عضو هیات‌رئیسه شورای ملی زعفران ضمن انتقاد از افزایش قیمت بی‌رویه زعفران در یک ماه اخیر گفت: از این افزایش قیمت‌ها سود ناچیزی به کشاورزان می‌رسد و منافع کلان آن به جیب کسانی می‌رود که در انبارهای چندتنی، زعفران‌ها را دپو کرده‌اند.

علی حسینی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه قیمت زعفران نسبت به یک ماه گذشته ۲ برابر شده است، گفت: بهتر است علت افزایش قیمت این محصول از کسانی پرسیده شود که نقش اساسی در این گرانی دارند و سود چندبرابری از موجودی انبارشان می‌برند. وی ادامه داد: زعفران کالای گرانبهایی است و ارزش بالایی دارد اما افزایش قیمت آن باید منطقی باشد و ضمن در نظر گرفتن حقوق تولیدکننده، به حق مصرف‌کننده نیز توجه کنند. متاسفانه قیمت زعفران به نحوی بالا می‌رود که گویی مصرف‌کننده داخلی هیچ حقی ندارد.

عضو هیات‌رئیسه شورای ملی زعفران با بیان اینکه این شورا نقشی در تعیین‌تکلیف زعفران در کشور ندارد، گفت: موضوع گرانی لجام‌گسیخته فعلی باوجود اینکه هنوز تا پایان برداشت زعفران حدود یک ماه باقی مانده و از طرفی مقدار قابل‌توجهی زعفران سال گذشته که با قیمت‌های بسیار پایین و در حد یک‌سوم قیمت فعلی از کشاورزان خریداری شده و در انبارهای مشخصی وجود دارد، قابل درک نیست. به گفته وی، شرایط فعلی سود ناچیزی برای کشاورزان دارد و منافع کلان آن برای انبارهای چندتنی است.

عضو هیات‌رئیسه شورای ملی زعفران در پایان با بیان اینکه اگر به همین شیوه جلو برویم ۵ سال آینده جایگاهی که در تولید زعفران در دنیا داریم را از دست خواهیم داد، گفت: تصور می‌کنیم تنها تولیدکننده زعفران در دنیا هستیم، در حالی که این‌طور نیست. کشت‌های گلخانه‌ای و منطقه‌ای به‌سرعت پیش می‌رود و اگر سیاست‌های کشت، تولید، عرضه و صادرات خود را اصلاح نکنیم در آینده جایگاهی نخواهیم داشت.

آغاز ساخت بیمارستان تخصصی کودکان بندرعباس

مهین حیدری: براساس نیازسنجی و هماهنگی با دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان و به منظور بهبود فضای درمانی و ایجاد بخش‌های تخصصی، ساختمان جدید بیمارستان کودکان با ظرفیت ۹۰ تخت از سوی شرکت پالایش نفت بندرعباس به منظور توسعه زیرساخت‌های درمانی ساخته می‌شود.

به گزارش صمت مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس در این باره گفت: این بیمارستان در زمینی به وسعت ۹ هزار مترمربع و در ۵ طبقه با اعتبار اولیه یک هزار و ۶۵۰ میلیارد ریال نزدیک بیمارستان کودکان فعلی بندرعباس ساخته می‌شود.

هاشم نامور افزود: با توجه به اینکه ساختمان و امکانات بیمارستان فعلی جوابگوی نیاز مردم استان نیست و نیاز به طرح تکمیلی در این بیمارستان و اضافه شدن بخش‌های تخصصی مانند بخش مداوای کودکان سرطانی وجود داشت و به همین منظور احداث ساختمان تکمیلی بیمارستان کودکان با مصوبه هیات‌مدیره شرکت پالایش نفت بندرعباس و در راستای ایفای مسئولیت‌ها و مشارکت‌های اجتماعی این شرکت در دستور کار قرار گرفت.

وی مدت‌زمان اجرای طرح را ۲۴ ماه اعلام و بیان کرد: اقدامات اجرایی این پروژه از شهریور امسال آغاز شده و هم‌اکنون فونداسیون، ستون‌ها و دیوارهای برشی طبقه همکف اجرا شده و قالب‌بندی و آرماتوربندی سقف طبقه همکف نیز در حال اجراست.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس اظهار کرد: رسالت و مسئولیت اصلی این شرکت تولید و تحویل فرآورده‌های نفتی باکیفیت و تامین انرژی مورد نیاز بخشی از کشور است. از این رو، با درک موضوع مهم مسئولیت‌های اجتماعی و به منظور حفظ، مراقبت و کمک به جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کند همکاری و مشارکت با قشرهای مختلف جامعه را از وظائف اجتماعی خود می‌داند.

نامور افزود: شرکت پالایش نفت بندرعباس تنها در سال ۱۳۹۹ بیش از ۷۰۰ میلیارد ریال در راستای مسئولیت‌های اجتماعی برای توسعه زیرساخت‌های عمرانی، درمانی، آموزشی و ورزشی در جامعه پیرامونی خود اختصاص داد.

وی بیان کرد: در سال ۹۹ با توجه به شیوع بیماری کرونا به منظور مساعدت و همیاری به جامعه پیرامونی و در طرح مواسات و کمک‌های مومنانه افزون‌بر ۲۳ میلیارد ریال برای تهیه بسته‌های معیشتی و کمک به خانواده‌های نیازمند و آسیب‌دیده از کرونا اهدا شد، همچنین برای تهیه تبلت برای دانش‌آموزان نیازمند در استان بیش از ۱۲ میلیارد ریال اختصاص یافت و به منظور کمک به بیماران کرونایی و تامین تجهیزات مورد نیاز و همچنین حمایت از مدافعان سلامت نیز ۱۰۰ میلیارد ریال به دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان اهدا شد.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس، ساخت و تجهیز زمین ورزشی، پارک محله‌ای و ساختمان دهیاری روستای بارغین خونسرخ با اعتبار ۱۰ میلیارد ریال، مشارکت در احداث ساختمان خوابگاه دانشجویان دختر مجتمع آموزش عالی میناب به میزان ۱۵ میلیارد ریال، توسعه زیرساخت‌های ورزشی با حمایت از هیات‌های ورزشی از جمله ساخت و اهدای دیوار سرعت سنگ‌نوردی به هیات کوهنوردی هرمزگان با اعتبار ۱۰ میلیارد ریال، مشارکت در تشکیل صندوق پژوهش و فناوری هرمزگان به میزان ۲۰ میلیارد ریال و مشارکت در تکمیل و ساخت مجتمع فرهنگی، قرآنی مسجد حضرت حمزه (ع) بندرعباس به میزان ۱۴ میلیارد ریال را به‌عنوان بخشی از اقدامات اجراشده از سوی شرکت پالایش نفت بندرعباس در راستای توجه به مسئولیت‌های اجتماعی خود در سال گذشته برشمرد.

تشریح برنامه‌های هفته جهانی کارآفرینی در اصفهان

برنامه‌های هفته جهانی کار آفرینی طی نشستی در اتاق بازرگانی اصفهان تشریح شد.

به گزارش روابط‌عمومی اتاق بازرگانی اصفهان، در این جلسه مهدی شیخ سجادیه، رئیس کانون کارآفرینان استان با بیان اینکه اکنون فصل نوینی در کارآفرینی در سطح دنیا رقم خورده است، اعتماد به بخش خصوصی را لازمه این فصل نوین دانست. وی هدف اصلی کانون کارآفرینان را فراخوان کل جامعه به مبحث کارآفرینی بیان و تصریح کرد: این کانون سعی دارد بستری برای تبیین ابعاد کارآفرینی در مدارس و خانواده‌ها ایجاد کند.

شیخ سجادیه همچنین رویکرد کانون کارآفرینان استان را تبدیل کانون به پنجره واحد کارآفرینان و ساختار حکومتی و مسئولان استانی بیان کرد و افزود: متاسفانه در سال‌های گذشته اقدامات موازی در مبحث کارآفرینی توسط بعضی سازمان‌ها و نهادهای دولتی افزایش یافته، در صورتی که باید دولت تنها نظارت داشته و شکل‌گیری ایده‌های کارآفرینی را به بخش خصوصی بسپارد.

عضو شورای راهبردی مرکز تخصصی کسب‌وکار اتاق بازرگانی اصفهان یکی از اهداف اصلی این کانون را انتقال تفکر کارآفرینی به سطوح مختلف جامعه بیان کرد و افزود: در این راستا سعی می‌کنیم در سطح مدارس روحیه و تفکر کارآفرینی را در سنین پایین ایجاد کنیم. همچنین این کانون درنظر دارد چندین دفتر نمایندگی در برخی شهرستان‌های استان اصفهان ایجاد کند.

برگزاری وبینارهای آموزشی «نوآوری در حوزه کارآفرینی» و «مدل‌های نوین تامین مالی» در روزهای ۱۸ و ۱۹ آبان، سمینار تحولات دیجیتال در روز ۲۰ آبان، برگزاری نشست مشترک با فعالان اجتماعی در ۲۱ آبان، همچنین آغاز عملیات اجرایی کارخانه نوآوری اصفهان در ۲۲ آبان و برگزاری همایش مشارکت جوان در حوزه کارآفرینی در ۲۳ آبان از مهم‌ترین برنامه‌های کانون کارآفرینان استان معرفی شد.

گفتنی است، برگزاری آیین پایانی دوره بازرگان کوچک، افتتاحیه دوره مدرس کارآفرین نوجوان، آغاز سومین دوره توانمندسازی کسباتور۳، دوره حرفه‌ای بیزینس کوچینگ، گردشگری صنعتی دانش‌آموزی، کارگاه مجازی تجربه‌نوردی کارآفرینان برتر اصفهان، ماراتون جابکست ۲ - ارائه تدکس از سبک زندگی کارآفرینان برتر ایران، نشست آنلاین تجربه‌نوردی بانوان کارآفرین، رویداد تجارت بین‌الملل شامل ۳۰ دوره از صفر تا صد تجارت ویژه کارآفرینان و بسته خبری ویژه هفته کارآفرینی از برنامه‌های پارلمان بخش خصوصی اصفهان در هفته کارآفرینی است.

یادداشت

بازار فولاد در انتظار تصمیمات کارآمد

سیدرضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

نگاه دولت سیزدهم در تنظیم بازار فولاد به الزام ۱۰۰ درصدی محصولات این زنجیره در بورس کالا معطوف شده است. در همین حال مقررشده با بازنگری در روند تنظیم بازار زنجیره فولاد، به‌زودی تمامی محصولات تولیدشده در این زنجیره از حلقه‌های ابتدایی یعنی سنگ آهن تا محصول نهایی در رینگ معاملاتی بورس کالا عرضه شود. چنانچه این طرح اجرایی شود می‌توان به نتیجه‌بخش بودن آن امید داشت. اما عرضه بخشی از محصولات تولیدشده در این زنجیره در بورس کالا اقدامی ناکارآمد است. این عرضه ناقص و بخشی، زمینه‌ساز عدم‌موفقیت در روند اجرایی طرح‌های یادشده خواهد بود.

در حال حاضر بنا به پیشنهاد فعالان عرصه فولاد، انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت، مقدمات برای عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات تولیدشده در این زنجیره در بورس کالا در دستور کار قرار گرفته است. در همین حال مقررشده کف قیمتی تمامی محصولات عرضه‌شده در رینگ معاملاتی بورس کالا، براساس یک روند از پیش تعیین‌شده مشخص شود؛ یعنی قوانین و مقررات یکسانی در روند عرضه محصولات از حلقه‌های بالادستی تا پایین‌دستی وضع شود. انتظار می‌رود با اجرایی شدن طرح موردبحث، بخش قابل‌توجهی از چالش‌های موجود در این بازار، التهابات و همچنین اختلافات میان تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون تولید برطرف شود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که زنجیره فولاد در طول سال‌های گذشته در مسیر توسعه خود با چالش‌های جدی روبه‌رو شده؛ ازجمله آنکه این توسعه همگون و متوازن نبوده و همین موضوع نیز روند تولید این صنعت را در سال‌های آینده، تهدید می‌کند. حال چنانچه مقررات جدید در این زنجیره اجرایی شود و با تقسیم سود عادلانه در این زنجیره می‌توان به توسعه فعالیت در بخش‌های بالادستی زنجیره که بیش‌ترین کمبود در آن دیده می‌شود، امید داشت. علاوه بر این انتظار می‌رود در ادامه شاهد متعادل شدن بهای فروش محصولات گوناگونی در این زنجیره و در مواردی حتی کاهش برخی از قیمت‌ها باشیم. یعنی همان هدف تنظیم بازار محقق می‌شود.

تولید در اغلب حلقه‌های زنجیره فولاد مازاد بر نیاز داخلی برآورد می‌شود؛ بنابراین کاهش نرخ فروش این محصولات در بازار جهانی، دور از ذهن نیست. در همین حال می‌توان با تعیین کف و سقف قیمتی از روند نرخ‌گذاری دستوری در این زنجیره حمایت کرد. روند یادشده برای حلقه‌هایی که میزان تولید و عرضه از تقاضا کمتر است نیز از شتاب گرفتن قیمت‌ها می‌کاهد.

بهره‌مندی از روش‌های جدید برای تنظیم بازار از یک‌سو مانع رانت است و از سوی دیگر، به‌عنوان عاملی برای خروج سرمایه از کشور و ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر شناخته می‌شود. در واقع در سایه تعدیل قیمت‌ها با عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات در بورس کالا می‌توان به سودآوری تولید محصولات نهایی امید داشت.

در ادامه باید تاکید کرد صادرات از ضرورت‌های توسعه فولادسازی به‌شمار می‌رود. بر همین اساس نیز اثرگذاری طرح موردبحث بر روند فروش خارجی محصولات این زنجیره اهمیت ویژه‌ای دارد. بدون تردید در طرح موردبحث خللی در روند صادرات محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد پیش نخواهد آمد. برخی از محصولات این زنجیره مازاد نیاز داخلی هستند؛ در این موارد اگر محصولی یک‌بار عرضه شد و فروش نرفت، مجوز صادرات دریافت می‌کنند. اما برای محصولاتی که بازار با کمبود آنها مواجه است، روند تنظیم بازار تا حدودی تفاوت می‌کند. در واقع باید این محصولات ۳ مرتبه در بورس کالا عرضه شوند، اگر خریداری نداشت، مجوز صادرات دریافت می‌کنند. بنابراین از یک‌سو مشکلی در روند تامین نیاز داخلی پیش نخواهد آمد و از سوی دیگر، شاهد ایجاد خللی در روند صادراتی این محصولات نخواهیم بود.

الگوی جدید تنظیم بازار زیر ذره‌بین صمت

سریال تکراری تکالیف جدید دولت و اعتراض صنعتگران

دولت سیزدهم از ابتدای فعالیت خود، تنظیم بازار را در اولویت سیاست‌های اجرایی خود قرار داده و بر همین اساس نیز چندی است وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید دارد برنامه‌های جدیدی را با هدف تنظیم بازار در دستور کار دارد. این برنامه‌ها در هر حوزه با توجه به شرایط تولید و مصرف متفاوت هستند. در الگوی جدید تنظیم بازار برای کالاهای صنعتی و فلزی مقررشده از نهاد بورس کالا به‌عنوان تنها مرجع کشف نرخ کالاها در کشور حمایت شود. در همین حال، بخشی از وظایف کمیته تنظیم بازار نیز به این نهاد واگذار و از طریق آن، رصد و نظارت شود. در ادامه قرار است خدمات جدیدی از سوی بورس کالا به مشتریان ارائه شود که از جمله این خدمات می‌توان به پذیرش انبار مشابه بورس‌های کالای بین‌المللی، انتشار موجودی کالاهای ذخیره‌شده و قابلیت عرضه مجدد در بورس کالا (با معافیت مالیاتی) اشاره کرد. بررسی نکات ارائه‌شده از سوی مسئولان برای تنظیم بازار فلزات حکایت از آن دارد که نگاه دولت برای تنظیم بازار کامودیتی‌ها این است که قراردادهای کوتاه‌مدت به بلندمدت اصلاح شود. بر همین اساس نیز بهره‌مندی از معاملات کشف پرمیوم برای ۱۲ ماه آینده در دستور کار قرار گیرد. در ادامه این‌طور به‌نظر می‌رسد سیاست تک‌نرخی کردن ارز برای تنظیم بازار دنبال شود. در غیر این صورت، استفاده از الگوی عوارض صادراتی به نسبت (سنا-نیما) برای یکسان‌سازی ارز بورس کالا و صادرات پیگیری می‌شود. در همین حال مقررشده برای کالاهای دارای کسری عرضه بنیادی، نیازی به ارائه معافیت مالیاتی برای صادرات نباشد. حقوق دولتی معادنی که صادرات دارند، می‌تواند بر پایه نرخ صادراتی باشد. در همین حال، عوارض صادراتی هوشمند به همراه تناژ حداقل صادرات یا واردات، جایگزین مجوز کلیک صادراتی و امضای طلایی شود.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

به‌زودی تولیدکنندگان صنایع مختلف موظف می‌شوند کل محصولات خود را در بورس کالا عرضه کنند. بدین‌ترتیب که کف عرضه برابر کل تولید باشد و ۵۰ درصد تولید به صورت کشف پیمانی با قرارداد بلندمدت در بورس کالا عرضه شود

الزاماتی برای بورسی شدن

طی هفته‌های اخیر، الگوی جدیدی برای تنظیم بازار از سوی دولت و نهادهای مربوط در دست تنظیم و تدوین است. در طرح جدید شرکت‌های تولیدی مجاز هستند در چارچوب قراردادهای بلندمدت تا ۵۰ درصد تولید خود را در قالب معاملات کشف پرمیوم ۶ تا ۱۲ماهه به تفکیک ماه در بورس کالا عرضه و در صورت نبود مشتری، آن را صادر کنند. نرخ کالاهای این معاملات در محدوده قیمت‌های روز بورس کالا در تاریخ تحویل خواهد بود.

در ادامه باید خاطرنشان کرد در حال‌حاضر، بورس کالا قیمت‌های پایه کالاها را در هر دوره معاملاتی براساس نرخ دلار و جهانی، تعیین می‌کند و ارتباطی بین قیمت‌های پایانی معاملات قبلی بورس با جدید برقرار نیست. اما در الگوی جدید، نرخ پایه معاملات بورس کالا مشابه بازار سهام تهران و سایر بورس‌های کالای جهانی، از الگوی قیمت پایانی معاملات تبعیت خواهد کرد.

در ادامه سقف نرخ معاملات باز است. هرچند انتظار می‌رود با توجه به تغییر روش یادشده شاهد ثبات بیشتری در بازارهای کالایی باشیم.

در الگوی جدید مدیریت بازار، سرمایه‌گذاران نیز به همراه صنایع، مجاز به خرید از بورس کالا شده‌اند. بورس کالا با هدف مدیریت این موضوع، به‌زودی اقدام به پذیرش انبارهای مجاز کرده و کالاهای خریداری‌شده از سوی سرمایه‌گذاران به آن هدایت‌شده و فروش مجدد آن، فقط در بورس کالا مجاز خواهد بود.

این‌گونه معاملات در میان‌مدت، باعث ذخیره‌سازی کامودیتی‌ها در انبارهای بورس کالا مشابه سایر کشورها می‌شود و در مواقع جهش نرخ و بحران برق و گاز و...، امکان عرضه و تامین بازار وجود خواهد داشت.

گفتنی است درحال‌حاضر شرکت‌هایی مانند فملی، فولاد، سالکو، فایرا، جاجرم و کویر در حال پذیرش انبارهای خود نزد بورس کالا به‌منظور میزبانی کالاهای سرمایه‌گذاران هستند.

در همین حال باید تاکید کرد براساس الگوی جدید، برخی کالاها ملزم به عرضه فقط در بورس کالا هستند. هرچند با توجه به امکان فروش و صادرات تا ۵۰ درصد محصول خود در قالب قراردادهای کشف پرمیوم فقط نیمی از تولید در معاملات نقدی و سلف عرضه‌شده و بازار در تعادل باقی می‌ماند.

در ادامه نگرانی‌های اعلام‌شده مبنی بر سقوط قیمت‌های کامودیتی ناشی از الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی در بازار (مشابه آنچه در دولت قبل رخ داد)، وجود ندارد.

در پایان باید تاکید کرد در الگوی جدید، خریداران کامودیتی از بورس کالا ملزم به عرضه مجدد محصولات خود در بورس یا ثبت فاکتورهای فروش در سامانه جامع تجارت شده‌اند.

این سامانه از طریق ارتباط با بانک‌ها و ادارات مالیات، امکان ردیابی نرخ و مسیر پرداخت و فروش کالاها را داشته و کد معاملاتی بورس کالای خریدارانی که خارج از این روال اقدام به تجارت کنند، به‌صورت سیستمی متوقف می‌شود. با راه‌اندازی این سامانه، امکان خرید از بورس کالا فقط در قالب ضریب ارزشی از فاکتور فروش ثبت‌شده در سامانه جامع تجارت میسر خواهد بود.

زنجیره تولید متوازن می‌شود

ابوذر انصاری، کارشناس بازار کالایی در گفت‌وگو با صمت و درباره طرح جدید دولت برای تنظیم بازار فلزات گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم به‌دنبال آن است تا طرحی جدید را برای تنظیم بازار کالاهای گوناگون تدوین کند. این طرح الزامات متعددی دارد، از جمله آنکه قرار است تولیدکنندگان صنایع مختلف موظف شوند کل محصولات خود را در بورس کالا عرضه کنند. یعنی کف عرضه برابر کل تولید باشد و ۵۰ درصد تولید به صورت عرضه کشف پیمانی با قرارداد بلندمدت در بورس کالا عرضه شود؛ بدین‌ترتیب تولیدکنندگان می‌توانند برای صادرات این بخش از عرضه برنامه‌ریزی کنند. در همین حال، چنانچه برای ۵۰ درصد باقیمانده عرضه‌شده طبق روال عادی هم خریداری وجود نداشته باشد، مجوز صادرات آن داده می‌شود. این اقدام مزیت‌های متعددی را به‌دنبال خواهد داشت. در درجه نخست آمار دقیق و جامعی از میزان تولید و فروش محصولات گوناگون به‌دست می‌آید؛ بدین‌ترتیب می‌توان با توجه به روند عرضه و تقاضا برای تولید و حتی صادرات برنامه‌ریزی کرد. در ادامه تحقق اهدافی همچون صادرات محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر تسهیل خواهد شد.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر برنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت با هدف تنظیم بازار و الزام ۱۰۰ درصدی عرضه محصولات در بورس کالا بر روند صادراتی این محصولات، گفت: پس از آنکه محصولی در بورس کالا عرضه شد اگر مشتری برای خرید آن نباشد، مجوز صادرات دریافت می‌کند. به‌علاوه آنکه باید خاطرنشان کرد با توجه به آنکه ۵۰ درصد عرضه محصولات در فواصل زمانی بلندمدت هستند، امکان برنامه‌ریزی برای صادرات شرکت‌ها وجود خواهد داشت.

انصاری در ادامه نقطه‌ضعف سازکارهای جدید را دخالت ندادن فعالان بخش تولید در تصمیم‌گیری‌ها دانست و گفت: مشورت با فعالان بخش تولید و تمامی ذی‌نفعان این زنجیره در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری ضروری است. بنابراین انتظار می‌رفت قبل از ارائه برنامه‌ای برای تنظیم بازار، ذی‌نفعان این زنجیره با سازکارهای اجرایی آن آشنا و همچنین از نظرات کارشناسی و تخصصی آنها استفاده شود.

این کارشناس صنایع معدنی در ادامه گفت: در روند عرضه محصولات در بورس کالا، این محصولات با احتساب نرخ ارز نیمایی عرضه می‌شوند. همین موضوع نیز تمایل خریداران را به خرید هرچه بیشتر محصول بیشتر می‌کند. از سوی دیگر، تمایل تولیدکنندگان را به صادرات افزایش می‌دهد و خود عامل بر هم زدن بازار خواهد بود. در چنین شرایطی می‌توان با راهکارهایی همچون وضع عوارض صادراتی، فروش داخلی را در مقایسه با تولید داخلی جذاب‌تر کرد.

وی افزود: در همین حال مقررشده اقدامات دیگری نیز با هدف تنظیم هرچه بیشتر بازار اجرایی شود. انصاری در پاسخ به سوالی مبنی بر طرح حذف سهمیه بهین‌یاب برای عرضه برخی مواد اولیه در بورس کالا و تاثیر آن بر روند عرضه و تقاضای محصولات گفت: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دنبال آن است تا استراتژی جدیدی را برای تنظیم بازارهای کالایی اجرایی کند. این طرح، بخش‌های مختلفی دارد و قسمتی از آن به حذف سهمیه بهین‌یاب اختصاص دارد.

تخصیص مواد اولیه به صنایع با بهره‌گیری از سهمیه بهین‌یاب با هدف تنظیم بازار اجرایی شد. با این وجود، انتقادهایی به این روند تخصیص مواد اولیه مطرح بود و در مواردی آن را برهم‌زننده فضای کسب‌وکار می‌دانستند. درحال‌حاضر نیز روند حذف سهمیه بهین‌یاب بدین‌گونه است که این طرح برای کالاهایی اجرایی می‌شود که تاکنون در روند عرضه و تقاضای آنها التهابی نداشته‌ایم. عرضه برخی محصولات همچون سیمان، میلگرد، شمش و... مازاد تقاضا برآورد می‌شود و عموما با حذف سهمیه بهین‌یاب چالشی برای خریداران پیش نخواهد آمد. کما اینکه در حال‌حاضر نیز محدودیتی جدی در مسیر معامله این محصولات در بورس کالا وجود ندارد. البته در برخی برهه‌های زمانی شاهد کمبود این محصولات در بازار بوده‌ایم اما این دست محدودیت‌ها در سایه مشکلاتی همچون قطع برق و... حاصل شده و قابلیت تعمیم ندارد.

مشورت با فعالان بخش تولید و ذی‌نفعان این زنجیره در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری ضروری است

طرح‌های بی‌نتیجه ادامه دارد

علی‌محمد ابویی‌مهریزی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی تلاش وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تنظیم بازار فولاد گفت: هفته گذشته جلسه‌ای با حضور معاونان وزارت صنعت، معدن و تجارت و فعالان صنعت فولاد و تشکل‌های فعال در این بخش برگزار شد.

نماینده ایمیدرو هدف از طرح موردبحث را ارزدایی از معاملات، رانت‌زدایی، بازگشت آرامش به بازار و تامین نیاز داخلی عنوان و تاکید کرد: در همین حال مقررشده با اخذ مالیات مانع سودهای قابل‌توجه در این بخش شد. بر همین اساس نیز تولیدکنندگان موظفند تمام محصول تولیدی خود را در بورس کالا به فروش برسانند و حق توزیع این کالا در بازار خرده‌فروشی را ندارند.

این فعال صنعت فولاد ضمن انتقاد و تاکید بر بی‌ثمر بودن چنین طرح‌هایی، گفت: این طرح با راهکارهایی که سابقا با هدف تنظیم زنجیره و بازار فولاد ارائه‌شده‌اند، هیچ تفاوتی ندارد.

در درجه نخست آنکه مبنای عرضه شمش فولاد در بورس کالا، همچنان ارزی است و پایه نرخ شمش براساس بهای فروش این محصولات در بازار جهانی تعیین می‌شود. در واقع گویی تمامی ناآرامی‌های حاکم بر این بازار از عملکرد تولیدکننده نهایی، مصرف‌کننده و خرده‌فروشان نشأت می‌گرفته و اکنون قرار مجازات آنها صادر شده است. درنتیجه می‌توان این‌طور ادعا کرد که تامین نیاز داخلی در طرح یادشده تنها بهانه است و درنهایت شاهد تداوم خام‌فروشی و بی‌توجهی به ارزش‌آفرینی خواهیم بود.

ابویی تاکید کرد: به اعتقاد من کارشناسان و مدیران اجرایی طرح یادشده نسبت به صحبت‌های رئیس‌جمهوری و همچنین وزیر صنعت، معدن و تجارت بی‌توجه هستند و همچنان در جهت حمایت از صنایع بالادستی و خام‌فروشی فعالیت می‌کنند.

وی افزود: متاسفانه در جلسه یادشده هیچ ابلاغیه‌ای در اختیار فعالان صنعت فولاد قرار نگرفت و فقط از آنها خواسته شد مقررات یادشده را اجرایی کنند اما بسیاری از فعالان بازار فولاد با این موضوع مخالفت جدی دارند و حاضر به اجرای آن نخواهند بود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد در تدوین طرح موردبحث از نظرات بخش خصوصی، مصرف‌کننده و توزیع‌کننده استفاده نشده است. درنهایت درخواست همراهی و اظهارنظر از فعالان این بخش را دارند.

ابویی ضمن انتقاد به روند تنظیم بازار فولاد با دریافت مالیات گفت: دریافت مالیات پس از یک سال کاری انجام می‌شود؛ بنابراین ابزار مناسبی برای تنظیم بازار فولاد به‌شمار نمی‌رود. درنتیجه بهتر است با اخذ عوارض از روند تولید داخلی حمایت شود.

این فعال صنعت فولاد گفت: صنایع مادر روش عرضه محصولات در بورس کالا را تعیین می‌کنند و منافع خود را در اولویت قرار می‌دهند. صنایع تولیدکننده محصول نهایی درحال‌حاضر با مارجین ۱.۵ تا ۲ درصدی فعالیت می‌کنند. این درحالی است که صنایع بالادستی سود چند ۱۰ هزار میلیاردی را سالانه از آن خود می‌کنند. این سود از منابع و انفال کشور نشأت می‌گیرد.

وی با اشاره به ۲۸ درصدی نرخ شمش فولاد در ۵ ماه اخیر، گفت: این روند صعودی مختص ایران است؛ درحالی‌که با توجه به تولید قابل‌توجه این محصول در بازار داخلی، چنین رشد قیمتی اشتباه است؛ بنابراین از وزیر صنعت، معدن و تجارت انتظار می‌رود نسبت به شرایط موجود آگاه باشد.

ابویی در ادامه گفت: یکی دیگر از مشکلات این طرح جدید آن است که به حذف اصناف و بازار سنتی فولاد منتهی خواهد شد. این درحالی است که بازار سنتی ضمن رقابت و تولید محصولات کیفی را فراهم می‌کند.

این فعال صنعت فولاد در پایان تاکید کرد: درحال‌حاضر تولید و خریدوفروش فعالان صنعتی ازطریق سامانه توسعه تجارت رصد می‌شود. چنانچه نرخ شمش و میزان سود تولیدکنندگان صنایع نهایی اعلام شود، نیاز بازار را تامین خواهیم کرد.

سخن پایانی

با وجود تلاش دولت جدید برای تنظیم بازار فلزات اساسی، در این روند از نظرات فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان بهره گرفته نشده و همین موضوع نیز روند اجرای طرح‌های یادشده را با اماواگر روبه‌رو خواهد کرد. این تک‌روی سیاست‌گذاران درحالی است که حتی در متن قانون نیز بهره‌مندی از نظرات تشکل‌ها در تغییر قوانین و سیاست‌گذاری‌ها موردتوجه قرار گرفته است.

امید می‌رود این‌بار با اصلاح رویه‌های ناکارآمد معمول، شاهد اصلاح قوانین و اجبار به تغییر مرتب آنها در سایه مشکلات موجود نباشیم.

یادداشت

هدف مجلس دخالت در امور معادن نیست

علی جدی
عضو کمیسیون صنایع و معادن
مجلس شورای اسلامی

ضمن رد ادعاهای طرح‌شده مبنی‌بر دخالت مجلس شورای اسلامی در مسائل معادن سنگ‌آهن باید گفت مجلس هیچ‌گاه در فعالیت‌های معادن سنگ‌آهن و صنایع فولادی دخالت نکرده و نمی‌توان آن را سنگ‌اندازی دانست.

نه سیاست‌گذاری‌هایی مبنی‌بر محدودیت برای صادرات سنگ‌آهن ایجاد شده و نه قیمت‌گذاری برای فروش سنگ‌آهن به صنایع فولادی ابلاغ شده است.

به همین دلیل ادعاهایی مبنی‌بر دخالت مجلس در قیمت‌گذاری زنجیره فولاد درست به نظر نمی‌رسد.

همچنین در ادامه سنگ آهن به دلیل آنکه جزو مواد اولیه زنجیره صنایع فولادی کشور بوده و در رأس فعالیت این صنایع قرار دارد، برای اقتصاد معدنی حائز اهمیت است. بنا بر نظر رهبر معظم انقلاب مبنی‌بر جلوگیری از خام‌فروشی و صادرات مواد اولیه، در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی بحث در راستای رفع معافیت مالیاتی صادرات سنگ‌آهن مطرح شد.

در این راستا تصمیم بر آن شد تا صاحبان معادن و فعالان حوزه معدنی سنگ‌آهن، ابتدا سنگ آهن مورد نیاز فعالیت‌های صنعتی کشور را به مقدار کافی وارد چرخه صنایع مختلف و بازار بورس کالا کنند و سپس به صادرات آن بپردازند.

به نوعی مجلس شورای اسلامی نیاز کشور را بر صادرات مقدم دانسته و در همین راستا معافیت مالیاتی صادرات سنگ‌آهن برداشته شد. بنابراین اقدامات مجلس شورای اسلامی در سیاست‌گذاری‌های بخش معدن و صنایع معدنی را نباید دخالت در فعالیت‌های این حوزه دانست.

درباره قیمت‌گذاری در بخش سنگ‌آهن باید خاطرنشان کرد هیچ قیمت‌گذاری دستوری از سوی مجلس شورای اسلامی انجام نشده، بلکه در زمینه این موضوع کمیته‌ای با حضور نهادهای بورسی، اقتصادی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و کمیسیون صنایع و معادن، نماینده صنایع فولادی، قوه قضاییه و... تشکیل شده است. در این کمیته قیمت‌ها متناسب با شرایط موجود جامعه و بازارهای اقتصادی و معدنی بنا بر نظر نمایندگان بخش‌های نام‌برده و فعالان صنعتی و معدنی تعیین می‌شود. برخی فعالان حوزه معدن سنگ‌آهن به دلیل برداشت غلط از این موضوع، موارد مطرح‌شده را سنگ‌اندازی دانسته و از آن گله‌مند هستند.

اما شایان توجه است که برخی دیگر به قطع منابع مالی که به‌واسطه رانت از شرایط قبلی به دست می‌آوردند، معترض هستند چراکه موارد مدنظر کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی مبنی‌بر جلوگیری از خام‌فروشی و تعادل قیمت‌ها در بازار، از رانت و دلالی حوزه معدنی جلوگیری کرده و در نتیجه منافع واسطه‌ها به مخاطره افتاده است.

تصمیمات اتخاذشده منعی برای صادرات و همچنین مشکلی برای معاملات بخش معدنی ایجاد نکرده است. موضوعی که مجلس شورای اسلامی عنوان کرده آن است که در زنجیره فولاد باید تا حدی از خام‌فروشی جلوگیری و تعادل بر مراودات اقتصادی این بخش حاکم شود.

ضمن اشاره به اینکه معادن جزو انفال هستند باید تاکید کرد عدم تعادل در این بنگاه‌های مهم اقتصادی سرمایه‌های ملی را وارد جیب دلالان این بخش می‌کند.

ما به‌عنوان نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی وظیفه داریم از حقوق ملت دفاع کنیم و برداشتن معافیت مالیاتی صادرات سنگ‌آهن و همچنین تشکیل کمیته برای قیمت‌گذاری در این بخش در راستای همین مسئله است.

بنابراین مجلس شورای اسلامی به‌عنوان نماینده مردم به دنبال پیگیری انفال عمومی و دولتی بوده و جزو فعالان یا صاحبان معدنی نیست که تنها به فکر منافع شخصی باشد. در عین حال به دنبال توسعه و آبادانی بیشتر بنگاه‌های اقتصادی کشور از جمله معادن سنگ‌آهن و صنعت فولاد هستیم تا همراه با رونق بیشتر، تولید، معاملات و صادرات این صنعت نیز شفاف‌سازی شود.

نابسامانی‌ها ادامه دارد

سنگ آهن در کشمکش قیمت‌گذاری

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

قیمت‌گذاری دستوری بحثی است که همواره مخالفان و موافقان خود را به همراه دارد. به عقیده برخی از کارشناسان و فعالان اقتصاد، دخالت دولت در قیمت‌گذاری‌ها به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی تکرار اشتباه اقتصادی دهه‌های پیشین سایر کشورها است. به عقیده آنها، این نوع سیاست‌گذاری، اقتصاد را محدود کرده و در آینده مشکلات زیادی را برای فعالان معدنی و صنعتی به همراه خواهد داشت. برخی دیگر نیز معتقدند قیمت‌گذاری دستوری، به بازار معاملات و مراودات صنعتی و اقتصادی کشور سامان می‌بخشد و از ورود دلالان به این بخش جلوگیری می‌کند. ورود سنگ‌آهن به بورس کالا برای تنظیم بازار عرضه و تقاضا در زنجیره فولاد یکی از اقدامات دولت برای رفع تنش‌های این بخش است که این عمل خود نیز با اما و اگرها و اعتراضات زیادی همراه است. درباره تاثیر ورود سنگ‌آهن به بورس کالا در ساماندهی به زنجیره فولاد و به طور کلی نقش دولت در تثبیت بازارهای بخش معدن، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی به گفت‌وگو پرداخته که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

همان‌طور که از نام بورس کالا پیداست، این بازار برای محصولاتی با ویژگی‌های فنی، ابعادی و شیمیایی مشخص است. بنابراین عدم امکان تعیین قیمت پایه، مهم‌ترین معضل عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا است

سنگ‌آهن، کالا نیست

سعید عسکرزاده، دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران در گفت‌وگو با صمت به نقایص فرآیند عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا پرداخت و توضیح داد: درباره بحث عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا به منظور تنظیم بازار قیمتی این ماده معدنی باید گفت عرضه سنگ‌آهن در این بازار با محدودیت‌هایی روبه‌رو خواهد بود. به دلیل تنوع بسیار بالای سنگ‌آهن (از لحاظ ویژگی‌هایی مانند عیار، میزان وجود عنصر مزاحم و مفید و...) قیمت‌گذاری این ماده معدنی به‌راحتی امکان‌پذیر نیست و به‌عبارتی، نمی‌توان قیمتی مشخص برای آن درنظر گرفت.

بنابراین می‌توان گفت مهم‌ترین محدودیت عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا این ناتوانی در روند قیمت‌گذاری است. از سوی دیگر، باید به این نکته توجه کرد که سنگ‌آهن، کالا نیست که بتوان آن را در بورس کالا عرضه کرد. همچنین اگر به سایر کشورها نگاه کنیم، هیچ‌کدام سنگ‌آهن را وارد بورس کالای خود نکرده‌اند. این فعال معدنی در ادامه به تشریح روند قیمت‌گذاری در سطوح جهانی پرداخت و گفت: اگر به ایندکس‌های بین‌المللی در زمینه قیمت‌گذاری مواد معدنی دقت کنیم، خواهیم دید تعدادی از ویژگی‌های پایه به‌عنوان مبنا درنظر گرفته شده و برای حداکثر ۲ تا ۳ عیار تفاوت، قیمت‌گذاری مواد معدنی صورت گرفته است.

سپس براساس این مبنا عرف قیمت بازار تعیین شده و در تعاملات بین‌المللی نیز براساس همین قیمت‌ها، کشورها درباره قیمت‌های بازرگانی با یکدیگر به توافق می‌رسند.

چالش قیمت‌گذاری سنگ‌آهن

دبیر انجمن سنگ‌آهن در ادامه صحبت‌های خود بر امکان‌پذیر نبودن قیمت‌گذاری سنگ‌آهن در بورس کالا تاکید کرد و درباره آن توضیح داد: انجمن سنگ‌آهن ایران در تلاش است با تعریف یک ایندکس ملی برای سنگ‌آهن، بتوان تمامی مولفه‌های موثر را در قیمت این ماده معدنی لحاظ کند و قیمت‌گذاری اصولی‌تری داشته باشد. نحوه عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا و روشی که در پیش گرفته شده، از نظر من راه درستی نبوده و در ادامه مشکل‌ساز خواهد بود. اما در مرحله بعدی فرآوری سنگ‌آهن که به کنسانتره یا گندله تبدیل می‌شود، شرایط متفاوت خواهد بود چراکه در این مرحله ماده از یک محدوده استاندارد تبعیت کرده و کار قیمت‌گذاری با سهولت بیشتر و در قالب چارچوب مناسب‌تری صورت خواهد گرفت. عسکرزاده افزود: به‌طور کلی همان‌گونه که از نام بورس کالا پیداست، این بازار برای محصولاتی با ویژگی‌ها فنی، ابعادی و مشخصات شیمیایی مشخص است.

بنابراین نبود امکان تعیین قیمت پایه، مهم‌ترین معضل عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا است. به همین دلیل پیش‌بینی روشنی برای آینده این اقدام در بورس کالا نمی‌توان داشت و به نظر من در نهایت موفقیتی از این اقدام مشاهده نخواهیم کرد.

ضرورت ایجاد آرامش در بازار

عسکرزاده نقش دولت در تنظیم بازار بخش معدن را کمرنگ توصیف کرد و نابسامانی‌های موجود در معادن را همچنان پابرجا خواند. او در این باره توضیح داد: دولت برای ساماندهی و کنترل شرایط هنوز به بخش‌های بالادستی و معادن هنوز ورود نکرده است.

بنابراین نمی‌توان نهادهای دولتی را در رفع نابسامانی‌های بخش معدن موثر دانست. باید در نظر داشت در صورت شکل‌گیری آرامش و ثبات در بخش‌های بالادستی اقتصاد و صنعت، فعالیت در فضای کسب‌وکار با امنیت بیشتری همراه خواهد بود زیرا تولیدکنندگان و فعالان معدنی می‌توانند در شرایط ثبات، برنامه‌ریزی مدون و دقیقی از آینده اقتصادی و روند عرضه و تقاضا داشته باشند.

در این صورت توازن میان عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد و شاهد تولید محصولات بدون مشتری و بازار فروش نامناسب نخواهیم بود. دبیر انجمن سنگ‌آهن ادامه داد: همچنین آرامش در بازار می‌تواند تصمیم‌گیران اقتصادی را در قیمت‌گذاری‌های صحیح و مناسب همراهی کند. ثمره این اتفاق شفاف‌سازی در روند تنظیم بازار خواهد بود و می‌توان گفت متاسفانه دولت در بخش‌های بالادستی اقداماتی برای رفع نابسامانی‌ها انجام نداده که شاهد تثبیت بازار بخش معدن باشیم.

ضعف رقابت‌پذیری در صنایع فولاد

عسکرزاده در ادامه وضعیت فعلی قیمت سنگ‌آهن را ناعادلانه توصیف کرد و دلیل آن را کم‌توجهی به این حوزه دانست.

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران در این باره گفت: در سال‌های اخیر بنا به دلایل متعددی از جمله پایین بودن قیمت دستوری سنگ‌آهن، تنها سنگ‌آهن‌های پرعیار تقاضا داشته و مورد استفاده قرار گرفتند.

از این رو، بخش عمده‌ای از ذخایر و مواد معدنی کشور، در زمره باطله‌ها قرار گرفتند. به همین دلیل از بسیاری از معادن کم‌عیار ما به دلیل نداشتن ارزش کافی برای صنایع، بهره‌برداری نشده است. راهکار اصلی رفع مشکلات این حوزه، اصلاح قیمت سنگ‌آهن است.

عسکرزاده روند خرید سنگ‌آهن از سوی فعالان صنایع فولادی را نامناسب عنوان کرد و گفت: با ادامه روند فعلی در آینده به نقطه‌ای خواهیم رسید که صنعت فولاد درگیر مشکل بزرگ و بحران در تامین مواد اولیه خود خواهند بود. اگر این صنعت نتواند شرایط خود را با معیارهای جهانی تطبیق دهد و هزینه‌های تولید خود را همواره پایین نگه دارد، رقابت‌پذیری در صنایع فولادی نهادینه نخواهد شد.

باید توجه کرد که با ادامه وضعیت کنونی بهره‌برداری از معادن سنگ‌آهن، از تمامی ذخایر بهره‌برداری نخواهیم کرد و در زمانی که به میزانی هرچند کم، کسری سنگ‌آهن داشته باشیم، صنایع نمی‌توانند مواد اولیه مورد نیاز خود را از خارج و به‌واسطه واردات تامین کنند چراکه صنایع و زنجیره ارزش افزوده معادن سنگ‌آهن، عادت به تامین مواد اولیه با قیمت پایین داشته و قادر به پرداخت هزینه سنگ‌آهن متناسب با قیمت‌های جهانی را نخواهند بود. مزیتی که صنایع فولادی ما نسبت به سایر کشورها دارند، وجود معادن و ذخایر متعدد سنگ‌آهن در کشور است اما همین مزیت در حال تبدیل شدن به یک عامل بازدارنده در توسعه بهره‌وری است.

اصلاح نظام قیمت‌گذاری دستوری

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران در ادامه صحبت‌های خود، به الزام قیمت‌گذاری سنگ‌آهن در کشور متناسب با معیارهای جهانی تاکید کرد و گفت: وجود ذخایر متعدد سنگ‌آهن در کشور منجر شده این ماده معدنی به صنایع فولادی ارزان‌تر از ارزش واقعی آن فروخته شود.

این رویکرد در ادامه صنایع فولادی و زنجیره وابسته به آن را دچار مشکل خواهد کرد. به دلیل وجود منابع متعدد سنگ‌آهن در داخل کشور، در عمل صنایع زنجیره این بخش نیاز به تامین مواد اولیه توسط واردات از سایر کشورها و پرداخت هزینه‌های متعدد از جمله حمل‌ونقل ندارند. از همین رو، این کاهش هزینه‌ها و سهولت در تهیه یک فرصت برای صاحبان صنایع به شمار می‌رود. اما متاسفانه امروزه شاهد غیرواقعی بودن قیمت سنگ‌آهن هستیم و خبری از قیمت‌گذاری با معیارهای جهانی نیست.

عسکرزاده افزود: با ادامه وضعیت موجود اگر در تامین سنگ‌آهن با کسری روبه‌رو شویم، صنایع فولادی باید مواد اولیه خود را نه به قیمت فعلی و جهانی بلکه حتی با مبالغ بسیار بیشتری تهیه کنند و این هزینه، به اندازه‌ای نیست که صنعتکاران ما قادر به پرداخت آن باشند.

در این شرایط هیچ‌یک از فرآیندهای بعدی زنجیره بخش معدن امکان فعالیت نداشته و ظرفیت کل زنجیره تولید آهن و فولاد را از دست خواهیم داد. از این رو، توجه به قیمت‌گذاری‌های سنگ‌آهن به‌عنوان حلقه اول زنجیره باید دغدغه امروزه نهادهای دولتی متولی معدن باشد.

زیان‌های چندجانبه

حجت‌الله دریانی، فعال معدنی، قیمت‌گذاری دستوری و ورود نهادهای دولتی به تعاملات اقتصادی بخش معدن و صنایع معدنی را آسیب‌زا خوانده و در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: به عقیده برخی فعالان معدنی، دخالت‌ها و سیاست‌گذاری‌های دولت ضمن بی‌ثباتی این بخش، سبب شده تا سرمایه‌ها از معادن به‌عنوان پایه‌های اقتصادی مهم کشور خارج شوند.

قیمت‌گذاری دستوری در برخی از حوزه‌های معدنی، یکی از مشکلاتی است که فعالان این بخش به آن اذعان داشته و انتظار دارند دولت ضمن حفظ نقش خود به‌عنوان یک نهاد نظارتی، مسائل اقتصادی این بخش را به متخصصان و فعالان و صاحبان معادن واگذار کند.

متاسفانه امروز در کشور شاهد هستیم نهادهای دولتی به صورت‌های مختلف در حال کنترل کردن قیمت‌های برخی مواد معدنی از جمله زغال‌سنگ و سنگ‌آهن به‌عنوان مواد اولیه و بخش بالادستی صنایع فولادی در بازار معاملات هستند.

وی در ادامه همچنین افزود: با بررسی عملکرد نهادهای دولتی در سال‌های گذشته متوجه می‌شویم دولت کمترین دغدغه را درباره فرآیند تولید و همچنین حمایت از حقوق تولیدکننده دارد.

به عبارت دیگر، تجربه نشان داده اغلب حقوق مصرف‌کننده مسئله مهم مورد بررسی دولت و نهادهای دولتی بوده و حقوق تولیدکننده همواره مغفول مانده است.

وی در ادامه تصریح کرد: در زنجیره فولاد، تولیدکننده به صاحبان صنایع فولادی و همچنین فعالان معادن زغال‌سنگ و سنگ‌آهن که مواد اولیه صنایع فولادی را تامین می‌کنند، اطلاق می‌شود.

بنابراین نمی‌توان گفت از این قیمت‌گذاری دستوری صنعت فولاد سود کرده و تنها فعالان معادن زغال‌سنگ و سنگ‌آهن متضرر شده‌اند.

در ادامه این نوع سیاست‌گذاری‌ها فعالان هر دو بخش به‌عنوان تولیدکننده بخش معدن و صنایع معدنی از این قیمت‌گذاری دستوری آسیب خواهند دید.

تاثیر نوسانات جهانی

دریانی در زمینه مباحث مطرح‌شده پیرو تعطیلی برخی معادن به دلیل آسیب‌های قیمت‌گذاری دستوری در بخش معدن و صنایع معدنی توسط برخی فعالان این حوزه، گفت: به عقیده من، نمی‌توان تعطیلی معادن را از پیامدهای قیمت‌گذاری دستوری طی سال‌های اخیر دانست چراکه اتفاقات بین‌المللی رخ داده در بخش معدن و صنایع معدنی، از آسیب‌های قیمت‌گذاری‌های دستوری در این حوزه کاسته است. از جمله این اتفاقات می‌توان به افزایش قیمت ارز در کشور و همچنین افزایش بهای جهانی مواد معدنی زنجیره فولاد اشاره کرد.

این رویدادها نمایانگر آن است که قیمت مواد معدنی به‌ویژه زغال سنگ در کشور، تنها به سیاست قیمت‌گذاری‌های دستوری محدود نشده است. وی در ادامه افزود: شایان توجه است که توسعه و رونق شکل گرفته در بخش معدن ایران طی چند سال اخیر، یکی دیگر از عواملی است که اثر قیمت‌گذاری دستوری در معادن را کمرنگ کرده است.

بنابراین نمی‌توان در حال حاضر به طور دقیق تعیین کرد که وجود قیمت‌گذاری‌های دستوری در بخش معدن و صنایع معدنی، چه تاثیرات مهمی بر فعالیت‌های معدنی داشته است.

افزایش حضور دلالان

این فعال معدنی اقداماتی مبنی‌بر قیمت‌گذاری دستوری و ورود دولت به فعالیت‌های اجرایی بخش معدن و صنایع معدنی را نوعی جزیره‌سازی اقتصادی دانسته و در این باره گفت: قیمت‌گذاری دستوری نهادهای دولتی، افزایش قیمت عوارض صادرات در بخش معدن و صنایع معدنی و اقداماتی از این قبیل، نه به نفع مصرف‌کنندگان و نه تولیدکنندگان این حوزه است.

به‌عبارتی، می‌توان گفت با این نوع سیاست‌گذاری، جزیره‌سازی که همان محدودیت‌سازی است در اقتصاد رخ داده و ضمن تامین منفعت دلالان و واسطه‌ها، حضور آنها در بخش معدن و صنایع معدنی پررنگ خواهد شد. وی همچنین در ادامه بر جایگاه دولت در فعالیت‌های اقتصادی تاکید کرد و گفت: به عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، نقش دولت باید نظارتی بوده و بازار فعالیت‌های اقتصادی آزاد باشد. بازار آزاد یعنی میزان عرضه و تقاضا و همچنین مراودات بین تولیدکننده و مصرف‌کننده، تعیین‌کننده قیمت در تمامی بخش معدن و صنایع معدنی باشد تا تعادل در معاملات این حوزه حفظ شود. در این شرایط می‌توان انتظار داشت قیمت‌ها واقعی‌تر بوده و تکلیف معاملات فعالان معدنی روشن‌تر خواهد شد. اما با ورود دولت به قیمت‌گذاری در این حوزه، به دلیل آنکه اغلب از مناسبات و نحوه تعاملات این بخش خبر ندارد، تنها باعث آسیب و سنگ‌اندازی برای فعالان بخش معدنی خواهد شد.

سخن پایانی

اصلاح نظام قیمت‌گذاری دستوری در بخش‌های بالادستی صنایع به‌ویژه صنایع فولادی یکی از موضوعاتی است که بارها توسط فعالان معدنی به‌عنوان یک مطالبه جدی مطرح شده است. تصمیم‌گیری نهادهای دولتی متولی بخش معدن و صنایع معدنی ضمن تعیین مسیر فعالیت‌های این بخش، نقشی تعیین‌کننده در آینده معدنی و صنعتی و به‌طور کلی اقتصاد کشور خواهد داشت. از این رو، مسئولان دولتی باید با اتخاذ تصمیماتی مناسب برای بهبود بازارهای اقتصادی قدم‌های مثبت بردارند.

راهکارها بسیار و بازار خودرو همچنان نابسامان

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

وزارت صنعت، معدن و تجارت تمام سعی خود را به‌کار بسته که نرخ خودرو را در بازار کاهش دهد. بازار خودرو در دهه ۹۰ به‌تدریج به سمت نابسامانی پیش رفت. این آشفتگی رفته‌رفته بیشتر شد و با تحریم این صنعت در مرداد ۹۷ و ممنوعیت واردات خودرو به‌دلیل کمبود ارز در تیر همین سال، این نابسامانی به اوج رسید. قیمت‌های نجومی منجر به اعتراض مدیران و نارضایتی خریداران خودرو شد. تیراژ و کاهش تولید دلیل بهم‌ریختگی بازار است. براساس علم اقتصاد باید عرضه و تقاضا در بازار آزاد متعادل باشد تا آرامش برقرار شود. در چنین فضایی، میدان فعالیت دلالی فراهم است و سوداگران به‌دنبال سودهای بادآورده هستند.

افزایش چندبرابری نرخ خودروها سبب بروز نوعی ناامیدی در بین مردم به‌ویژه جوانان شده که توان خرید خودرو موردنظر خود را باکیفیت و نرخ واقعی ندارند

فروش چند میلیون کارت ملی و خرید خودرو به نرخ کارخانه و عرضه آن به بازار با ۳ برابر نرخ واقعی، معضلی برای بازار خودرو داخل شده است. به‌عنوان نمونه، احمد سالک، عضو اسبق کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی به سایت تیتر ۲۰ گفته بود، باندهای واسطه و دلال‌ها از فضای مجازی استفاده کرده و بازار خودرو را مدیریت می‌کنند. مثلا حدود ۲ سال قبل شخصی با ۴۰۰ پیامک، ۴۰۰ نفر را مدیریت کرده و در گوشه‌ای نشسته و خودروها را قیمت‌گذاری می‌کرد. حال پرسش این است که چرا با اینکه همه از وجود سوداگران و دلال‌ها آگاه هستند برای کنترل و نظارت اقدام اساسی انجام نمی‌شود.

طرح‌هایی برای ساماندهی

محمدرضا منصوری، عضو اسبق کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به فعالیت گسترده دلال‌ها در بازار خودرو به صمت گفت: دلال‌ها در بازار دخالت دارند و طبیعی است به همان نسبت قیمت‌ها را نیز مدیریت می‌کنند.

وی در پاسخ به چرایی کنترل نشدن بازار و فعالیت دلال‌ها، اظهارکرد: در این‌باره وزارت صنعت، معدن و تجارت باید پاسخگو باشد. در حالی که پیش‌تر برای ساماندهی این بازار، کمیسیون صنایع و معادن مجلس دهم طرحی را مبنی بر استفاده از خودروهای دست دوم که در بندرهای کشور تردد داشتند، ارائه کرد اما در حال‌حاضر این خودروها در حال اسقاط هستند. پرسش این است که چرا اجازه داده نمی‌شود این خودروها وارد بازار شوند تا با افزایش عرضه التهاب بازار فروکش کند.

منصوری در توضیح بیشتر گفت: چند سالی کمیسیون صنایع مجلس دهم موضوع استفاده از خودروهای کارکرده در بندرهای آزاد را مطرح کرد اما در این زمینه اقدامی انجام نشد. مدتی نیز سخن از واردات خودروهای کارکرده بود، که در این زمینه نخست باید از خودروهای خارجی کارکرده در کشور که بین ۵ تا ۸ سال در مناطق آزاد مانند کیش و.. تردد داشتند، استفاده می‌شد.

منصوری گفت: استفاده از این خودروها هیچ ارزبری نداشت و می‌توانست بازار عرضه و تقاضا را به‌هم نزدیک و متعادل کند. به این ترتیب، تعادل را به بازار برمی‌گرداند. چرا نباید این خودروها وارد بازار شوند در حالی که خودروهایی با عمر بیش از ۳۰ سال در سطح شهرهای ما تردد دارند که حتی بدون کاتالیست هستند. کمیسیون صنایع مجلس دهم همان دوره بارها پیگیری کرده بود که چرا این خودروها وارد بازار نشده و اسقاط می‌شوند.

او افزود: به‌عنوان نمونه، بنز ۲۰۱۰ که در مناطق آزاد تردد داشته و به‌لحاظ کیفیت و ایمنی، استانداردهای لازم را در اختیار دارد، چرا نباید وارد بازار شود؟

ماجرای قیمت‌های افسارگسیخته

قیمت‌ها افسارگسیخته نجومی شده‌اند. به‌عنوان نمونه، نرخ سانتافه ۲۰۱۷ که نرخ آن در سال‌های پیش از تحریم حدود ۵۰۰ میلیون تومان بود به بیش از یک میلیارد تومان رسید. منصوری درباره چرایی این روند گفت: در این آشفته‌بازار عده‌ای مدیریت بازار را در دست گرفته‌اند. این وضعیت فقط در بازار خودرو نیست و این نابسامانی را در بازارهای دیگر هم بارها شاهد بوده‌ایم.

این نماینده مجلس دهم ادامه داد: افزایش چندبرابری نرخ خودروها سبب بروز نوعی ناامیدی بین مردم و به‌ویژه جوانان شده که توان خرید خودرو موردنظر خود را باکیفیت و نرخ واقعی ندارند.

منصوری با بیان اینکه گاهی برای تنظیم بازار لازم است خودرو یا هر محصول دیگری را وارد کنیم که فشار زیادی روی مردم نباشد، گفت: مسائل قابل کنترل است و فقط باید اراده انجام راهکارها وجود داشته باشد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به رانت و فساد موجود در بازار خودرو، تاکید کرد: تا زمانی که مدیریت واحدی وجود نداشته باشد و اقتصاد کشور اقتصاد سالمی نشود و تا هنگامی که به‌طور جدی با فساد برخورد نشود، هر طرح و برنامه‌ای برای تنظیم بازار تدوین و اجرا شود، با مشکل برخورد خواهد کرد و در این وضعیت آشفته، خودرو ۸۰ میلیون تومانی، ۸۰۰ میلیون تومان می‌شود. یک سال زمان می‌برد تا دلال‌ها شناسایی شوند اما چون مشکلات به‌طور ریشه‌ای برطرف نمی‌شود، این رویکرد مافیایی از یک حوزه به حوزه دیگری منتقل می‌شود.

انحصار و افزایش قیمت‌ها

عنوان می‌شود بیش از ۱۰۰ هزار خودرو ناقص در کف کارخانه‌ها باقی مانده‌اند که اگر کامل شده و به بازار عرضه شوند، تاثیر زیادی روی کاهش قیمت‌ها خواهند داشت. منصوری در این‌باره گفت: سازمان بازرسی باید بررسی کند تا مشخص شود، مشکل کجاست. برخی شرکت‌ها به شکل انحصاری قطعات خودروها را تولید و تامین می‌کنند که آنها باید پاسخگو باشند و مشخص کنند، این خودروها چه مشکلاتی دارند.

منصوری گفت: همیشه این نوع انحصارها در کشور در بخش‌های گوناگون وجود داشته است. انحصار از نظر اقتصادی به سود گروهی خاص بوده و هیچ زمانی هیچ دولتی با آن برخورد جدی نکرده است. به‌عنوان نمونه، پیش‌تر که واردات خودرو آزاد بود، واردات خودرو محدود به چند شرکت و نمایندگی می‌شد، در حالی که پیش از آن تمام افراد می‌توانستند خودرو وارد کنند و به این ترتیب قیمت‌ها در بازار کنترل می‌شد. اما وقتی واردات خودرو محدود به چند شرکت خاص شود، همان چند نفر هم قیمت‌ها را تعیین می‌کنند. این چالش‌ها از پیش وجود داشته است. این نماینده اسبق مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه انحصار مدیریت دلالی را راحت‌تر می‌کند، اظهارکرد: تاکید می‌شود تا زمانی که انحصارها در کشور از بین نرود باید انتظار داشت نرخ خودرو چندبرابر شود. فساد باید ریشه‌ای رفع و انحصارها شکسته شود تا برنامه‌های تدوین‌شده به نتیجه موردانتظار دست یابند.

منصوری افزود: با ادامه این وضعیت، در نهایت گزارشی تهیه و موضوع به قوه قضاییه ارجاع می‌شود. مدتی هم موضوع در این بخش‌ها معطل می‌ماند و در نهایت فراموش‌شده یا توجیه می‌شود که در این موضوع خاص، ممکن است عنوان شود نباید حق شرکت‌های تعاونی تضعیف شود.

محمدرضا منصوری: گاهی برای تنظیم بازار لازم است خودرو یا هر محصول دیگری را وارد کنیم تا فشار زیادی روی مردم نباشد

لزوم تمرکز در تنظیم بازار

در ادامه، یکی دیگر از اعضای اسبق کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت درباره تنظیم بازار خودرو عنوان کرد: بازار محصولات گوناگون متولی‌های متفاوتی دارد اما با کاهش عرضه کالا و افزایش نرخ همه از وزیر صنعت، معدن و تجارت پاسخ می‌خواهند. رضا علیزاده گفت: در مجلس دهم بحث اساسی کمیسیون صنایع این بود که باید اختیار کامل تنظیم بازار در اختیار یک وزارتخانه بوده و وزیر مربوط هم پاسخگوی مسائل آن باشد. زمانی تامین و بازار بخشی از کالاهای مصرفی در حوزه کشاورزی در دست وزارت جهادکشاورزی بود اما با افزایش و کاهش نرخ محصولات این وزیر صنعت، معدن و تجارت بود که باید پاسخ می‌داد.

وی ادامه داد: درباره بازار خودرو شاهد هستیم که تیراژ تولید افزایش‌یافته و این یک موفقیت برای وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌شمار می‌رود. اما در اینکه در بازار نابسامانی وجود دارد، مربوط به نقدینگی سرگردانی است که بارها به آن اشاره شد. اگر قرار است راهکاری بیندیشیم باید در راستای آن برای ساماندهی نقدینگی سرگردان در بازار برنامه‌ای تدوین کنیم.

عضو اسبق کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی افزود: موضوع دیگر، جو روانی حاکم بر جامعه است. واردات خودرو متوقف و این امر خود مسئله‌ساز شده است. از این‌رو در مجلس دهم کمیسیون صنایع پیشنهاد داد اگر بخواهیم واردات خودروها کارشناسی‌شده آزاد شود باید بخشی از ارزهایی که صادرکنندگان موفق به برگشت آنها به شبکه نیما نمی‌شوند، (مثلا ۱۰ تا ۲۰ درصد) برای خرید خودرو هزینه شوند. به این ترتیب، هم این پول به داخل کشور برمی‌گردد و هم فشار به بازار خودرو کاهش می‌یابد، علاوه‌بر آن، نرخ ارز هم بالا نمی‌رود.

علیزاده با اشاره به اینکه ممنوعیت واردات خودرو خارج از حیطه اختیارات وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده و تصمیم سران قواست، گفت: می‌توان خودروهایی با عمر ۵ سال وارد کرد که نرخ مناسبی دارند. در این صورت قیمت‌ها مهار شده و اجازه می‌دهد خودروسازان نفسی بکشند. این نماینده مجلس دهم در پایان خاطرنشان کرد: کمیسیون صنایع و معادن باید به‌طور مرتب برنامه تولید خودروسازان را رصد کند. تیراژ تولید باید افزایش پیدا کند اما در کنار آن برای برگشت آرامش به بازار باید جو روانی حاکم بر بازار به‌گونه‌ای مهار شود.

رضا علیزاده: در راستای تنظیم بازار خودرو باید برای ساماندهی نقدینگی سرگردان در بازارها برنامه‌ای متقن تدوین کرد

سخن پایانی

بنابر این گزارش در هر دوره مجلس و دولتی البته در دهه ۹۰، راهکارهای گوناگونی برای تنظیم بازار آشفته خودرو پیشنهاد و ارائه شده اما در نهایت هیچ‌یک از این راهکارها کارآمد نبوده است و پس از یک دهه، همچنان بازار خودرو معضلی برای صنعت خودرو به‌شمار می‌رود. نمایندگان خانه ملت و اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس یازدهم در کنار وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم در حال پیگیری راه‌حل‌های جدیدی مانند عرضه خودرو به بورس و واردات با شرایط خودرو هستند.

بازار سرمایه، فرصتی برای تامین مالی صنایع کوچک

رئیس هیات‌امنا خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران، بازار سرمایه و ابزارهای نوین مالی را فرصت مناسبی برای تامین مالی صنایع کوچک عنوان کرد.

به گزارش صمت به نقل از روابط عمومی خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران، سیدعلی صدری در نشست امضای تفاهمنامه همکاری میان خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران و کارگزاری بانک انصار درباره فعالیت‌های صنعتی استان تهران، گفت: ۳۸ شهرک و ناحیه صنعتی (شامل ۲۳ شهرک صنعتی و ۱۵ ناحیه صنعتی) در استان تهران وجود دارد. وی افزود: براساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، ۱۷ هزار واحد صنعتی دارای پروانه در استان تهران مستقر هستند که در این میان، ۶ هزار واحد در شهرک‌های صنعتی مصوب دولت و ۸ هزار شهرک صنعتی متعلق به بخش خصوصی در حال فعالیت هستند. به گفته رئیس هیات‌امنای خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران، در ۶ هزار واحد صنعتی فعال در شهرک‌های صنعتی استان تهران ۱۳۴ هزار نفر اشتغال ایجادشده است. صدری با بیان اینکه ۸۰ درصد صنایع کوچک در اختیار بخش خصوصی است، افزود: این صنایع در شرایط سختی در حال فعالیت هستند، چراکه تحریم، عدم‌ثبات اقتصادی در سطح کلان و نبود نقدینگی، فشار زیادی به بخش تولید وارد کرده است. رئیس هیات‌امنا خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران با بیان اینکه نرخ رشد نقدینگی در ۲ سال گذشته بالا بوده و منابع، وارد بخش تولید نشده، ادامه داد: صنایع کوچک ما فقط بانک‌ها را به‌عنوان منبع تامین مالی می‌شناسند و شناخت چندانی از قابلیت‌های بازار سرمایه ندارند. بنابراین امضای این تفاهمنامه فرصت مناسبی است تا صنایع با خدمات و ابزارهای بازار سرمایه آشنا شده و از این ابزار برای حل بخشی از مشکلات مالی خود بهره گیرند.

ضرورت آموزش برای استفاده از بازار سرمایه

در ادامه این نشست، احسان پیری، رئیس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران با تاکید بر لزوم مجهز شدن مدیران جوان به ابزارهای نوین مالی و استفاده از بازار سرمایه برای تامین مالی، گفت: تولیدکنندگان و کارگزاری‌ها، به‌درستی باهم ارتباط نگرفته‌اند که باید این ضعف جبران شده و از فرصت بازار سرمایه برای تامین مالی صنایع استفاده شود.

رئیس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران با بیان اینکه این تشکل ۳ هزار عضو در سراسر کشور و ۳۰۰ عضو در استان تهران دارد، تاکید کرد: آموزش نقش مهمی در ورود مدیران و تولیدکنندگان جوان به عرصه استفاده از بازار سرمایه دارد که باید در این زمینه اقدام‌های لازم انجام شود.

فرصت همکاری متقابل صنایع و بازار سرمایه

در این نشست همچنین امین آذریان، مدیرعامل کارگزاری بانک انصار با بیان اینکه یکی از مشکلات بازار سرمایه این است که حلقه ارتباطی درستی میان شرکت‌های فعال در بازار سرمایه با مجموعه‌های صنعتی و تولیدی شکل نگرفته، ادامه داد: به‌عنوان نهادی که در بازار سرمایه کشور فعال است، تصمیم گرفتیم در قالب آموزش و فرهنگ‌سازی در بحث صندوق سرمایه‌گذاری، عرضه و پذیرش و ورود مجموعه‌ها به بازار بورس و فرابورس و... همکاری متقابلی با شرکت‌ها و صنایع داشته باشیم.

مدیرعامل کارگزاری بانک انصار با اشاره به وضعیت نامساعد بانک‌ها و مشکلات آنها در زمینه تامین مالی صنایع، یادآور شد: با توجه به اینکه صنایع، به‌ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط، برای تامین مواد اولیه و تجهیزات نیازمند تامین مالی هستند، می‌توانند از ابزارهای نوین بازار سرمایه در این زمینه بهره بگیرند.

با ممنوعیت واردات مخالف هستیم

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور گفت: موضع رسمی و شفاف این انجمن درباره واردات خودرو این است که به‌طور کلی با ممنوعیت واردات هر گونه کالای مجاز مخالف هستیم اما یک نکته مهم را نباید فراموش کنیم که اگر در حال حاضر خودرو وارد نمی‌شود، به‌دلیل بحران ارزی کشور است، نه حمایت از تولیدکننده داخلی.

به گزارش روابط عمومی انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، آرش محبی‌نژاد با موضوع موانع تولید و پیچیدگی‌ها در فرآیندهای مجهول در صنعت خودرو و قطعه و بررسی طرح مجلس برای واردات خودرو حضور داشت، اظهارکرد: مصوبه آزادسازی واردات خودرو دو قسمت دارد؛ یکی واردات خودرو به‌ازای صادرات خودرو یا قطعه، که بسیار خوب است و هیچ منعی ندارد اما قسمت دوم آن باعث تعجب صنعتگران کشور است.

وی با انتقاد از مانع‌تراشی‌های غیرضروری بانک مرکزی برای واردات مواد اولیه و مایحتاج صنعتگران خودرو و قطعه، ادامه داد: تولیدکننده قطعات خودرو به‌عنوان تنها بخش خصوصی تحریم‌شده از سوی امریکا، ۴ سال با مقامات، به‌ویژه مدیران بانک مرکزی و حتی نمایندگان مجلس، چانه‌زنی و گاهی التماس کردند که اجازه واردات مواد اولیه و مایحتاج تولید بدون خروج ارز از کشور را صادر کنند تا تولید ادامه داشته باشد، کارگر بیکار نشود و افت تیراژ و کیفیت تولید نداشته باشیم اما نتیجه‌ای حاصل نشد.

وی افزود: ما در شرایط سخت تحریم امکان انتقال ارز از روش‌های معمول بانکی مانند سوئیفت را نداریم اما بسیار عجیب است که مجلس شورای اسلامی بعد از ۴ سال و برخلاف مقررات و موازین بانک مرکزی، طرحی را مصوب می‌کند.

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، اظهارکرد: نکته قابل تامل این است که مجوز واردات خودرو از کشورهایی صادر شده که ما را در بدترین شرایط تحریمی تنها گذاشتند. مانند کره‌جنوبی که به ما مواد اولیه ندادند، قطعه پیش‌ساخته و نیمه‌ساخته ندادند و باعث افت تیراژ و افت کیفیت صنعت خودرو کشور شدند.

محبی‌نژاد گفت: جلسات متعددی با بانک مرکزی گذاشتیم و خواستیم اجازه بدهد از ارزهای ایرانیان خارج از کشور استفاده کنیم و بدون انتقال ارز و با ارز متقاضی بتوانیم تولید را زنده نگه داریم اما مخالفت کردند، حالا با مصوبه‌ای مواجه می‌شویم که می‌گوید واردات خودرو دقیقا از همان کشورهایی که ما را تحریم کردند و با همان ارزی که ما ۴ سال برای آن تلاش کردیم، آزاد شده است.

افزایش تولید و واردات به کمک صنعت خودرو می‌آید

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی گفت: صرف‌نظر از هر شیوه فروشی که خودروسازان در پیش بگیرند، اراده جدی وزارت صنعت، معدن و تجارت و خودروسازان بر افزایش تیراژ و واردات زمینه مدیریت بازار و تعدیل قیمت‌ها را فراهم می‌کند.

احسان ارکانی در گفت‌وگو با خبرخودرو با توجه به اظهارات وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر حذف قرعه‌کشی خودرو در سال آینده درباره سایر شیوه‌های قابل اجرا به‌طوری که منجر به کاهش زیان انباشته و توسعه محصولات خودروسازان شود، اظهارکرد: درباره روش‌هایی که منجر به توزیع عادلانه‌تر خودرو و رسیدن خودرو به‌دست مصرف‌کننده واقعی می‌شود، وزارت صنعت، معدن و تجارت و کمیسیون صنایع مجلس باید به ارائه راهکار بپردازند. اما نکته دارای اهمیت این است که تا زمانی که افزایش تولید خودرو و واردات خودرو که در مصوبه ساماندهی صنعت خودرو نیز آمده، انجام نشود، هر شیوه فروشی اعم از قرعه‌کشی و...، انحصار و مابه‌التفاوت نرخ کارخانه و بازار آزاد همچنان برقرار خواهد بود.

وی با تاکید بر ضرورت مطابقت میان تولید و عرضه برای رفع معضل دو نرخی بودن خودرو، گفت: تنها راهکاری که به برقراری عدالت و رضایت‌مندی مصرف‌کنندگان منتهی می‌شود، این است که وزیر و خودروسازان اراده جدی برای افزایش تیراژ تولید داشته باشند، علاوه‌بر اینکه از طریق واردات خودروهای دست دوم با ارز با منشأ خارجی که همانند واردات خودروهای لوکس در گذشته، موجب خروج ارز از کشور نمی‌شود، می‌توان فضا را مدیریت و با افزایش عرضه، زمینه تعدیل و کنترل قیمت‌ها را فراهم کرد.

نماینده مردم نیشابور و فیروزه در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: با تداوم روش‌های شکست‌خورده عرضه در بورس، قرعه‌کشی یا ثبت‌نام‌های پیش از موعد و در نهایت، تحویل همراه با تاخیر خودرو به مشتریان و افزایش نارضایتی مردم، وضعیت تجربه‌شده از گذشته تاکنون دوباره تکرار خواهد شد. ارکانی در پاسخ به این پرسش که آیا راهکار افزایش عرضه بدون حذف قیمت‌گذاری دستوری موجب مدیریت تقاضا و رسیدن خودرو به‌دست مصرف‌کننده واقعی خواهد شد، بیان کرد: افزایش تولید و عرضه، نرخ تمام‌شده را قدری کاهش می‌دهد، ضمن اینکه وظیفه وزارتخانه به‌عنوان نهاد حاکمیتی در حوزه صنعت خودرو، حمایت از قطعه‌سازی و نرخ تمام‌شده قطعات است. وی گفت: رهاسازی خودروسازی و قطعه‌سازی به نحوی که خودرو تولیدی با هر نرخ تمام‌شده دلخواهی از سوی خودروسازان به مصرف‌کننده واگذار شود، فلسفه وجودی وزارت صنعت، معدن و تجارت در قبال حمایت از تولیدکنندگان خودرو و قطعه‌سازان را زیرسوال می‌برد.

یادداشت

بایدها و نبایدهای تنظیم بازار

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصاد

سال‌هاست که در فرآیند تنظیم بازار کالاهای اساسی و توزیع برخی مواد اولیه مشکلاتی مشاهده می‌شود؛ مشکلاتی که هرازگاهی نیز به‌عنوان یکی از دلایل گرانی‌ها مطرح می‌شود، این در حالی است که باوجود تلاش دولت‌ها برای استمرار حمایت یارانه‌ای برای واردات مواد اولیه کارخانجات تولیدی و کالاهای اساسی، نوسانات قیمتی همچنان پابرجاست.

باتوجه به اولویت‌های کالایی ستاد تنظیم بازار، افزایش نرخ برخی کالاها به‌دلیل نوسان نرخ ارز تخصیصی، اجتناب‌ناپذیر است اما برخی کالاهای دیگر که ارز تخصیصی آنها کماکان دولتی است نباید دچار تغییر قیمتی جدی شوند، این در حالی است که در این نوع محصولات نیز افزایش نرخ مشاهده می‌شود.

تولیدکنندگان، دریافت نکردن مواد اولیه موردنیاز با نرخ مصوب و الزام به تامین مواد موردنیاز از بازار آزاد را عامل اصلی افزایش نرخ می‌دانند. به عنوان نمونه در حوزه دام و طیور، دسترسی نامناسب تولیدکنندگان و مرغداران به نهاده‌ها از طریق شبکه توزیع، یکی از علت‌های افزایش نرخ مطرح می‌شود، این در حالی است که معمولا به میزان نیاز کشور، نهاده‌های دامی وارده شده و توزیع نامناسب یا تاخیر و بی‌انضباطی در توزیع، باعث شکل‌گیری این وضع می‌شود.

این موضوع حتی در ماه‌های گذشته یکی از عوامل اصلی تقاضا برای افزایش نرخ مرغ ازسوی تولیدکنندگان و نابسامانی بازار عنوان شده است. با این تفاسیر به‌نظر می‌رسد در برخی کالاها، دولت یارانه‌هایی پرداخت می‌کند که در عمل نتوانسته تاثیر جدی بر ثبات نرخ آنها داشته باشد و به‌نوعی به‌صورت هدفمند به جیب برخی واسطه‌ها و دلال‌ها می‌رود.

حال سول اینجاست؛ اگر متولیان تولید برای مدیریت و تنظیم بازار مواد اولیه و تضمین فعالیت تولیدکنندگان برنامه دقیق و مدونی نداشته باشند، تکلیف نظام تولید چه خواهد بود؟

چرا نباید جریان تولید کشور از تامین مواد اولیه موردنیاز مطمئن بوده تا چرخه عرضه و تقاضا مناسب بچرخد؟

به‌نظر می‌رسد ترمیم زنجیره تولید تا مصرف محصولات و مواد اولیه موردنیاز بنگاه‌های داخلی از یک سو و نظارت جدی و موثر بر جریان تولید تا مصرف محصولات نهایی از سوی دیگر، دو بخش اصلی و مهم برای مدیریت بازار و کاهش نوسانات آن محسوب می‌شوند که در صورت برنامه‌ریزی موثر در این زمینه، می‌توانیم شاهد کاهش التهابات اقتصادی در جریان تولید و مصرف باشیم.

دولت‌ها همواره مدعی هستند با تمام توان تلاش می‌کنند بازار مایحتاج مردم در شرایط مناسب و باثباتی حرکت کند و باوجود مشکلات ارزی، منابع در این زمینه تخصیص یابد اما به‌سبب نابسامانی در بخشی از فرآیند و اتخاذ نشدن تدابیر لازم، همه زحمات انجام شده در این زمینه هدر می‌رود.

در این سال‌ها باتوجه به مشکلات ناشی از تحریم‌ها و تفاوت جدی نرخ مواد اولیه در بازار و سوءاستفاده از کالاها و مواد اولیه‌ای که با ارز دولتی و برمبنای سیاست‌های حمایتی دولت وارد کشور شده، بستر مناسبی برای اخلال در بازار این محصولات به زیان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان ایجاد شده که لازم است به نابسامانی در این حوزه پایان داده شود و این ساماندهی به‌عنوان اولویت اصلی ستاد تنظیم بازار تعیین شود.

در اقتصاد تحریمی باید بر شبکه توزیع و عرضه مواد اولیه و محصولات تولیدشده، روندی از نظارت و مدیریت حکمفرما باشد که هدف‌گذاری‌ها با کمترین ضریب خطا همراه باشد.

باید زنجیره تامین و ارائه مواد اولیه به تولیدکنندگان واقعی را به‌شکلی مدیریت کنیم که تحت هیچ شرایطی تولیدکننده دغدغه تامین مواد اولیه برای تولید محصولات خود را نداشته باشد و در مقابل نیز بتوانیم مطابق میزان دریافت مواد تخصیص‌یافته به وی، کالای نهایی را مطالبه کنیم.

در مجموع باید نظارت بایسته بر تامین و توزیع مناسب مواد اولیه و برخورد با اخلالگران به‌عنوان یک برنامه جدی در جهت رفع موانع تولید مورد توجه مسئولان قرار گیرد.

در حوزه برخوردی باید هر گونه سوءاستفاده از این زنجیره نه‌تنها از مصادیق تخلف که در شرایط جنگ اقتصادی به‌عنوان اخلال در نظام اقتصادی کشور و از مصادیق مجرمانه تحت شدیدترین تعقیبات قضایی قرار گیرد.

اگر قرار باشد دولت در سخت‌ترین شرایط، ارز موردنیاز مواد اولیه را تهیه کند و کالا با یارانه‌های دولتی وارد کشور شود اما با نرخ آزاد به‌دست تولیدکننده واقعی برسد، چه خسارتی بالاتر از این را می‌توان برای اقتصاد کشور متصور شد؟

در این شرایط همه تلاش‌های انجام شده برای تامین مایحتاج مردم در یک بخش از زنجیره توزیع، تباه شده و موجب نارضایتی تولیدکنندگان و در نهایت مصرف‌کننده نهایی خواهد شد.

بنا بر آنچه گفته شد انسجام و یکپارچگی مدیریت تنظیم بازار که از اجزای مختلف وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی تشکیل می‌شود، اصل اول در ساماندهی این موضوع است. همه اجزای این ستاد باید خود را عضو یک زنجیره بدانند، نسبت به وظایف خود پاسخگو بوده و تابعیت محض از تصمیمات ستاد تحت نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت (رئیس و دبیر ستاد) داشته باشند. این ستاد باید به قدری حمایت شود که قدرت و اختیار لازم برای فرماندهی مناسب بازار را داشته باشد.

ازسوی دیگر باید علاوه بر ترمیم زنجیره معیوب توزیع، برنامه‌های نظارتی ویژه‌ای برای حراست از سلامت زنجیره توزیع پیش‌بینی شود. این محصولات باید در شبکه‌های رسمی و قابل‌رصد توزیع شود و عرضه مواد اولیه در زنجیره تولید تا ارائه به بازار مصرف، کاملا شفاف باشد. در این روش باید میزان دریافت مواد اولیه و تولید نهایی کاملا تحت کنترل و نظارت شبکه هوشمند قرار گیرد.

اجرای این کار می‌تواند سلامت تولید محصولات و کالاهای اساسی و مهم را تا حد زیادی تضمین کند.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

رانت، نظام توزیع را زمین‌گیر کرده است

امیرعباس آذرموند
editor@smtnews.ir

بارها شنیده شده نرخ کالاها در بازار چند برابر نرخی است که تولیدکننده آن دریافت کرده است. این گفته را می‌توان این‌طور تعبیر کرد: «برنده بازی اقتصاد در کشور ما، واسطه‌ها هستند.» به‌ویژه در بخش کشاورزی و واردات کالا این مسئله بیش از هر بخشی خود را نشان می‌دهد، این در حالی است که به‌دلیل تورم ۴ سال گذشته به‌شدت از قدرت خرید طبقه کارگر و مزدبگیران کاسته شده است.

در این زمینه محمدتقی فیاضی، پژوهشگر اقتصاد به صمت گفت: نظام توزیع در کشور ما دچار مشکلات ساختاری فراوانی است اما اگر بخواهیم اصلاحات را آغاز کنیم، پیش از هر چیز باید بتوانیم شفافیت را بر بازارها حاکم کنیم. در این صورت هم قیمت کالاهای غیراساسی اصلاح می‌شود و هم از فرصت سوداگران برای سودجویی کاسته خواهد شد.

متن کامل این گفت‌وگو در ادامه آمده است.

عکس: آیدا فریدی

سیاست‌هایی چون سرکوب قیمت‌ها یا پرداخت یارانه‌های بی‌ضابطه که به ایجاد رانت می‌انجامد، به نظام توزیع آسیب زده و در شرایطی که این منابع می‌توانست در کشور و در خدمت تولید و اشتغال داخل باشد با سیاست‌گذاری غلط و نبود نظارت کافی، صرف فعالیت‌های دیگر شد

◉ مشکلات نظام توزیع در کشور آشکار است. در این میان، پرسش این است که در یک اقتصاد نرمال، جایگاه نظام توزیع چیست؟

مصرف بخش مهمی از هر اقتصادی است؛ به این معنا که تولید یک کالا و خدمت، بدون اینکه امکان رسیدن به‌دست مشتریان را داشته باشد، در نهایت عملی بیهوده خواهد بود؛ به‌بیان دیگر کالا و خدمت تولید می‌شوند که به‌دست مشتریان برسند. وظیفه رساندن کالای تولید شده به مشتریان را نظام توزیع برعهده می‌گیرد. فعالیت‌هایی چون حمل‌ونقل، انبارداری، عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و... در این بخش جا می‌گیرند. خود توزیع کالاها، فرآیندی هزینه‌بر است؛ یعنی بر نرخ تمام‌شده می‌افزاید، به همین دلیل اگر یک نظام توزیع دچار مشکلات بزرگ باشد، نه‌تنها کالا به‌خوبی به‌دست مشتریان نخواهد رسید بلکه طی آن نرخ تورم هم تشدید می‌شود و بی‌ثباتی‌های گسترده‌تر ایجاد خواهد شد.

◉ چه عاملی سبب شده نظام توزیع در کشور چنین ناکارآمد باشد؟

روند تولید و عرضه کالا و خدمت در کشور ما تفاوت‌های اساسی با کشورهای دیگر دارد. من اگر بخواهم به‌شکل جدی و مبسوط به آن بپردازم، فکر می‌کنم بهتر است مسئله را در دو بخش توضیح دهم؛ یک بخش مهم مشکل جایی ایجاد می‌شود که بناست کالاهایی را به کشور وارد کنیم. در بخش واردات کشور ما مشکلات، فساد و رانت‌های بزرگی شکل می‌گیرد. این امر به‌ویژه با اعمال تحریم‌ها تشدید شد و ما را دچار مشکلات بزرگ‌تری هم کرد. در ماجرای واردات محصولات کشاورزی و حوزه امنیت غذایی، دولت‌های ایران به این مسئله تمایل دارند که یارانه‌ای را به مصرف‌کنندگان به‌ویژه فرودستان جامعه بپردازند.

در واقع هدف این سیاست، حمایت از تغذیه و معیشت جامعه است اما به‌باور من اجرای سیاست‌ها به این مسئله نینجامیده و باوجود اینکه منابع بزرگ ارزی، در شرایط تحریم به واردات کالاهای اساسی تعلق گرفت، می‌بینیم چندان اوضاع مناسب نیست. درصد کمی از این منابع به هدف خود اصابت کرد و بخش مهمی از آن برای اهداف دیگری به کار رفت؛ پس در عمل آن‌طور که انتظار می‌رفت و منابع برای آن صرف شد، تورم کنترل نشد و حالا گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد خوراکی‌ها اکنون پیشتاز تورم در کشور هستند.

◉ در شرایط تورمی حمایت از معیشت مردم چه ایرادی دارد؟

حمایت از معیشت مردم و سیاست‌گذاری برای بهبود وضعیت مصرف مواد خوراکی و افزایش کیفیت آن، اقدامی انسانی و درست است، اما اهداف درست زمانی می‌توانند محقق شوند که از روش‌های درست و اصولی برای رسیدن به آن استفاده شود. در واقع باید انتقاد من را این‌طور برداشت کرد که این سیاست آن‌طور که شایسته است به بهبود معیشت، منجر نشد.

مشکل اصلی در روش اجراست. یارانه‌ای که به این شکل به مصرف‌کننده داده می‌شود، در واقع به زیان تولیدکنندگان داخلی تمام می‌شود.

من متوجه این نکته هستم که وقتی به محصولات غذایی یارانه تعلق می‌گیرد، هدف سیاست‌گذار این است که مصرف در جامعه دچار بی‌ثباتی نشود، اما وقتی با استفاده از منابع محدود ارزی، بدون نظارت کافی، این اقدامات را انجام می‌دهند، در نهایت مانند یارانه‌ای است که از ایران به تولیدکنندگان خارجی پرداخت می‌شود. تازه اگر چیزی هم از این منابع ماند ممکن است واردکنندگان کارهای دیگری انجام دهند و مابقی منابع را از آن خود کنند.

همچنین هنگامی که بی‌ضابطه به افراد، تحت عنوان واردکننده ارز اعطا می‌شود، فرصت خوبی برای سوءاستفاده‌گران به‌وجود می‌آید. در هر حال هنگامی که میان نرخ ارز ترجیحی و بازار چنین تفاوت آشکاری وجود دارد، حتما توجه افراد سوداگر به این امر جلب خواهد شد.

در کشور ما نه سامانه‌های توزیع کامل و درستی وجود دارد و نه به‌طور کلی نظارتی صورت می‌گیرد، به همین دلیل مشاهده می‌کنیم که انواع فساد در کشور شکل می‌گیرد. گاه برخی اتفاقات خنده‌دار هم به‌نظر می‌رسند اما همین فعالیت‌ها سودهای کلانی را به برخی می‌رسانند؛ مثلا با ارز ترجیحی کالایی را وارد کشور کرده و دوباره آن را به خارج صادر می‌کنند.

◉ به‌باور شما کدام عامل توزیع و واردات را در کشور به این روز انداخته است؟

به‌باور من یک عامل یا دو عامل نیستند که یک سیستم اقتصادی را دچار مشکلات ساختاری می‌کنند، اما من فکر می‌کنم مهم‌ترین عامل رانتی است که در نظام توزیع کشور ما به‌وجود آمده است. این را به‌ویژه در واردات کالاهای اساسی بهتر از هر جای دیگری می‌توانیم ببینیم.

◉ مشکلات نظام توزیع، همان‌طور که گفتید، تنها به بخش بازرگانی و واردات خلاصه نمی‌شود. در داخل کشور نظام توزیع چگونه توانسته شرایطی را ایجاد کند که از کارفرما تا کارگر و مصرف‌کننده (در بنگاه‌های کوچک و متوسط) از وضعیت ناراضی هستند؟

در داخل همان‌طور که گفتید مشکلات شکل دیگری به خود می‌گیرد. این را در بخش کشاورزی می‌توانیم به‌شکل عینی مشاهده کنیم.

تولیدکننده میوه یا لبنیات با قیمتی نازل محصول خود را به واسطه می‌فروشد اما همان کالا با نرخ چند برابری در بازار عرضه و در عمل مصرف‌کننده هم مجبور می‌شود محصول را با قیمتی که تناسبی با درآمدهایش ندارد، خرید کند.

گاهی نیز دولت‌ها برای اینکه نشان دهند کاری انجام داده‌اند یا به‌هر حال منفعل نیستند، به سرکوب قیمتی می‌پردازند. در ماجرای مرغ این را دیدیم.

برنده این سیاست طبیعتا تولیدکنندگان مرغ نبودند، زیرا مجبور بودند با قیمتی کمتر از قیمت تمام‌شده، مرغ را به بازار عرضه کنند. از سوی دیگر مصرف‌کنندگان هم کمتر امکان دسترسی به مرغ با نرخ دولتی را داشتند.

برنده این بازی سوداگرانی بودند که توانستند از هرج‌ومرج نهایت استفاده را ببرند و سودهای بزرگی کسب کنند. به‌هر حال باید توجه کنیم رانت سبب شده نظام توزیع کارکرد اصلی خود را از دست بدهد و با اینکه مشکلات این بخش هم ساختاری است، شرایط نسبت به گذشته دشوارتر هم شده است.

محمدتقی فیاضی

گاهی نیز دولت‌ها برای اینکه نشان دهند کاری انجام داده‌اند یا به‌هر حال منفعل نیستند به سرکوب قیمتی می‌پردازند

◉ موارد دیگری هم به‌عنوان ضعف‌های نظام توزیع مطرح می‌شوند. برخی نظام تولید را هم در مشکلات این بخش بی‌تقصیر نمی‌دانند. از زاویه اقتصاد سیاسی مشکل را چطور توضیح می‌دهید؟

به نکته درستی اشاره کردید. نظام تولید در ایران مشکلات خاص خود را دارد که طبعا پرداختن به همه این مشکلات در این فرصت مقدور نیست، اما یک معضل آن تاثیر بزرگی است که شکل نگرفتن زنجیره تولید بر اقتصاد گذاشته است.

◉ چگونه شکل نگرفتن زنجیره تولید به مشکلات نظام توزیع دامن زده است؟

اگر زنجیره تولید را فرآیندی بدانیم که مواد خام تبدیل به کالای نهایی می‌شود و در نهایت نیز به مصرف‌کننده می‌رسد، از این زنجیره در کشور ما خبری نیست. میان بخش‌های مختلف شکاف‌های زیادی وجود دارد و گاه به‌نظر می‌رسد فعالان این عرصه‌ها از یکدیگر بی‌خبر هستند. اگر زنجیره تولید شکل بگیرد، منافع تولید میان بازیگران اصلی این زنجیره تقسیم می‌شود، در حالی که وقتی این روابط گسسته می‌شوند، تولیدکننده تولید خود را انجام می‌دهد و کاری با مسائل دیگر ندارد. عمده‌فروش هم کالا را بدون توجه به جزئیات از تولیدکننده تهیه می‌کند و به خرده‌فروش می‌رساند. در این میان هر کدام که قدرت یا فرصت بیشتری داشته باشند سود اصلی را به‌دست می‌آورند. البته این مسئله بیش از هر چیز به بنگاه‌های کوچک و متوسط بر می‌گردد که امکانات محدود و توان مالی اندکی دارند، وگرنه بنگاه‌های بزرگ کشور که انبارها و امکانات فراوانی دارند که به این مشکلات دچار نمی‌شوند.

◉ در مجموع عملکرد نظام توزیع را چطور ارزیابی می‌کنید؟

نظام توزیع ایران یک نظام بسامان محسوب نمی‌شود؛ به‌عبارت ساده‌تر نابسامانی در این سیستم چنان زیاد است که از بیرون هم مشهود است. این امر به سال‌های اخیر محدود نمی‌شود و یک مشکل دیرینه است و تحریم‌ها و محدودیت‌های تجاری چالش‌ها را بیشتر کرد. اما به‌باور من سیاست‌گذاری‌های کلان کشور هم مشکلات فراوانی داشت که نه‌تنها به بهبود شرایط کمک نکرد، بلکه آنها را دوچندان کرد.

به‌بیان دیگر، سیاست‌هایی چون سرکوب قیمت‌ها یا پرداخت یارانه‌های بی‌ضابطه که به ایجاد رانت می‌انجامد، به نظام توزیع آسیب زده و در شرایطی که این منابع می‌توانست در کشور و در خدمت تولید و اشتغال داخل باشد با سیاست‌گذاری غلط و نبود نظارت کافی، صرف فعالیت‌های دیگر شد.

◉ تا چه اندازه با این نظر که نظام توزیع نابسامان فعلی بر شدت تورم در کشور افزوده، موافق هستید؟

در این زمینه من فکر می‌کنم باید مسئله را از ساختار اقتصاد کشور و وقایع نیم‌قرن اخیر باز کنیم. اقتصاد ما درگیر یک مشکل مزمن و دیرپا به‌نام تورم است که با فرازوفرودهایی که از سال ۵۰ تاکنون تجربه شده، تقریبا همیشه دورقمی بوده است. همچنین میانگین تورم این نیم‌قرن برای ایران حدود ۲۰ درصد است؛ حال آنکه تورم یک مشکل حل شده در اقتصاد جهان است و میانگین تورم در جهان کمتر از ۵ درصد است.

همان‌طوری که گفتم، اگر یک تولیدکننده بزرگ با امکانات فراوان و منابع مالی کافی باشد، می‌تواند در شرایطی که اقتصاد دچار تورم است از این روند سود هم ببرد، زیرا می‌تواند تولیدات خود را نفروشد و انبار کند و پس از اینکه قیمت‌ها بالاتر رفت آنها را بفروشد. این کار گرچه غیرقانونی است و تعزیرات تلاش دارد با آن برخورد کند، اما در کشور ما صورت می‌گیرد.

از سوی دیگر بیشتر تولیدکنندگان در شرایط تورمی، چون چشم‌انداز شفافی وجود ندارد و بی‌ثباتی قیمتی بر بازار حاکم است، امکان بستن قراردادهای بلندمدت را ندارند. این را باید مدنظر داشته باشیم که قرارداد بلندمدت بیانگر ثبات در تولید و فضای یک بنگاه است. حالا اگر بنگاه‌ها و تولیدکنندگان این امکان را نداشته باشند که قراردادهای بلندمدت ببندند، باید ریسک کاری بیشتری را بپذیرند. این استرس و بیقراری خود را دوباره در جهش قیمت‌ها نشان خواهد داد که به‌معنای تشدید تورم است.

از سوی دیگر باید ذی‌نفعان و قدرت چانه‌زنی آنها در سیستم را هم شناخت. هر کارگزاری که قدرت و نفوذ بیشتری داشته باشد، از موقعیت بهتری برخوردار است و حتی می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های مهم و کلان کشور چون قیمت‌گذاری کالاها هم مداخله کند. پس در واقع سیستم باید تلاش کند ذی‌نفعان را از نفوذ بی‌مورد در سیستم برحذر دارد.

البته باید توجه کنیم بیشتر ذی‌نفوذان کشور ما، تولیدکنندگان نیستند و به‌شکل ساختاری در کشور ما به تولیدکنندگان کمتر از سرمایه‌داران بخش‌های دیگر توجه می‌شود. این امر بیانگر موقعیت فرودست‌تر تولیدکنندگان در نظام تصمیم‌گیری و سرانجام در نظام اقتصادی است. با یک مثال ساده سعی می‌کنم منظورم را بهتر توضیح دهم. یک تولیدکننده علاوه بر مشکلات ساختاری، با مسئله کارگران، ماموران بیمه و مالیات مواجه است. به این حساب می‌توانیم بگوییم نظام تولید کشور، نسبت به دیگر بخش‌ها تحت نظارت بیشتری قرار دارد.

در طرف دیگر فعالیت‌های بازرگانی حساب و کتاب خاص خود را دارد. افراد بانفوذ بیشتری در آن فعال هستند و چون نظارت در این بخش تقریبا وجود ندارد یا خیلی کمرنگ است، شرایط دیگری رقم خورده است؛ یعنی یک واردکننده کالایی را با نرخی خرید و وارد کشور کرده اما وقتی می‌خواهد همان کالا را به بازار عرضه کند، هرطور که می‌خواهد قیمت‌گذاری می‌کند و نهاد ثابتی هم وجود ندارد که نسبت به این اقدامات هشدار دهد.

◉ راهکار بهبود وضعیت فعلی چیست؟

طبیعتا راهکار پایدار تغییرات ساختاری در اقتصاد است، اما امروز می‌توان به سمت حاکمیت شفافیت در بازارها حرکت کرد. بازارها اگر شفاف باشند، فرصت کمتری را برای سوداگران فراهم خواهند کرد. بازار شفاف یعنی محیطی چون بورس کالا که اگر در کشور ما به اندازه کافی فعال بود، قیمت‌ها در جایی که همگان به آن دسترسی داشتند، تعیین می‌شد و همه اعم از مصرف‌کننده تا تولیدکننده می‌توانستند در روند قیمت‌گذاری نقش خود را بازی کنند. نبود شفافیت یک مشکل جدی و بزرگ است و من فکر می‌کنم هر اصلاحات ساختاری بدون اینکه این مسئله را حل کند، به نتیجه نخواهد رسید.

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا:

امکان فک‌رهن فاکتور شده‌ها فراهم شد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا از برقراری امکان فک‌رهن اسناد خودروهای فاکتورشده سایپا خبر داد و گفت: مشتریان محصولات سایپا که در طرح‌های پیش‌فروش و فروش‌فوری منتخب شده و خودروهای آنها فاکتور شده، پس از تسویه‌حساب می‌توانند نسبت به فک‌رهن اقدام کنند.

این اقدام به‌دنبال تقاضای مشتریان محصولات گروه خودروسازی سایپا و همچنین موافقت و صدور مجوز از سوی کمیته خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام‌شده و این امکان را در اختیار خریداران محصولات سایپا قرار می‌دهد تا پس از تسویه‌حساب نسبت به فک‌رهن اقدام کنند.

> مشتریان محصولات سایپا که در طرح‌های پیش‌فروش و فروش فوری منتخب شده و خودروهای آنها فاکتور شده، پس از تسویه‌حساب می‌توانند نسبت به فک‌رهن اقدام کنند

امکان فروش خودرو

به‌گفته سیدجواد سلیمانی با اجرایی شدن این تصمیم، امکان خریدوفروش محصولات عرضه‌شده در طرح‌های قرعه‌کشی فراهم می‌شود و مالکان این خودروها می‌توانند نسبت به فروش آن در بازار اقدام کنند.

به‌گزارش سایپانیوز، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا افزود: مقررشده اسناد ترهین آن‌دسته از مشتریانی که در طرح‌های فروش فوق‌العاده یا پیش‌فروش ثبت‌نام کرده‌اند، پس از تسویه‌حساب آزاد شود. سلیمانی ادامه داد: مشتریان محصولات سایپا می‌توانند با مراجعه به نمایندگی‌های ثبت‌نام‌کننده یا وب‌سایت اینترنتی سایپا نسبت به ثبت درخواست و پرداخت وجه باقیمانده اقدام کنند.

افزایش تولید خودرو در سایپا کلید خورد

معاون برنامه‌ریزی جامع تولید سایپا گفت: در راستای برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت و تاکید مدیریت ارشد گروه سایپا در راستای رشد تولید و عرضه خودرو به بازار، افزایش تولید خودرو در سایپا به‌اجرا درآمده و براساس برنامه تولید تدوین شده، تیراژ روزانه محصولات سایپا ۱۱ درصد افزایش خواهد یافت.

مسعود پروین افزود: در دو ماه اخیر، برنامه تولید محصولات سایپا همه‌روز و حتی روزهای پایانی هفته برقرار بوده که با افزوده‌شدن آمار مربوط به تکمیل خودروهای دارای کسری قطعه و تحویل خودروهای مشتریان، در روزهای آینده تحولی محسوس را در زمینه عرضه خودرو به بازار شاهد خواهیم بود.

وی با اشاره به هماهنگی‌های انجام‌شده با شرکت‌های زنجیره تامین و شبکه قطعه‌سازی، تصریح کرد: در زمینه افزایش تولید محصولات سایپا، هماهنگی‌های لازم انجام شده و برنامه مدنظر گروه خودروسازی سایپا طی روزهای آینده وارد فاز اجرایی خود می‌شود.

معاون برنامه‌ریزی جامع تولید سایپا در ادامه یادآور شد: براساس آمارهای موجود و برنامه تکمیل کاری، تعداد خودروهای دارای کسری قطعه در پارکینگ‌های سایپا به کمتر از ۵۰ هزار خودرو خواهد رسید که به‌طور روزانه و مستمر در حال تکمیل این خودروها و خروج از پارکینگ و تحویل به مشتریان هستیم که با این اقدام بتوانیم التهاب بازار را کاهش داده و پاسخگوی نیاز مشتریان باشیم. پروین در ادامه افزود: با توجه به رشد آهنگ تولید در گروه خودروسازی سایپا، برنامه تولید ابتدای سال خود را تغییر دادیم و پیش‌بینی می‌کنیم تا پایان امسال، این گروه بیشترین میزان تولید خودرو از سال ۹۷ تاکنون را محقق خواهد کرد.

نمایش دستاوردهای داخلی‌سازی سایپا

شرکت‌های زنجیره تامین گروه خودروسازی سایپا با حضور پررنگ در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قطعات، لوازم و مجموعه‌های خودرو، دستاوردهای خود به‌ویژه در نهضت بومی‌سازی قطعات و برنامه ساخت داخل را در معرض بازدید گذاشت. دو شرکت سازه‌گستر و مگاموتور سایپا به همراه تامین‌کنندگان قطعات محصولات گروه خودروسازی سایپا در این نمایشگاه حضور پیدا کرد و محصولات خود را به نمایش گذاشت.

شرکت سازه‌گستر سایپا به همراه ۲۴ شرکت قطعه‌ساز خود حضور داشت. این شرکت‌ها در زمینه‌های قطعات های‌تک، جعبه فرمان، ECU و قطعات الکترونیک فعالیت می‌کنند.

بخش قابل‌توجهی از محصولات و قطعات نمایش داده شده در سالن گروه خودروسازی سایپا به قطعاتی اختصاص دارد که در ۵ میز تخصصی داخلی‌سازی قطعات در دو سال گذشته داخلی‌سازی شده‌اند.

شرکت مگاموتور نیز با ۱۸ شرکت قطعه‌ساز خود حضور داشت. این شرکت‌ها نیز قطعات های‌تک، موتور، گیربکس و اکسل خودروهای گروه سایپا و قطعات داخلی‌سازی شده در ۵ میز تخصصی داخلی‌سازی شامل موتور شاهین، گیربکس دستی شاهین، موتور ارتقایافته m۱۵GSI، رگلاتور فشار سوخت مجموعه پلوس چپ و راست و... تولید می‌کنند.

ارتقای صنعت خودرو در ۳ سال گذشته

رئیس کمیته تحقیق و تفحص از صنعت خودرو در مجلس شورای اسلامی گفت: صنعت خودرو بعد از تحریم‌های ظالمانه‌ای که از سال ۹۷، آغاز شد توانست با خوداتکایی در مسیر پیشرفت و توسعه قرار گیرد.

علی‌اکبر کریمی در حاشیه بازدید از گروه خودروسازی سایپا و بررسی روندی که این مجموعه در تولید و طراحی خودرو طی می‌کند، اظهارکرد: گروه خودروسازی سایپا در دوران تحریم، سعی و تلاش خود را کرد که در جهت بی‌اثر کردن تحریم‌ها گام بردارد.

این نماینده خانه ملت درباره وضعیت صنعت خودرو و تاثیری که تحریم بر این بخش گذاشت، تصریح کرد: یک واقعیت خوب و مطلوب در صنعت خودرو پدیدار شده و آن این است که خودروسازان در ۲ تا ۳ سال اخیر توانسته‌اند از فرصت تحریم بهره‌گیری کنند و در راستای ارتقا و مقاوم‌سازی این صنعت و بهبود تولید خودرو، حرکت کنند.

رئیس کمیته تحقیق و تفحص از صنعت خودرو در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه صنعت خودرو از تحریم‌های ظالمانه در رنج و تنگناست و این امر سبب شده خودروسازان نتوانند به تعهدات خود در زمان مناسب عمل کنند، افزود: تولید بخشی از خودروها و قطعات خودرو، وابسته به خارج از کشور است، بنابراین شرکت‌های خودروساز و قطعه‌ساز باید از تمام توان علمی خود استفاده کنند تا در این حوزه به سمت خودکفایی حرکت کنیم.

کریمی اظهارکرد: صنعت خودرو از سال ۹۷ با تحریم بسیار شدیدی مواجه شد و تحریم‌کنندگان به‌دنبال این بودند که این صنعت استراتژیک غیرفعال شود؛ از این‌رو در اوایل تحریم صنعت خودرو، این بخش با شوک مواجه شد اما با گذشت زمان شرکت‌های خودروسازی توانستند به شرایط پایدار و با ثبات در تولید خودرو دست پیدا کنند.

ضرورت افزایش تیراژ تولید

عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه تلاش خودروسازان برای افزایش تولید خودرو ضروری است، گفت: با وجود آنکه در بخش طراحی و تولید خودرو موفقیت‌های حاصل شده اما همچنان با ظرفیت اسمی صنعت خودرو فاصله داریم، در نتیجه این انتظار وجود دارد که شرکت‌های خودروسازی در حوزه یاد شده فعالیت بیشتری کنند.

وی با بیان اینکه وزیر صنعت، معدن و تجارت در جلسات کمیسیون صنایع و معادن مجلس، درباره جهش تولید خودرو صحبت کرده و این اطمینان داده شده که شرکت‌های خودروساز تلاش خود را مضاعف کنند، تصریح کرد: امیدواریم شرکت‌های خودروساز و قطعه‌ساز در راستای جهش تولید خودرو برنامه‌ریزی عملیاتی داشته باشند. وی درباره اهداف تحقیق و تفحص از صنعت خودرو، خاطرنشان کرد: هیات تحقیق و تفحص برای پاسخ به ابهام‌ها و پرسش‌های موجود، نخستین بازدید خود را از گروه خودروسازی سایپا انجام داد.

شفافیت و ارتقای کیفی

عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: ۱۵ محور در تحقیق و تفحص مدنظر قرارگرفته و از آنجا که بخشی از مباحث در نخستین بازدید نیمه‌تمام باقی ماند، قرار است در نشست تخصصی با مدیریت ارشد گروه سایپا به سایر پرسش‌ها و محورهای باقیمانده، پاسخ داده شود. کریمی با بیان اینکه در تحقیق و تفحص از صنعت خودرو چند موضوع مدنظر است که بخشی از آن شامل، شفافیت، ارتقای کیفی و بهبود صنعت خودرو، رفع مشکلات صنعت خودرو، مالکیت سهام، نرخ‌گذاری، نحوه انواع فروش‌ها، تقویت صادرات و حضور در بازارهای خارجی است، گفت: با بررسی موارد عنوان‌شده، انتظار داریم که صنعت خودرو پویاتر از گذشته و همچنین خودروهای باکیفیت روانه بازار شود تا مردم از صنعت خودرو داخلی رضایت داشته باشند.

> سیدجواد سلیمانی: امکان خریدوفروش محصولات عرضه‌شده در طرح‌های قرعه‌کشی فراهم شد

شورای رقابت گرانی خودرو را گردن اظهارنظرها انداخت

شورای رقابت که همواره بر عملکرد مناسب خود در حوزه قیمت‌گذاری خودرو تاکید داشته و آن را کارشناسانه‌ترین راه‌حل موجود می‌داند، این‌بار در واکنش به حواشی بازار خودرو از سهم اظهارات اشخاص حقوقی و حقیقی در این آشفتگی سخن گفته است. این در حالی است که در آستانه تعیین مجدد نرخ خودرو ،همچنان تکلیف کادر مدیریتی و حتی رئیس شورا مشخص نیست، رئیس فعلی هم که گفته قیمت‌گذاری به او ربطی ندارد.

به‌گزارش ایسنا، طی سال‌های اخیر با رایزنی‌هایی که شورای رقابت داشت، این شورا دوباره به چرخه قیمت‌گذاری خودرو برگشت. در حالی این رخ داد که این بار راه‌حل‌های پیشنهادی شورا برای تعیین قیمت خودرو و فروش آن بارها در حداقل ۲ سال اخیر موردنقد قرار گرفته است؛ از جریان قرعه‌کشی گرفته تا محاسبه قیمت.

در حوزه تعیین قیمت خودرو ابتدا هر فصل قیمت‌گذاری انجام می‌شد و در آخرین تصمیمی که گرفته شد این زمان به ۶ ماه یک‌بار تغییر کرد. در حال حاضر آخرین زمان قیمت‌گذاری در پایان آبان به اتمام می‌رسد و باید نرخ جدید اعلام شود.

این در حالی است که چندی پیش دور دوم شورای رقابت هم به پایان رسید و باید اعضا حتی رئیس شورا تغییر کند و در حالی از یک ماه گذشته قرار بوده با حضور وزیر اقتصاد، رئیس جدید و اعضا مشخص شود که هنوز خبری نشده و مشخص نیست در آستانه قیمت‌گذاری جدید، در شورای رقابت چه می‌گذرد.

در شرایطی که رضا شیوا، رئیس فعلی شورای رقابت اعلام کرده بود با توجه به مشخص نبودن اعضا و به حدنصاب نرسیدن تعداد آنها، جلسه‌های شورا جهت تصمیم‌گیری تشکیل نمی‌شود. وی البته گفته بود که قیمت‌گذاری جدید به او ربطی ندارد و رئیس جدید باید تصمیم‌گیری کند.

در این بین، اظهاراتی مبهم از سوی مسئولان مربوط از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح می‌شود مبنی بر اینکه قرعه‌کشی حذف خواهد شد یا به‌زودی قیمت‌های جدید از سوی وزارتخانه اعلام می‌شود.

این بلاتکلیفی و مشخص نبودن سیاست قیمت‌گذاری که خود بر وضعیت مبهم بازار خودرو بی‌تأثیر نیست، در حالی رخ می‌دهد که شورای رقابت در واکنشی، اظهارات غیرمسئولانه را دلیل آشفتگی اخیر بازار خودرو اعلام کرده، در حالی که پاسخی نسبت به وضعیت خود و جریان تصمیم‌گیری‌های جدید ندارد و مشخص نیست در کمتر از ۱۵ روز آینده با پایان زمان قیمت‌گذاری قبلی چه اتفاقی خواهد افتاد.

با این حال، شورای رقابت در اطلاعیه‌ای نسبت به برخی اظهارات مطرح‌شده درباره قیمت‌گذاری خودرو پاسخ داده و در آن اعلام کرده که «از آنجایی که هرگونه اظهارنظر اشخاص حقیقی و حقوقی به‌ویژه درباره وضعیت بازار خودرو و نحوه قیمت‌گذاری و فروش خودروهای داخلی و انحصاری، لزوما باید منطبق بر قوانین مصوب و با تاکید بر ملاحظات مربوط به حفظ آرامش در بازار و توجه به شرایط خاص کشور و پرهیز از آثار و پیامدهای منفی آن باشد، قطعا طرح مباحث غیرمصوب یا اظهارات غیرمسئولانه می‌تواند موجب بروز آثار سوء در بازار خودرو و در نهایت ایجاد تلاطم در بازار و تشدید برخی عدم‌تعادل‌ها شود، متاسفانه اظهارنظر برخی اشخاص حقیقی و حقوقی، موجب ایجاد تلاطم در بازار و بعضا افزایش نرخ انواع خودرو در کشور شده است».

در بخشی دیگر بر انجام وظیفه خودروسازان تاکید و اعلام شده که آنها همچنان موظف هستند خودروهای موردتعهد را براساس جدول و زمان‌بندی تعهدشده و با قیمت‌های مصوب شورای رقابت تحویل خریداران دهند و تمامی مصوبات شورا باید از سوی خودروسازان اجرا شود و هرگونه اظهارنظر معطوف به افزایش نرخ خودروهای انحصاری طبق قانون، منوط به مصوب شدن آن در شورای رقابت خواهد بود.

در ادامه نیز با اشاره به اینکه آخرین تغییرات قیمتی شورا در چارچوب دستورالعمل تنظیمی مصوب شورای رقابت در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ بوده است اعلام شده «با توجه به اینکه براساس ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، تشخیص انحصاری بودن بازار فقط و صراحتا جزو اختیارات شورای رقابت است، مادامی که شرایط انحصاری در بازار خودروهای مشمول دستورالعمل‌های شورای رقابت، تداوم داشته و امکان تعیین نرخ و تحمیل شرایط قراردادی غیرمنصفانه از سوی انحصارگر وجود داشته باشد، همچنان تمام دستورالعمل‌های مصوب شورای رقابت برای بنگاه‌های ذی‌ربط و خودروهای مشمول دستورالعمل، لازم‌الاجرا خواهد بود».

البته شورای رقابت از حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان نیز سخن گفته و تاکید کرده که «بدیهی است عدم‌رعایت دستورالعمل‌ها و ضوابط قیمت‌گذاری و فروش مصوب شورای رقابت توسط واحدهای تولیدی، تخطی از اجرای قوانین مصوب تلقی شده و پس از رسیدگی نسبت به احقاق حقوق مصرف‌کنندگان اقدام خواهد شد».

تفسیر قوانین به‌نفع تولیدکنندگان

استاندار تهران در جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید که با حضور مدیرعامل شهرک‌های صنعتی تهران و سایر مسئولان نهادهای ذی‌ربط برگزار شد، با اشاره به مشکل واحدهای تولیدی اظهارکرد: براساس مصوبات ستاد تسهیل، باید قوانین و مقررات را به نفع تولیدکنندگان خم کنیم، چراکه اولویت این ستاد تسهیل شرایط برای تولیدکنندگان است.

به‌گزارش روابط‌عمومی شهرک‌های صنعتی تهران، محسن منصوری ادامه داد: چند مسئله عمومی در سطح استان تهران داریم از جمله موضوع ممنوعیت استقرار صنایع در شعاع ۱۲۰ کیلومتر، تبصره یک ماده یک، لکه‌های صنعتی و... صورت‌جلسه‌ای آماده شود که در استان نسبت به آن اتفاق‌نظر داشته باشیم و بتوانیم از طریق دولت، مشکلات را حل کنیم.

وی عنوان کرد: با توجه به شعار تولید و مانع‌زدایی و لحاظ موارد زیست‌محیطی به‌دنبال رفع مشکلات تولیدکنندگان هستیم، چراکه مردم گرفتار عدم‌اقدام موثر ما هستند و باید تلاش کنیم مشکلات رفع شود.

منصوری سپس گفت: مقرر شد کارگروهی متشکل از معاونت اقتصادی، محیط‌زیست، صنعت، معدن و سایر نهادهای متولی تشکیل شود تا وضعیت قبلی شناسایی و پیشنهادات برای ارائه به هیات‌وزیران جمع‌بندی شود.

افت تولید تایرهای خودرو

آمار ارائه‌شده از سوی تولیدکنندگان بزرگ تایر کشور، از تولید افزون‌بر ۱۴۹ هزار تن از انواع تایر خودروها معادل بیش از ۱۳ میلیون حلقه حکایت دارد و اینکه ولید این کالا در ۷ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت ۴ درصدی به‌لحاظ وزنی و (افت) ۳ درصدی به‌لحاظ تعداد را ثبت کرده است.

به‌گزارش ایسنا، براساس آمار عملکرد تایرسازان بزرگ کشور از ابتدای امسال تا پایان مهر، در مجموع ۱۴۹ هزار و ۳۷۱ تن تایر خودرو تولید شده که این وزن از تایرها معادل ۱۳ میلیون و ۷۸۴ هزار و ۱۳۷ حلقه تایر است. بررسی آمار نشان می‌دهد تولید تایر در مدت یادشده امسال نسبت به ۱۵۳ هزار و ۲۴۴ تن تولید شده معادل ۱۴ میلیون و ۳۲۰ هزار و ۹۲۴ حلقه تولید شده در مدت مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی ۳ درصد و از منظر تعداد حلقه‌ها با ۴ درصد کاهش تولید روبه‌رو شده است.

براساس آمار در ۷ ماه نخست امسال، بیشترین رشد تولید متعلق به تایر باياس سواری است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۱ درصد وزنی را رقم زده و به‌لحاظ تعدادی رشد ۲۶ درصدی داشته است. بیشترین سهم از میزان کل تولید تایرها در ۷ ماه امسال متعلق به تایر سواری‌هاست. از میزان تولید تایرهای تولیدی در ۷ ماه امسال، ۸۵ هزار و ۹۰۷ تن معادل ۱۱ میلیون و ۹۴۶ هزار و ۴۸۶ حلقه مختص مجموع تایرهای سواری (باياس و رادیال) است که هم به‌لحاظ وزنی و هم تعدادی کاهش ۵ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال گذشته را نشان می‌دهد. در مدت یادشده امسال به ترتیب ۹۰ هزار و ۵۳۸ تن معادل ۱۲ میلیون و ۵۲۸ هزار و ۲۰۸ حلقه تایر سواری تولید شده بود. از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا پایان مهر، ۱۵ هزار و ۸۲۳ تن تایر وانتی معادل یک میلیون و ۱۱ هزار و ۳۱ حلقه تولید شده که نسبت به ۱۴ هزار و ۱۵۳ تن معادل ۹۱۶ هزار و ۹۷۳ حلقه تولیدی در ۷ ماه سال گذشته، به ترتیب وزنی ۱۲ درصد و تعدادی ۱۰ درصد رشد تولید داشته است.

در مدت یادشده امسال یک درصدی تعدادی و ۲ درصدی وزنی نسبت به مجموع ۷ ماه نخست سال گذشته، ۳۲ هزار و ۳۰۴ تن تایر باری و اتوبوسی در داخل کشور تولید شده که برابر ۵۰۰ هزار و ۴۹۳ حلقه بوده است. در مدت مشابه سال ۱۳۹۹، حدود ۳۱ هزار و ۶۵۹ تن معادل ۴۹۳ هزار و ۴۷۱ حلقه تایر باری و اتوبوسی در داخل تولید شده بود.

تولید تایرهای کشاورزی سبک نیز با افت ۲۶ درصدی، تایرهای راه‌سازی و صنعتی با افت ۱۸ درصدی و تایرهای سنگین با افت ۲ درصدی نسبت به ۷ ماه نخست سال ۱۳۹۹، به ترتیب ۲۰۷۸ تن تایر کشاورزی سبک، ۲۸۷۶ تن تایر راه‌سازی و صنعتی و ۱۰ هزار و ۳۸۳ تن تایر کشاورزی سنگین از سوی تایرسازان داخلی تولید شده است. میزان تولید آنها در مدت مشابه سال گذشته به ترتیب برابر ۲۸۲۶ تن تایر کشاورزی سبک، ۳۵۰۰ تن تایر راه‌سازی و صنعتی و ۱۰ هزار و ۵۶۹ تن تایر کشاورزی سنگین است.

تایرسازان داخلی در ۷ ماه امسال ۱۰ هزار و ۶۹۰ تن معادل ۵ میلیون و ۱۲۵ هزار و ۲۵۳ حلقه تایر دوچرخه و موتور تولید کرده‌اند که رشد ۲۵ درصدی تعدادی و ۲۰ درصدی وزنی را نسبت به میزان تولید آنها در ۷ ماه نخست سال گذشته نشان می‌دهد. از ابتدای فروردین تا پایان مهر سال ۱۳۹۹ حدود ۸۹۰۶ تن معادل ۴ میلیون و ۹۶ هزار و ۴۶۵ حلقه تایر دوچرخه و موتور در کشور به تولید رسیده بود.

در نهایت نیز براساس آمار در ۷ ماه امسال با افت ۳ درصدی ۵۵۸۷ تن انواع تیوب تولید شده است. تولید تیوب‌ها به لحاظ تعدادی نیز تفاوت چندانی نسبت به مدت مشابه سال گذشته نداشته است. در حالی که در ۷ ماه سال گذشته ۷ میلیون و ۸۵۲ هزار و ۷۷۸ حلقه تیوب تولید شده بود این میزان در مدت مشابه امسال به ۷ میلیون و ۶۳۳ هزار و ۵۳۹ حلقه رسیده و حدود ۲۱۹ هزار و ۲۳۹ حلقه کمتر است.

شنبه
۲۲ آبان ۱۴۰۰- ۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ - ۱۳ نوامبر ۲۰۲۱- شماره ۱۹۲۹-پیاپی ۳۲۴۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

اصل باشید نه کپی برابر اصل

قربانعلی تنگ‌شیر
مدرس دانشگاه

ما گاهی اشـتباه می‌کنیم. درک نمی‌کنیم لحظه‌ها برای گذشـتن هستند و آدم‌هـا برای رفتن. اشـتباه می‌کنیم که فکر می‌کنیم آدم‌هـا آمده‌اند که برای همیشـه بمانند. اشـتباه می‌کنیم که فکر می‌کنیم آدم‌ها حق ندارند ترک‌مان کنند. اشتباه می‌کنیم که فکر می‌کنیم آدم‌ها ثابت می‌مانند و عوض نمی‌شوند که احساسات و تصورات تغییر نمی‌کنند.

انسـان‌ها محکوم به تغییرند. باید تغییرات را در زندگی پذیرفت و از آن در راه تکامل زندگی استفاده کرد.

ریشه انسـان‌ها فهم آنهاسـت. همواره به خاطر بسـپارید که تغییر نیازمند تمرین و تکرار است تا عادت‌های جدید فکر کردن موثر شکل گیرند.

بایـد در رونـد این زندگی یـاد بگیریم با احمق بحث نکنیـم، با وقیح جدل نکنیم، از حسـود دوری کنیم و تنهایـی را به بودن در جمعی که به آنها تعلق نداریم ترجیح دهیم و ۳ چیز را هرگز فراموش نکنیم؛ به همه نمی‌توانیم کمک کنیم -همه چیز را نمی‌توانیم عوض کنیم- همه من را دوست نخواهند داشت. ما ذاتا درباره ارزش خودمان دچار تردیدیم. ما مدام از کارهایی که درگذشـته انجام ندادیم یا آنها را بد انجام داده‌ایم گلایه‌مندیم.

چرا خودمان را نمی‌بخشـیم و نمی‌پذیریم که ما تمام تلاش‌مان را کرده‌ایم. بپذیریم که هویت‌مان اسـیر قضاوت‌های کسـانی می‌شـود که در میان‌شـان زندگی می‌کنیم. اگر تحسـین‌مان کنند احسـاس شایسـتگی می‌کنیم و اگر نکنند به خودمان شک می‌کنیم و دچار بی‌ارزشی می‌شویم.

رشد واقعی در زندگی‌مان زمانی شروع می‌شود که تمام‌قد اشتباه‌مان را قبول کنیم و شخص دیگری را تحت فشار قرار ندهیم.

این بزرگ‌ترین بخش رشد زندگی است. عزت نفس انسان‌ها به رها بودن‌شان وابسـته اسـت و به درجه تغییراتی که در زندگی خود ایجاد می‌کنند. همه ما می‌میریم، همه ما؛ بدون استثنا؛ کمی دیرتر، کمی زودتر.

ناگهـان همه چیز تمام می‌شـود. قبل از ما میلیاردها انسـان روی این کره خاکی راه رفته‌اند. قبل از ما هم کسـانی زیسـته‌اند که هـم زیبا بوده‌اند و هم دلفریب. همه این کینه‌ها، تلخی‌ها، زخم‌زبان‌زدن‌ها، تهمت‌زدن‌ها از یاد می‌رود و هیچ سودی ندارد، جز اینکه زندگی را سخت‌تر کند.

لطیف باش تا حال جهان بهتر شـود؛ با تغییری که در خود ایجاد می‌کنی. خود دانی که چگونه باید شـروع کنی. هرچه زمانه سـخت‌تر شود تو لطیف‌تر شـو، زیرا لطافت نوعی تدبیر است، زیرا بهترین قضاوت‌کننده درباره رفتارهای اخلاقی خود شـخص اسـت، زیرا فرهنگ هر انسان باید احترام به مخالف خود باشد. به دیگران بی‌احترامی نکنیم.

به مخالفان هم احترام بگذاریم و در نهایت اینکه ماهرانه زندگی کنیم.

قدرتمنـد و پرانـرژی خودتان را بـرای تغییر و تبدیل به هـر آنچه بهترین شماست آماده کنید.

اصل باشید؛ نه کپی برابر اصل.

چالش ایجاد ۴ میلیون شغل در ۴ سال

عکس: آیدا فریدی

شورای‌عالی اشـتغال اخیرا و در پی وعده دولت برای ایجاد ۴ میلیون شـغل در ۴ سال، مصوبه‌ای برای ایجاد یک میلیون و ۸۵۰ هزار شـغل تا پایان سـال ۱۴۰۱ را گذرانده که باتوجه به اعلام رسـمی مبنی بر اینکه در دوران کرونا بیش از یک میلیون نفر شغل خود را از دست دادند، وعده ایجاد این میزان شـغل تا پایان سـال آینده بسیار چالش برانگیز خواهد بود.

وزیـر کار درباره احتمـال تحقق نیافتـن این میزان اشـتغال تا پایان سـال ۱۴۰۱ می‌گوید: شخصا از خودم این توجیه را نمی‌پذیم که در آخر سـال ۱۴۰۱ بگوییم برنامه مـا به‌خاطر تحریم‌هـا محقق نشـد؛ مگر اینکه تحریم‌ها داخلی باشـد و این مسئله برای ما که در دولت نشستیم یعنی نخواستن؛ بنابراین انتظار داریم اشتغال افزایـش یابـد. به‌گفتـه او، در بخش مشـاغل خانگی و روسـتایی ظرفیت‌هایی وجود دارد که در طرح اشتغال میلیونـی دولت، تمرکز روی آن خواهـد بود. طبق آمار رسمی اعلامی ازسوی وزیر کار، نزدیک ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار بیکار در کشـور وجود دارند کـه ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر از آنها دارای اشـتغال ناقـص یا ناپایدار و حدود ۲ میلیـون نفر ناامید از یافتن کار هسـتند. ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر هم اشـتغال کم‌درآمد دارند و ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر دارای اشـتغال غیررسمی و فاقد بیمه‌اند که تمام این گروه‌ها مخاطب اصلی برنامه اشتغال دولت به‌شمار می‌روند.

ضرورت حرکت منسجم قوای سه‌گانه

در همین زمینه خلیل بهروزی‌فر، عضو هیات رئیسه کمیسیون اجتماعی مجلس در گفت‌وگو با ایسنا حرکت منسـجم و متحـد قوای سـه‌گانه را از الزامـات تحقق وعده‌های دولت برای ایجاد اشتغال دانست و بر ضرورت اسـتفاده از ظرفیت‌هـا و قابلیت‌هـا و همچنین دعوت سرمایه‌گذاران داخل و خارج از کشور به سرمایه‌گذاری تاکید کرد.

او بـا بیان اینکه ظرفیت‌های زیادی در داخل کشـور در ابعـاد مختلف وجـود دارد کـه از آنها بهـره گرفته نشـده، افـزود: اگـر دولت، مجلـس و قـوه قضاییه در ارتبـاط با بحث تولید منسـجم و متحـد حرکت کنند، مطمئنـا یک میلیون و ۸۵۰ هزار شـغل تا پایان ۱۴۰۱ و برنامه‌ریـزی دولـت انقلابی و مردمی آقای رئیسـی برای ایجاد ۴ میلیون شـغل در ۴ سال، می‌تواند محقق شود.

به‌گفته بهروزی‌فـر، اگر سـرمایه‌گذاران در داخل و خارج از کشور دعوت به سـرمایه‌گذاری شوند و امنیت سرمایه‌گذاری برای ایشان ایجاد شود، باتوجه به امکانات موجـود، کشـور می‌تواند از حیـث اقتصـادی روی پای خود بایسـتد و اشـتغال نیز تقویت می‌شود.

او تولید را پیشران اقتصاد دانست و گفت: تقویت تولید در درجه اول می‌تواند کشور را از حیث رشـد اقتصادی به‌جای قابل قبولی برسـاند. مجلـس به ضرس قاطع به‌دنبال این قضیه اسـت و این هماهنگی و همراهی به‌طور کامل وجود دارد.

اصلاح موانع موجود و بروکراسی

مجتبی توانگر، عضو کمیسـیون اقتصادی مجلس نیز سـامان دادن متغیرهای اصلـی اقتصاد و مدیریت صحیح بودجه را پیش‌نیاز رشـد اشـتغال دانسـت و گفت شـورای‌عالی اشـتغال باید بیش از هر چیز سراغ انحصارها و موانع موجود و بروکراسی ضداشتغال برود و آن را اصلاح کند.

او با اشـاره به وعده دولت برای ایجاد شغل بیان کرد: ایـن میزان اشـتغال تا پایان سـال ۱۴۰۱ رقم بزرگی اسـت و تحقق آن نیاز دارد که رویکرد دولت در زمینه اشتغال‌زایی تغییر کند. تحقق این رقم اشتغال‌زایی شدنی است؛ به‌شـرط اینکه دولت از رویکرد پول‌پاشی صرف برای اشتغال به رویکرد تسهیل فضای کسب‌وکار تغییر جهت دهد.

به‌گفته توانگر، مصوبه مجلس برای تسـهیل صدور مجوزهای کسـب‌وکار یک نمونه در این زمینه اسـت کـه می‌توان با رفع انحصارهایی که در برخی مشـاغل تخصصی اسـت و همچنین کوتاه کردن فرآیند صدور مجـوز در بسـیاری از فعالیت‌های صنفـی و تولیدی اشتغال قابل توجهی ایجاد کرد.

این عضـو کمیسـیون اقتصادی مجلس بـا تاکید بـر ضرورت اصـلاح و رفع انحصارهـا و موانع موجود و بروکراسـی ضداشـتغال گفت: حتما بـرای ایجاد این میزان اشـتغال نیاز به رشـد اقتصادی بـالا داریم اما موضوع مهم‌تر این است که رشد اقتصادی را باید بیش از سـرمایه‌گذاری از محـل رشد بهره‌وری محقق کنیم.

توانگر با اشـاره بـه تاثیر تکمیل روند واکسیناسیون و عبـور از دوره کرونا و فعال شدن بخش‌هایی مثل گردشـگری در ایجاد اشتغال، گفت: این مسئله زمانی محقق می‌شود که دولت بتواند متغیرهـای کلان اقتصـاد، از جمله کسـری بودجه را به‌گونه‌ای مدیریت کند که تورم مهار شود. در حقیقت پیش‌فرض همه شرایط آماده کشور برای رشد اشتغال، سـامان دادن به متغیرهای اصلی اقتصـاد و مدیریت صحیح بودجه است.

رفع موانع پیش‌پای بخش خصوصی در ایجاد اشتغال

یک عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفت اگر بروکراسی اداری برای ورود بخش خصوصی به حوزه اشـتغال برداشته شود، حتی بیش از یک میلیون شغل در سـال ایجاد خواهد شد، اما اگر شرایط این‌طور پیش برود ایجاد اشتغال نشدنی است.

مهدی عیسی‌زاده با اشـاره به وعده رئیس‌جمهوری بـرای ایجاد ۴ میلیون شـغل در ۴ سـال و مصوبه اخیر شـورای اشـتغال برای ایجاد یک میلیـون و ۸۵۰ هزار شـغل تا پایان سال ۱۴۰۱، اظهار کرد: دولت برای ایجاد یک میلیون شـغل در سـال وعـده داده و من به جرأت می‌توانم بگویم اگر دولت مسـیر اشتغال را هدایت کند و ایـن بروکراسـی اداری را بردارد کـه بخش خصوصی بتواند وارد شود، حتی بیش از یک میلیون شغل در سال ایجاد خواهد شد. وی افزود: در حوزه انتخابیه من بخش خصوصـی پول، امکانـات و دسـتگاه آورده و به‌راحتی می‌تواند برای ۱۵۰۰ نفر شغل ایجاد کند، اما ۷ ماه است که من بـرای آنها دوندگی می‌کنم و هنـوز درگیرودار اداری مانـده‌ام. باوجود اینکه دسـتور رئیس جمهوری، وزیر و معاون رئیس جمهوری قبلی را دارم، هنوز اندر خم یک کوچه‌ایم که اگر این‌طور پیش برود ایجاد اشـتغال نشـدنی اسـت. در برخی موارد نیاز به اعتبار دولتی هم نیسـت و تنها کافی است سیسـتم‌های اداری مسیر را برای بخش خصوصی هموار کنند. عیسی‌زاده همچنین گفت: ما باید به اینها تشـویقی بدهیم. در همه جای دنیا اینها را تشـویق می‌کنند. در کشورهای همسایه به این افراد تسـهیلات بانکی و زمین تشویقی می‌دهند اما ما حتی مسـیر اخذ مجوزها را برای‌شـان هموار نمی‌کنیم. وقتی بخش خصوصی برای ایجاد اشتغال اعلام آمادگی می‌کند، بلافاصله وزارتخانه باید مسـیر را هموار کند و از وزیر تا رده‌های پایین همه برای آنها خبردار بایسـتند. امیدوارم ان‌شاءالله این اراده در دولت وجود داشـته باشـد و مشکلات حوزه اشتغال نیز مرتفع شود.

سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد موضوع ایجاد اشتغال به‌واسطه اینکه طیف وسیعی از افراد جامعه را درگیر می‌کند، همواره مطالبه اصلی افکار عمومی از دولت‌ها بوده است. در دوره جدید و باتوجه به وعده‌های دولت سیزدهم برای ایجاد اشتغال و نزدیک شدن به زمان پایان همه‌گیری کرونا و ازسرگیری بسیاری از کسب‌وکارهای زمین مانده، این انتظار از دولت بیش از پیش وجود دارد. امید می‌رود حداقل پس از گذشت یک سال از آغاز به کار دولت، کارنامه مشخصی در این زمینه ارائه و شعار ایجاد یک میلیون شغل در هر سال به محک گذاشته شود.

از فضای مجازی

خزر در خطر

این روزهـا که اجلاس جهانـی آب‌وهوایی گلاسـکو در صدر اخبار رسانه‌های جهان است، خزر به‌عنوان بزرگ‌ترین دریاچه جهان با تهدید جدی روبه‌رو اسـت و کوچک و کوچک‌تر شـدن این پهنه آبی منحصر به‌فرد و محصور در میان ۵ کشور، نگرانی‌هایی برای کشورهای ساحلی ایجاد کرده است.

تصاویر ماهواره و مسـتندات مربوط به سواحل دریای خزر به‌ویژه در سواحل شمال شرقی آن نشان می‌دهد سطح آب خزر در سال‌های اخیر به‌شدت کاهش یافته است.

تحقیقات جدید پژوهشـگران حاکی اسـت که میزان آب و سـطح دریای خزر به‌علت گرمایش زمین و افزایش تبخیر آب با شتاب بیشتری کاهـش خواهد یافت و این مسـئله به‌معنی بحـران آب برای حداقل ۵ کشور همسایه خزر است.

رود ولگا منبع اصلی تامین آبی خزر اسـت و این دریاچه هیچ اتصالی به اقیانوس ندارد؛ از این رو سـطح آب آن تا حد زیادی وابسـته به میزان بارندگی، تبخیر و ورودی آب است.

آرال دوم در راه است؟

قسـمت «آتیراو» در شـمال شـرقی خزر اکنون به یک «تلماسه» تبدیل شـده است. در گزارش‌های رسـانه‌ای روسیه و کشورهای حوزه خزر این سوال مطرح شده که آیا آرال دوم در راه است؟

واقعیت این اسـت که از سـال ۲۰۰۶ تـا ۲۰۲۰ بارش‌های کمی در دریای خزر اتفاق افتاده و فرآیندهای تبخیر شدیدتر بوده است. این نیز به این دلیل است که جریان آب از رودخانه ولگا کاهش یافته است. دلیل اصلی این سـطح پایین آب گرم شـدن آب و هوا است که تمام نیم‌کره شمالی را فرا گرفته است.

کم‌عمقی دریای خزر نه‌تنها در قزاقسـتان بلکه در دیگر کشـورهای ساحلی خزر نیز ثبت شده است. به‌گفته کارشناسان محیط‌زیست طی ۱۵ سـال گذشته سطح آب تقریبا یک و نیم متر کاهش یافته و بدترین چیز این اسـت که این میزان کاهش بسیار دور از حد انتظار بوده است. کاهش مداوم سطح آب در خزر ۲ دهه است که ادامه دارد. تنها در ۳ سال گذشته، عمق این دریاچه تقریبا نیم متر کم شده است.

وضعیت تا کجا پیش خواهد رفت؟

تحقیقات جدید حاکی اسـت دریای خزر که پیش از این نیز سـالانه چند سـانتی‌متر پایین‌تر می‌رفت، حتی با سـرعت بیشتری رو به افول دارد و تا اواخر این قرن ممکن اسـت ۹ یا حتی ۱۸ متر پایین‌تر از سطح فعلی باشد. رسانه‌های روس به نقل دانشمندان محیط‌زیست این کشور می‌نویسـند تا پایان قرن جاری، سطح دریای خزر ممکن است ۹ تا ۱۸ متر کاهش یابد و این یک فاجعه خواهد بود. حوزه آبی شـمالی دریاچه بیشـترین آسـیب را خواهد دید. در آنجا عمق از ۵ متر تجاوز نمی‌کند. این قسـمت از دریاچه به‌طور کامل وجود نخواهد داشـت. به‌طور کلی، مساحت مخزن یک‌سوم کاهش می‌یابد. با این حال، بیشتر کارشناسان با چنین نتایجی مخالف هستند.

میخائیل بولگوف، محقق ارشـد مؤسسه مشکلات آب آکادمی علوم روسـیه می‌گوید: «هیچ کس نمی‌تواند چیزی را برای ۲۰ تا ۳۰ سـال پیش‌بینی کند. ما به‌سختی آب‌وهوا را برای ۳ روز پیش‌بینی می‌کنیم.

تغییرات در سـطح دریای خزر به میزان ۲ تا ۳ متر بسـته به قابلیت اطمینان امکان‌پذیر اسـت. هیچ کس نمی‌داند به‌طور کلی در ۱۰ سال آینـده چه اتفاقی خواهد افتاد. او افزود: به‌دلیل گرم شـدن هوا، میزان بارش بیشتر می‌شود و رواناب ولگا افزایش می‌یابد.

دانشمندان می‌گویند شـما می‌توانید هر نظریه‌ای که دوست دارید بسازید، اما اکنون نمی‌توان پیش‌بینی سطح دریای خزر را انجام داد.

عواقب و تبعات کوچک شدن خزر

۵.۵ میلیون سـال از پیدایش دریـای خزر می‌گذرد. آب این دریاچه هر چند شـور اسـت اما یکی از ذخایر آبی بزرگ درون خشـکی برای منابع غذایی، صنایع، کشاورزی و زندگی انسانی بوده است. این دریاچه همچنین میزبان گونه‌های زیاد آبزیـان و تامین‌کننده غذای پرندگان مهاجر است؛ بنابراین با کوچک شدن خزر حوزه مهم غذایی و اقتصادی کشورهای مرتبط با خزر با خطر جدی مواجه می‌شود.

به‌گفته کارشناسـان کوچک شـدن خزر می‌تواند تبعات خطرناکی برای مردم و محیط‌زیسـت کشـورهای همسـایه آن و حتی منطقه و خاورمیانه داشته باشد.

جلوگیری از کم‌عمق شدن خزر

در سـال ۲۰۱۶، توافقنامـه‌ای بیـن قزاقسـتان و روسـیه امضـا و کمیسـیونی برای حفظ اکوسیسـتم حوضه رودخانه فرامرزی ژاییک (اورال)، رودخانه‌ای که از خاک روسیه می‌گذرد و در قزاقستان به دریای خزر می‌ریزد ایجاد شد. همچنین در سال ۲۰۲۰ سندی مبنی بر انجام تحقیقات در حوضه رودخانه‌های بزرگ (ژایک، ارتیس و...) امضا شـد. در حال حاضر کارشناسـان قزاق و روس شـروع بـه جمع‌آوری داده‌ها و تجزیـه و تحلیل ویژگی‌های هیدرولوژیکـی بدنه‌های آبی در حوضه رودخانه ژاییک کرده‌اند.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

پژوهش

خطر حذف ایران از راه ابریشم

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشـی به وضعیت مسیرهای ترانزیتی ایران پرداختـه و ضمن نامطلوب توصیـف کردن زیرسـاخت‌های حمل‌ونقلی ایران هشدار داده که کشورهای همسایه و رقبای ایران به‌سرعت مسیرهای موازی با مسیرهای ایران را ایجاد کرده و آن را توسعه داده‌اند.

در این گزارش تاکید شـده که راه‌های موازی مسـیرهای ایران نه‌تنها سهم ایران از ترانزیت منطقه‌ای را تحت تاثیر قرار داده که در آینده باعث برداشـت بیشـتر همسایگان از میادین مشترک نفتی و جذب فرصت‌های اقتصادی ایران خواهد شد.

مدیـرکل ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سـازمان راهـداری و حمل‌ونقل بین‌المللی گفت: باتوجه به ظرفیت‌های سرزمینی از جمله دسترسی به آب‌های آزاد، طول و عرض جغرافیایی و اسـتعدادهای عملیاتـی مانند تعداد ناوگان و رانندگان که از آن برخورداریم، مزیت بسیار بالایی برای توسعه ترانزیت و قرار گرفتن در کریدورهای ترانزیتی مهم داریم اما اگر الزامات آن را نداشـته باشیم به‌زودی از مسیرهای ترانزیتی مانند راه ابریشم حذف خواهیم شد.

هم‌اکنـون فاصله بسـیار زیادی بین آنچه اعـداد و ارقام از میـزان ترانزیت ایران نشـان می‌دهد با آن چیزی که ظرفیـت آن را داریم، وجود دارد اما طی سـالیان گذشـته میزان ترانزیت کشـور به حدود ۱۲ میلیون تن هم رسـیده و می‌توانیـم آن را تـا ۵۰ میلیـون تن در سـال افزایش دهیـم، این در حالی اسـت که هم‌اکنـون ترانزیت ایـران با کاهـش قابل‌ملاحظه‌ای مواجه شـده است.

برای توسـعه ترانزیت باید الزامات آن را رعایت کنیم که در این راستا ایجاد جذابیـت و اقتصادی کـردن ترانزیت برای افزایش قدرت رقابت با کشـورهای دیگر به‌ویژه کشورهای همسایه در اولویت قرار دارد.

ارائه خدمات لجسـتیکی مناسب و حضور در مناسبات منطقه‌ای می‌تواند به ایران برای توسـعه ترانزیت و افزایش درآمد ارزی از این طریق کمک کند که البته در این زمینه همه دسـتگاه‌ها باید با یکدیگر هماهنگ باشند، بخواهند و بسترهای آن را برای فعالان این عرصه تسهیل کنند.

باید مناسبات سیاسی و اقتصادی خود را با کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای همسـایه تقویت کنیم تا بتوانیم در مناسبات منطقه‌ای نقش‌آفرینی کنیم، در کریدورهای بین‌المللی ترانزیتی حضور پررنگ داشـته باشـیم و از سوی دیگر باید برای رانندگان‌مان تسـهیلاتی ایجاد و تجارت کشور را الکترونیکی کنیم تا بتوانیم زمان و هزینه ترانزیت را کاهش دهیم.

مدیـرکل ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سـازمان راهـداری و حمل‌ونقل جـاده‌ای اعلام کرد: باید بتوانیم از ظرفیت ناوگان‌مان اسـتفاده کنیم و در این حوزه قیمت‌ها باید ساماندهی شود؛ به‌گونه‌ای که اگر یک کامیون ۲۰ هزار دلار نرخ دارد برای خرید و واردات آن نیز به همین میزان هزینه شود، نه اینکه یک راننده برای خرید کامیون قیمتی ۸ تا ۱۰ برابر نرخ بین‌المللی پرداخت کند.

اگر یـک راننده کامیون حـدود ۷ میلیارد تومان بـرای خرید یک کامیون نـو هزینـه کند، دیگـر نمی‌توانـد با رانندگان کشـورهای همسـایه رقابت کند.

از سـوی دیگـر اگر الزامـات توسـعه ترانزیـت و کریدورهـای ترانزیتی را رعایـت نکنیم و به عضویت کنوانسـیون‌ها و موافقتنامه‌هـای بین‌المللی مهم حـوزه حمل‌ونقـل و ترانزیت در نیاییم، ممکن اسـت در آینده جلوی ترانزیت مـا را بگیرند و مجبور باشـیم دسـت به دامان نـاوگان و کامیون‌های خارجی شویم.

ایـن بدان معنی اسـت که ممکن اسـت در آینده به‌تدریـج از کریدورها و مسـیرهای ترانزیت مانند راه ابریشم حذف شـویم یا آنکه آنقدر ترانزیت ایران ناچیز شود و به حداقل برسد که بود و نبود آن اهمیتی نداشته باشد.